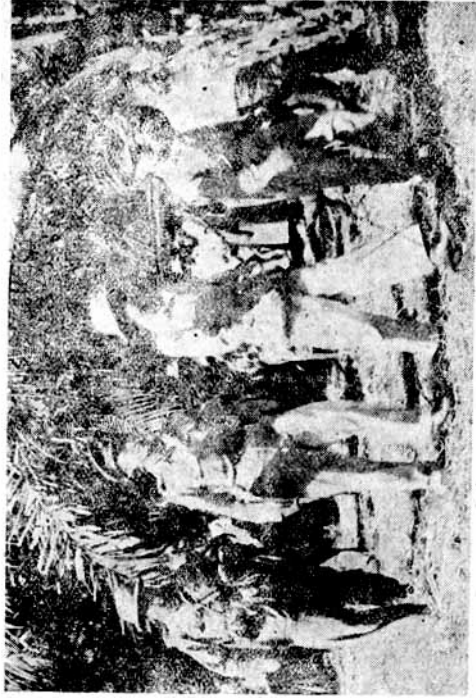

ပုံပုံကလေး: ၆၅

ငါတို့ ဝိုင်းချုပ် ဘာတော့လုပ်ခဲ့သလဲ

Handwritten notes in Burmese script:
အထူးစာအုပ်
အထူးစာအုပ်
အထူးစာအုပ်
အထူးစာအုပ်

တိုင်းရင်းသားအချင်းချင်း ညီညွတ်ရေးအတွက် မိုလ်ချိုက် တရားဟော ထွက်ရာ၌ ဤသို့
တွေ့မြင်ရ၏။ ၇ မှ ယာသို့-မိုလ်မင်းလွင်၊ မိုလ်ချိုက်၊ မိုလ်ထွန်းလှ၊ ဦးပုကလေး။

နိဒါန်း

(ငါတို့ ဗိုလ်ချုပ် ဘာတွေ လုပ်ခဲ့သလဲ) စာအုပ် ပဌမ
တွဲကိုဘတ်ပြီးသူများအဘို့ ဤနိဒါန်းတွဲအကြောင်းအထူး
ပြောနေစရာ လိုတော့မည်မဟုတ်ပေ။

ပစ္စုပ္ပန်ခေတ် ဗမာပြည် နိုင်ငံရေးသမိုင်းကို စာတင်၍
ရေးသားသည်ရှိသော် “ဗမာပြည်တွား တိုင်းရင်းသား လူ
မျိုးအချင်းချင်း သွေးစည်းပြီး ညီညွတ်မှု ချစ်ကြည်ရေး အ
တွက် အဘယ် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်သည် အချိန်အ
နည်းဆုံးတွင် အများဆုံး လုပ်ဆောင်ခဲ့လေသနည်း” ဟူ
သော မေးခွန်းတရပ် သည်လည်း ဖြစ်ပေါ်လာလိမ့်မည်။
ထိုမေးခွန်းကို အထူး စဉ်းစား၍ မနေဘဲ မဆိုင်း မတွ
ကျွန်ုပ် ဖြေကြားလိုပေသည်။

ကျွန်ုပ်၏အဖြေကား “ဗမာ၊ရှမ်း၊ကရင်၊ချင်း၊ကျင်းပေါ
စသော တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း သွေးစည်း မိအောင်
ချစ်ကြည်ရေးကို အများဆုံး စွမ်းဆောင်ကြိုးပမ်းခဲ့သူမှာ
မကြာမီက ရေတိမ် နှစ်ခုရ ရှားသော ကျွန်ုပ်တို့၏ ဆရာ
ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းပင် ဖြစ်သည်” ဟူသတည်း။

အကြောင်းသင့်၍ ဗိုလ်ချုပ်၏ အကြောင်းကိုပါ အ
နည်းငယ် ရေးရပေဦးမည်။ ဗိုလ်ချုပ်တွင် ထူးခြားသော
အရည်အချင်းတခု ရှိ၏။ ၎င်းကား သူ၏နာမည်ကြားရုံနှင့်
ချစ်ခင် ကြည်ညိုမိသူ ပေါသလောက် မမြင်ဘူး သူများ

သည် မြင် မြင်ချင်းပင် သူ့အား ချစ်ခင်လေးစားပြီး ဤညီ
ညီ အားကိုးလိုစိတ် တပြိုင်နက် ဖြစ်ပေါ် လာစေ နိုင်သော
သတ္တိထူးပင်တည်း။

ထို့ ကြောင့် ပင် အိန္ဒိယ ပြည် ထုတ် “ ဒိုရမ်း”
(FORUM) အ မည်ရှိ ရုပ်ပုံ မဂ္ဂဇင်း တ စောင် တွင်
(GENERAL U AUNG SAN, OF BURMA.)
“ ဗမာပြည်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဦးအောင်ဆန်း” ဟူသော
ခေါင်းစဉ်ဖြင့် သူ၏အကြောင်း ရေးသားရာ၌—

“ဂန္ဓိကြီးကဲ့သို့လည်း ဘာသာရေးကြောင့် ကြည်
ညီ ခံရသူမဟုတ်၊ နေရူးကဲ့သို့လည်း နိုင်ငံရေးမျက်စိ
အလွန် အမြင်ကျယ်ကာ ဗဟုသုတ စွယ်စုံမြောက်သူ
လည်းမဟုတ်၊ ဆာဒါပတေးကဲ့သို့လည်း စည်းရုံးရေး
လုပ်ငန်း၌ ထူးချွန်စွာစွမ်းဆောင်နိုင်သူလည်းမဟုတ်၊
သို့သော် ဂျင်နရယ်အောင်ဆန်းသည် ဗမာလူထု၏ချစ်
ခင်ကြည်ညိုမှု ယုံကြည် ကိုးစားမှုကို ခံယူရာ၌ ဂန္ဓိ၊
နေရူး၊ ဆာဒါပတေး၊ သုံးယောက် ပေါင်းထားသည်
နှင့် ညီမျှလေသည်။ (ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးနှင့် စည်းရုံး
ညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရေးဗိသုကာကျော် ရဲဘော်
အောင်ဆန်း ကျဆုံးခြင်းကြောင့် ဗမာပြည် အတွက်
၎င်း၊ အာရှတိုက် တချလုံး အတွက်၎င်း၊ ကျွန်ုပ် ဝမ်း
နည်းကြေကွဲပြီး နှမြော့တ၊ သ၊ ရှိမဆုံးနိုင်ပါ) ဟု အချစ်
ဆုံး အဖော်သူငယ်ချင်းနှင့် ကွဲရသော ခလေးငယ်ပမာ
ပိုကြွေး ခဲ့သော ပဏ္ဍိတ် နေရူး သည် အောင် ဆန်း၊

ရှာရီးယား၊ ဟိုချီမင်း၊ စသောရဲဘော် ခေါင်းဆောင်
များ၏ အကူ အညီဖြင့် “ငြိမ်းချမ်းသော ကမ္ဘာတွင်
သာယာ ဝပြောသော အရှေ့ အာရှ နိုင်ငံသစ်ကြီးကို
သူ၏ စိတ်ကူးတွင် တည်ဆောက် ထားခဲ့ပြီးဖြစ်လေ
သည်။”

ဟူ၍ အရှေ့အာရှ စည်းလုံး ညီညွတ်ရေးကို တည်
ဆောက်ရာ၌ ထူးခြားစွာ စွမ်းဆောင် လတ္တံ့သော မိသု
ကာကျော်တဦးကျဆုံးခဲ့ပုံ နှမြော့တ၊သ၊လျက်ရေးသား
ခဲ့လေသည်။

ဗမာပြည်တွင် နယ်ချဲ့စံနစ်၏ အကြီးဆုံးသော အမွေ
အနှစ် တခုကား နိုင်ငံတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု အ
ချင်းချင်း သော်၎င်း၊ လူနည်းစုများနှင့် ဗမာပြည်မနေ လူထု
နှင့်သော်၎င်း၊ စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားကာ မသင့်မတင့် မညီ
ညွတ်မှု၊ တဦးပေါ်တဦး ယုံကြည်ခြင်း ကင်းမဲ့မှုများ အလို
လို ပေါ်ပေါက်လာခြင်းပင် ဖြစ်လေရာ ထိုသို့ဗမာလူမျိုးနှင့်
တိုင်းရင်းသားများ စိတ်ဝမ်းကွဲပြားမှုတွင် ကရင်၊ဗမာ
အရေးသည် အောက် ဗမာပြည်တွင် အဓိက ဖြစ်ပေါ်
လျက် ရှိလေသည်။

ထိုကရင် ဗမာ စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားမှု အရေး တောင့်ပုံ
သည် ဗြိတိသျှကို ဗမာပြည်က ဆုတ်ခွါ၍ ပြေးရသည့်
(ဘီ-ဒိုင်-အေ) ခေတ်တွင် အထွဋ် အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့
လေသည်။

ရွာများကို အပြန်အတှန် မီးရှို့ ဖျက်ဆီးကြခြင်း၊ လက်နက် ဆွဲကိုင်ခါ တပ်ချီ၍ အလုံး အရင်းနှင့် အချင်းချင်း သတ်ဖြတ် ကြခြင်းတို့ပင်။ ဘီ-အိုင်-အေ-ခေတ် ကရင်ဗမာ အရေးတော်ပုံတွင် မြစ်ဝကျွန်းပေါ်၌ ကြုံခဲ့ ရလေသည်။

ထိုသို့အကြီးအကျယ် သွေးခွဲ၍ နေကြသော ဗမာနှင့် ကရင် တိုင်းရင်းသား တို့အား ယုံနိုင် စရာ မရှိအောင် စစ်အတွင်း ဂျပန် ခေတ်တွင် ဗမာ့ လက်နက်ကိုင် တပ်ပေါင်းစု၏ သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် စွမ်းဆောင် အောင်မြင်ခဲ့လေသည်။

သူ၏ ဗမာ့တပ်မတော်တွင် စစ်ဖွဲ့စည်းရေး ဌာနကြီး မှူးအဖြစ် ဗိုလ်မှူးကြီးစောကြာဒိုးကို မြင်ရလျက် ကရင် အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်သည့် တပ်မတော် စစ်တီးပိုင်း အဖွဲ့ ကရင်ရဲဘော်များ၏ သီးသန့် တပ်ရင်း တို့သည် လည်း အထင်အရှားပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

ဖက်ဆစ် တော်ထွန်မှု အရေး တော်ပုံကြီး စစ်ဆင်သော ၁၉၄၅-ခုနှစ် နွေဦး ပေါက်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း၏ ကရင်ဗမာ သွေးစည်းရေး လုပ်ငန်းကြီးသည် အဆုံးသတ်ချယ်ထွယ်ခြင်း ပြီးဆုံးခဲ့လေသည်။

ထိုမှမကသေး ဖက်စစ်ဂျပန်တို့အား စစ်မျက်နှာ အရပ်ရပ်၌ ကရင်ဗမာ ရဲဘော်များသည် ပခုံးချင်းယှဉ်ကာ သေအတူ ယှဉ်မကွဲ တညီတညွတ်တည်း တိုက်ခိုက် လျက်ရှိစဉ် ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်တိုင် ဦးစီးသော ရှေ့တန်းစစ်ဌာနချုပ် နယ်ပယ်ဖြစ်သော သရက်ခရိုင် စစ်ကြောင်း

တွင် ရွတ်ရွတ်ချွန်ချွန် တိုက်ခိုက်လျက်ရှိသော ချင်းအမျိုး သား ရဲဘော်များကိုပါ ထူးခြားစွာ တွေ့ရလေသည်။

သူတို့လည်း ကရင်ဗမာ ရဲဘော်များနှင့် အတူ ဖက် ဆစ်ဂျပ်အား ပိုင်းကူ၍ တွန်းထွန်တိုက်ခိုက်နေကြသည်။ ဘာကြောင့် ဤမျှ သူတို့ညီညွတ် သွေးစည်းမိကြလေသ နည်း။

ဖက်ဆစ် တော်ထွန်ရေး စစ်ပွဲကို ခေါင်းဆောင်နေ သော သေနာပတိ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းသည် ဗမာပြည် တွား တိုင်းရင်းသားအားလုံး အပေါ် ညီရင်းအစ်ကို ဆွေ မျိုးညွတ် အစစ်ကဲ့သို့ ယူဆထားလျက် တိုင်းရင်းသား များ၏ အခွင့်အရေးကို မည်သည့်ဘက်မှ မငဲ့ညှာဘဲ အဝ တိတရား ကင်းရှင်းစွာ ထာဝစဉ် စောင့်ရှောက် ကာ ကွယ်ပေးလိမ့်မည်ဟူသော အသိဉာဏ်သည် တိုင်းရင်း သား လူနည်းစုတိုင်း၏ ဦးနှောက်တွင် စွဲမြဲလျက် ရှိလေ ပြီဖြစ်ရကား “ဗိုလ်ချုပ်တယောက် ရှိသမျှကာလပတ်လုံး ငါတို့တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတွေ ဘာမှ မိုးရိမ်စရာမရှိ” ဟူသော တွေးတော ချက်ကလည်း သူတို့ တတွေအား နှစ်သိမ့်စေကာ ဗမာများနှင့် ရဲရဲကြီး လက်တွဲကာ လုပ် ငန်းအရပ်ရပ်ကို စိတ်အား ထက်သန်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ ကြခြင်းပင် ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီး၍ (ပ-ဆ-ပ လ-) အဖွဲ့ချုပ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ပင် သဘာပတိပြုလျက် အ ထင်အရှား ထည့်ထောင်လိုက်သောအခါ ကရင် ဗမာ မွန် ရခိုင် မှုဆလင် စသော လူမျိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ လူ

ငယ်အစည်းအရုံး အလုပ်သမား လယ်သမား သမဂ္ဂအစည်းအရုံးအမျိုးသမီးအဖွဲ့ မီးသတ်အဖွဲ့စသော လူထုအသင်း အပင်း များ တို့သည် တခဲနက် ဝင်ရောက်စုရုံး၍ (ဗ-ဆ-ပ-လ-) အလံတော်အောက်သို့ ခိုလှုံရန် လာခဲ့ကြပေသည်။

အောက်မြို့ကျေးရွာမှ တိုင်းရင်းသား လူထုအကျိုးကို မားမားမတ်မတ် သည်ပိုးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း အမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး တယောက်၏ ကျော်စောသော နာမည်ဂုဏ်သတင်းသည် ဗမာပြည် အရှေ့မြောက် ဖျားရှိ မြင့်မား ညိုမှိုင်း၍ နေသော ကချင်တောင်ကြီးများဆီသို့လည်း ဝဲတင်ရိုက်၍ လာပြန်လေရကား ၎င်းတောင်ကြီးများ တဝှမ်းရှိ ကချင်(ကျင်းဗော) အမျိုးသားတို့သည်လည်း ဗမာခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အား တွေ့ချင်၊ မြင်ချင်၊ အားကိုးချင်သည့် စိတ်တွေတဖွါးဖွါး ဖြစ်ပေါ်လာလျက် ၁၉၄၆-ခုနှစ်ဦးတွင် မြစ်ကြီးနား၌ ပြုလုပ်သော ကချင်(မနောပွဲ)ကြီးသို့ပင်ဗိုလ်ချုပ်အား ဘိတ်မန္တကပြုခဲ့လေသည်။ သို့သော် ရန်ကုန်တွင် ကျင်းပသော ဗ-ဆ-ပ-လ-ပြည်လုံးကျွတ် ညီလာခံကြီးနှင့် တိုက်ဆိုင်နေ၍ ဗိုလ်ချုပ်မှာ မသွားနိုင်ခဲ့ရှာပေ။

တဖန် ၁၉၄၆-ခုနှစ် မတ်လတွင် ကမ္ဘောဇတိုင်း၊ လယ်ချာနယ်၌ ကျင်းပသော (ပင်လုံကွန်ဗရင့်) ၌လည်း တိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့သည် ဗိုလ်ချုပ်အား အထူးတောင့်တခဲ့ကြသေး၏။ ဤတွင်လည်း ဗိုလ်ချုပ်မှာ ရခိုင်ပြည်၌ ခရီးလွန်နေ၍ အချိန်မီ မတက်ရောက်နိုင်ခဲ့ပေ။

နိဒါန်း

သို့ရာတွင် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတို့ နေထိုင်ရာ နယ်ပယ်များ၌ ဗိုလ်ချုပ်သည် မည်မျှစိတ်ပါ ဝင်စားသည်ကိုကား သူ့အစိုးရအဖွဲ့ထဲဝင်ပြီးသည့်အချိန်မှသည် နောက်ဆုံး သူ့ရေတိမ်နှစ်ခဲ့သည်အထိ ဗမာပြည်တောင်တန်း ဒေသ နယ်စွန့်နယ်ဖျား ဟူသမျှကို အလွန်ဆင်းရဲပင်ပန်းခံကာ ဒဏ်ကြမ်း ခရီးထွက်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ထင်ရှားစေခဲ့လေသည်။

ယခုဗိုလ်ချုပ်ခများမှာ သူကိုယ်တိုင် စတင်အငြိမြှစ်ချကာ တည်ဆောက်ခဲ့သော လွတ်လပ်ရေး ဗိမာန်ကြီးသို့ ရောက်ထွန်းမှ ကျဆုံး သွားရရှာလေရာတွင် နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များ၊ လူထုဆင်းရဲသားများ၊ ရဲဘော်များက ဝမ်းနည်း ကြေကွဲသလောက် ကရင်၊ မွန်၊ ရှမ်း၊ ချင်း၊ ဂျင်းပေါစသော တိုင်းရင်းသား လူနည်းစု တို့ပင်လည်း သူတို့အကို အကြီးဆုံးသော ဆုံး ရှုံးခြင်း တရပ်သည် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ လေပြီဟု နှမြော်၊ ထ၊ သ၊ ယူကြိုးမရ ဖြစ်ခဲ့ကြရ ရှာလေသည်။

ဗိုလ်ချုပ် ကျဆုံးပြီးသည့် နောက်တနေ့ (၂၀-၇-၄၇) နေ့တွင် နူးဝါးကြီးဆမားဆင်ဝါနောင်သည် တာဝါလိမ်း အိမ်ရှိ ဗိုလ်ချုပ် ရုပ်ကလပ်ကို မြင်ရသောအခါ ဣန္ဒြေမဆည်နိုင်တော့ဘဲ မျက်ရည်ပေါက်ကြီးများ ကျရှာလေတော့သည်။ ဤသို့လျှင် စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုကို ဝါသနာပါ၍ ခက်ထန်သော စိတ်ကြမ်း ရှိသည်ဟု ဆိုကြသော နူးဝါးကြီးပင်လျှင် မျက်ရည် ကျလောက်အောင် ယူကြိုးမရ ဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ဗမာပြည်မ၊ ဟု လူထုနှင့် တိုင်းရင်းသား လူနည်းစုတို့၏ သွေးစည်းမှု ပန်းချီကားကြီးကို တပင်တပန်း အကြိမ်ကြိမ် မွန်းမံရေးဆွဲခဲ့သော ဒိုယ်ချုပ်သည် ၁၉၄၇-ခုနှစ် ပင်လုံကွန်ဗရင့်တွင် ၎င်းပန်းချီကားကြီး၏ အဆုံးသတ် ချယ်ထုတ်ခြင်းများ ပြီးမြောက်ခဲ့လေသည်။

ထိုသို့ ဒိုယ်ချုပ်သည် ဗမာတိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့ သွေးစည်းရေး လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ သူ ကြိုးစား ပမ်းစား သွားခဲ့ရသောခရီးစဉ်ကို အသေးစိတ်ဖော်ပြ ထားသည့် မှတ်တမ်းကို ညွှန်ရလျှင် ဤ ဦးပုကလေး၏ စာအုပ်ကိုပင် ပြုရပေလိမ့်မည်။

မြိတ်မှအစ မြစ်ကြီးနားအဆုံး (ရခိုင်နှင့် ကုရင်နီနယ် ပါမကျန်) ဗမာတပြည်လုံး ဒိုယ်ချုပ် ခရီးသွားခဲ့သမျှ အတူလိုက်ပါရသော ဦးပုကလေးသည် ဤမှတ်တမ်း စာအုပ်ငယ်ကို ရေးသားခြင်းဖြင့် ဒိုယ်ချုပ်အား အလေးပြုလိုက်ခြင်း တရပ်လည်း ဖြစ်ပေသတည်း။

ဇိုလ်ထွန်းလွှ

၁၉၄၇-ခု၊ စက်တင်ဘာလ ၁၅-ရက်။

အကြောင်းပြ

ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရမှုကား လူထုညီညွတ်မှု တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ညီညွတ်မှုသာ ပခော့နှစ် သည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၄၆-ခု နိုဝင်ဘာလ ၁၄-ရက်နေ့မှ စတင်လျက် ခရီးပြင်း ထွက်ခါ၊ ညီညွတ် ရေး အင်အား ကြီးမားရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ကြိုး ပမ်းခဲ့ရာ၊ တတိုင်းပြည်လုံး အုံးအုံးကြွက်ကြွက် အံ့ကြွ လျက် လာခဲ့၏။

တောင်တန်းနယ်များ မပါသော ဗမာပြည် လွတ်လပ် ရေးမှာလည်း အရေးပါ အရာရောက်သော လွတ်လပ် ရေးမျိုး မဟုတ်နိုင်ဟု ယူဆပြီးဖြစ်သော ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗမာ ပြည်မ၊ နှင့် တောင်တန်း နယ်များ ပူးပေါင်းရေး တိုက်ပွဲကို ဆင်နွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ၊ ဗြူရိုကရက် နယ်ချဲ့သ မားတို့က တောင်တန်း နယ်သားတို့အား နှစ်ပေါင်း ၆၀- ကျော် ထပ်နှောင် ထားသော ကြီးများကိုလည်း ဖြတ် တောက်ခဲ့၏။ သူတို့၏ ထွဉ်ပတ်ရာ ဝဲဩဇာအတွင်း သက် ဆင်းကျရောက်နေသော တောင်တန်း နယ်သားတို့အား ကယ်တင်ခဲ့၏။ ဗမာများနှင့် တောင်တန်းနယ်သားတို့ တ ဦးနှင့်တဦး အထင်မှား အမြင်မှားဖြစ်အောင် ကြံဆောင် သွေးခွဲ မှု များကိုလည်း ပယ်ဖျက်ရှင်းလင်းခဲ့၏။

တောင်တန်းနယ် တိုက်ပွဲကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် အတူ
ထက်ချပ်မကွာ လိုက်ပါ ဆောင်ရွက် ခဲ့ရသော ကျွန်ုပ်
အား ဗိုလ်ချုပ်ပြောစကား ဟောတရားနှင့် သဘောထား
တို့ကို ဆက်လက်ရေးသားရန် မိတ်ဆွေအများ၏ တိုက်
ထွန်းချက်အရ ဗိုလ်ချုပ်အား လေးစားစွာနှင့် ဤစာအုပ်
ဒုတိယတွဲကို ဆက်လက် ရေးသားရပေသတည်း။

ဦးပုကလေး

၁၃၀၉-ခု၊ သီတင်းကျွတ်-လဆန်း ၉-ရက်

ငါ့တို့ဗိုလ်ချုပ်-ဘာတွေလုပ်ခဲ့သလဲ

(ဒုတိယတွဲ)

နယ်ချဲ့လူထု-ခြေထိုးမှု

ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ကြီးမှူးသော ဗ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ကြီးက ဗမာပြည် လုံးဝလွတ်လပ်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြိုးပမ်းထုတ် ရှိရာတွင် ဗမာပြည်နှင့် တောင်တန်းနယ်များ ပူးပေါင်းရန်အတွက် အရေး ဆိုလာတော့မည်ကို နယ်ချဲ့ပါရဂူတို့ ကြိုတင်ဆီနှင့်ကြ၏။ တောင်တန်းနယ်များကို ဗမာများလက်သို့ မအပ်လိုကြသေး။ ဗမာပြည်မကိုသာ လွတ်လပ်ရေး ပေးတန်သလောက် ပေးထားပြီးလျှင် တောင်တန်း နယ်များကို အင်္ဂလိပ်တို့၏ အကျိုး ကာကွယ်ရေး အတွက် သူတို့ လက်အောက်တွင် အချိန်ကြာကြာ ဆွဲနိုင်သမျှ ဆွဲထားရန် အတွင်းကြိတ်စီမံကိန်းတချု ထုတ်ခဲ့၏။ ထိုစီမံကိန်းအရ တောင်တန်းနယ်အရာရှိ ဖြူရိုကရက် နယ်ချဲ့သမားတို့သည် ဗမာများနှင့်တောင်တန်းနယ်သားများသွေးခွဲမှုလုပ်ငန်းကို ကြိုးပမ်းကြရ၏။ နည်းပရိယာယ် အမျိုးမျိုးတို့ဖြင့် ခြေထိုးကြရ၏။ သူတို့၏ခြေထိုးမှုကြောင့် ကချင်တောင်တန်းနယ် အချို့သော ဒူးဝါး များနှင့် ခေါင်းဆောင်တို့ အစည်းအဝေး ကျင်းပထုတ် ဗမာပြည်နှင့် တောင်တန်း နယ်များ ပူးပေါင်းရေးကို အလိုမရှိကြောင်း နားရောင်ကာ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသေး၏။ ရှမ်းပြည်နယ်ရှင် စော်ဘွား တို့မှာလည်း

အင်္ဂလိပ်တို့၏ ခြေထိုးမှု ဝဲဂရက်အတွင်းသို့ သက်ဆင်းကျရောက်လျက် နေခဲ့ကြရ၏။ ထိုသို့သော အခြေအနေ ဖြစ်ပေါ်လာသည်ကို အကြောင်းပြုပြီး “တောင်တန်းနယ်များနှင့် ဗမာပြည် ပူးပေါင်းရေး မဖြစ်နိုင်၊ ငါတို့၏ အကြံပိုင်ထားပြီ” ဟု နယ်ချဲ့သမားတို့ ယုံကြည်ခဲ့ကြ၏။

ဗိုလ်ချုပ်သွားရာ-ဇေန်စွဲကော

တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်းတို့ ညီညွတ်စည်းရုံး တလုံးတစည်းတည်း ဖြစ်မှုမှာ ဗမာပြည် လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးအတွက် အဓိကအချက်ကြီး ဖြစ်သည့်အတိုင်း ဗိုလ်ချုပ်သည် ၁၉၄၆-ခု နိုဝင်ဘာလ အတွင်းကစ၍ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း ညီညွတ်မှုအတွက် တရားဟော ထွက်ခဲ့၏။ မစ္စတာ စတီဗင်ဆင်လည်း သူတို့၏လုပ်ငန်းကို မထိခိုက်အောင် ကာကွယ်၍ အရေးတကြီး အလုပ်များလာ၏။ ဗိုလ်ချုပ် မြစ်ကြီးနားသွားလျှင် သူလည်း မြစ်ကြီးနားသို့ ရောက်လာ၏။ ဗိုလ်ချုပ် ကုရင်နီနယ် လွယ်ကော်သို့ သွားလျှင်လည်း လွယ်ကော်သို့ ရောက်နေနှင့်၏။ ဗိုလ်ချုပ်က ဘာပြောသလဲ ဘာဟောသလဲ ဘယ်သူတွေ သွားသလဲ စသဖြင့် အထူးစုံစမ်း မေးမြန်း၏။ တောင်ပေါ်သားတို့နားရောင် ရှုပ်ပွေ သွားအောင် သွေးဆောင် ဖြားယောင်း၏။ ဗမာများအပေါ်၌ အယုံအကြည် ကင်းမဲ့စေသော အကြောင်း အမျိုးမျိုးကို ဖန်တီး ညွှန်ကြား၏။ မြစ်ကြီးနား လွယ်ကော်နှင့် ရှမ်းပြည် မြို့များသို့ ဗိုလ်ချုပ်

ရောက်ရှိ ဟောပြောသောအခါ ဗိုလ်ချုပ်၏ တကဲ့ သန့်ရှင်းသော စေတနာ ထက် မြတ်နိုးသော မေတ္တာတို့ကြောင့် ထောင်တန်းနယ်ခေါင်းဆောင်များသည် မစ္စတာ စတီဗင်ဆင်နှင့်တကွသော မည်သူမည်ဝါတို့သည် မည်သို့ ဖြားယောင်း သွေးဆောင်သည်၊ မည်သို့ ညှစ်ပတ်သည်၊ မည်သို့ခြေထိုးသည်တို့ကို အကျိုးအကြောင်း အရံအလင် တိုင်တန်းကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်လည်း တိုင်ကြားသမျှကို အထူး ဂရုစိုက်ကာ ဖွတ်ယူ၏။ မသေချာသေးသော ကိစ္စများကို သေချာအောင် ထပ်မံရှာဖွေ ရဆောင်းစေ၏။

၁၉၄၆-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့တွင် လွယ်ကော် မြို့နို့ ကျင်းပသော ကုရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်ကြီးသို့ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်တကွသော ဗမာပြည် ခေါင်းဆောင်ကြီးများကိုသာ ဘိတ်ခေါ်၍ မည်သည့် ဥရောပတိုက်သား တဦးတယောက်ကိုမျှ မဘိတ်ကြား ပါဘဲလျက် စတီဗင်ဆင်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၂၂-ရက်နေ့ကပင် ရောက်နေ နှင့်၏။ ၂၃-ရက်နေ့ နှစ်သစ်ကူး ပွဲတော်တွင် ဝင်ရောက်ရောနှော၏။ မဘိတ်ကြား ဘဲလျက် ယခုလို လာရောက်သည်ကို ကုရင်နီ ခေါင်းဆောင်များက အံ့ဩခြင်း ဖြစ်ကြသော်လည်း မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ အရာရှိကြီး တဦးဖြစ်၍ အလိုက်သင့်သာ ဆောင်ရွက်ကြရ၏။ ထို ပွဲတော်တွင် ဝက်ကလေးတကောင်ကို ဆီသုတ်ပြီးအတမ်း ခိုင်းခြင်းစသော ပျော်ရွှင်မှုများကိုပင် စတီဗင်ဆင်က ဖန်တီးပေးသေး၏။ ၎င်းပြင် တရုတ်ရာ ကြိုတင် အကြောင်းကြားခြင်းလည်း မရှိ။ အစီအစဉ်လည်း မရှိဘဲလျက် ဆု

တံဆိပ် သေနှပ် နာမည်ကောင်း လက်မှတ်များ ပေးသည့် အခမ်း အနား တခုကို လုပ်ပါသော်လည်း လာရောက်ယူသူများမရှိ၊ နာမည်ခေါ်ရုံသာ အဖက်တင်၏။

ဒီဇင်ဘာလ ၂၃-ရက်နေ့ ည ၈-နာရီ အချိန်လောက် လွယ်ကော်သို့ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်လာသော အခါ ကုရင်နီ နယ် ခေါင်းဆောင်များနှင့် စုံစုံလင်လင် မတွေ့နိုင်ရန် သဘောနှင့် စတီဗင်ဆင်က ကုရင်နီ ခေါင်းဆောင်များကို ဘိတ်ခေါ်စည်းဝေးလျက်နေ၏။ ဗိုလ်ချုပ် ရောက်သော အခါ ညောင်ရွှေ စော်ဘွားကြီး မိုင်းပွန် စော်ဘွားကြီး (ဗိုလ်ချုပ်နှင့်အတူကွယ်လွန်ရသူ)နှင့် လူထုခေါင်းဆောင် ဦးစိန်တို့လောက်ကိုသာ တွေ့ရ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်လျှင် ရောက်ခြင်း ထိုသတင်း အစုံအလင်တို့ကို ထိရ၏။

ဒီဇင်ဘာလ ၂၄-ရက်နေ့ နံနက်တွင် စတီဗင်ဆင် လွယ်ကော်မှ ပြန်ခါနီး ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့ ဝင်ရောက် နှုတ်ဆက်ရင်း “ဤကိုလာတာဟာ ဘာကိစ္စ အကြောင်းထူးများ ရှိပါသလဲ” ဟု မေးသောအခါ “ကျုပ်လာတာဟာ အင်္ဂလိပ်တွေနဲ့ ကုရင်နီတွေကို ခွဲထုတ်ဖို့ လာတာတဲ့” ဟု ပြန်ဖြေ လိုက်၏ ထိုနေ့ နံနက်မှာ ကုရင်နီနယ် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးရသည့်ပြင် ဈေးအနီး ဓမ္မာရုံ၌ လူထုတရားပွဲကြီး ကျင်းပဟောသေး၏။ ဗိုလ်ချုပ်သည် ကုရင်နီနယ်မှ ပြန်လာပြီးနောက် ဘီးလပ်သို့ရောက်သော အခါ စတီဗင်ဆင်၏ ညှစ်ပတ်မှု များကို နန်းရင်းဝန်ကြီးအား လက်ဆောင် ပေးလိုက်သောအခါ တနင်္ဂနွေဟပတ် အတွင်းမှာပင် စတီဗင်ဆင်ဘီးလပ်သို့ပြန်ပြေးရတော့၏။

ကျိုင်းတုံကြွပါ-ဘိတ်သောခါ

ဗိုလ်ချုပ် လွယ်ကော်မြို့တွင် ရှိနေစဉ် ထောင်တန်း အရေးပိုင် မစ္စတာဘဂိတ်ကီက ဗိုလ်ချုပ်တောင်ကြီးသို့ ရောက်သည့်အခါ မိမိနေအိမ်၌ တည်းခိုရန်နှင့် ညစာထ မင်းစားရန် အတွက် ကြေးနန်း ရိုက်၍ ဘိတ်ကြား၏။ ဗိုလ်ချုပ်က ၎င်း၏အိမ်၌ တည်းခိုရန်ကို လက်မခံ၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၄-ရက်နေ့ ည ထမင်းစားမည့် အကြောင်းပြန်၍ ရိုက်ကြားလိုက်၏။

ထိုနေ့ည ထမင်းစားပွဲတွင် မစ္စတာ စတီဗင်ဆင်နှင့် တကွ မျက်နှာပြုအရာရှိများ စော်ဘွားများနှင့် မဟာဒေဝီ များလည်း ပါ၏။ ကျိုင်းတုံမဟာဒေဝီကြီးက “ဗိုလ်ချုပ်-ကျမတို့ကျိုင်းတုံကိုလဲ တခေါက်လောက် ကြွပါအံ့။ ကျမတို့ဆီကတော့ ရိုင်းနေကြပါသေးတယ်” ဟု ပြောလိုက်သောအခါ “ရိုင်းတယ်ဆိုတခုဟာ ဒီလူတွေက ပြောတာပါ။ (စတီဗင်ဆင်တို့ဘက်ကို လက်ညှိုးထိုးပြသည်)။ အနှစ် ၆၀-ကျော်လုံးလုံး သူတို့အင်္ဂလိပ်တွေ လက်အောက်မှာ နေရလို့ ရိုင်းတယ်လို့ အဆိုခံနေရတာပါ။ သူတို့ထွက်သွားတဲ့အခါ ချက်ချင်းယဉ်ကျေးအောင် ကျုပ်လုပ်ပြပါမယ်” ဟုဗိုလ်ချုပ်ကဆော်ထည့်လိုက်ရာ စတီဗင်ဆင်နှင့် တကွမျက်နှာပြုအရာရှိကြီးများအတော်အခံရခက်အောင် သက်သက် ရှိသွားကြ၏။ ကျိုင်းတုံ မဟာဒေဝီကြီးနှင့် စော်ဘွားများမှာလည်း မိုးကနဲဒေါက်ကနဲအကွက်ကျကျ ပြန် ပြောလိုက် ပုံကို အထူး သဘောကျ ဝမ်း မြောက်

အားရကြ၏။ သို့ရာတွင် မျက်နှာဖြူ အရာရှိကြီးများကို အားနာသည့်အတွက် နောက်ထပ်မဆက်ဘဲ နေလိုက်ကြရ၏။

တောင်တန်းကိုခွဲ-တို့လက်ထဲ

၁၉၄၄-၄၅ ခုနှစ်တွင် မဟာမိတ်တပ်များ ဗမာပြည်ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်နိုင်တော့မည်ဟူသော သေချာပေါက် ဖြစ်လာသည့်အခါ၌ ဘီးလပ်အစိုးရ ဗမာပြည် ဆိုင်ရာ အတွင်းဝန်က အိန္ဒိယတွင် ရှိနေသော ဗမာပြည် ဘုရင်ခံ ဆာဒေါ်မန်စမစ်ထံသို့ ဗမာပြည်နှင့် ပတ်သက်၍ အတွင်းရေး စာတစောင် ရေးပို့သောဟူ၏။ ထိုစာတွင်ပါသည့် သဘောကား “ဗမာပြည်ကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်ပြီးနောက် လွတ်လပ်ရေးပေးပြီး လက်လွှတ်လိုက်ရသည့် အခြေမျိုး ဆိုက်ရောက်စေကာမူ ဗြိတိသျှအင်ပါယာ ကာကွယ်ရေး ဘက်က ကြည့်ကြည့် အခြားစီးပွားရေးဘက်က ကြည့်ကြည့် တောင်တန်းနယ်များကို ဗြိတိသျှတို့လက်အောက်တွင် နှစ်ပေါင်း ၃၀-လောက်ထားမှ ဖြစ်မည့်အကြောင်း၊ တောင်တန်းနယ်သားများမှာလည်း ဗမာလူမျိုး များကဲ့သို့ မဟုတ်၊ ဗြိတိသျှက ထိန်းသိမ်းထားတို့လိုသေးကြောင်း” စသည်တို့ပင်တည်း။

၁၉၄၅-ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်တို့ ဗမာပြည် ပြန်လည်ရောက်လာကြသော အခါ မျိုးချစ်စိတ် ထက် သန်လျက်

နိုင်ငံရေး အညွန့် အညွှောင့်များ ပေါက်နေကြသော တောင်ကြီးမြို့ ဦးဖေခင် (ယခု ပါကစ္စတန် မဟာမင်းကြီး ဖြစ်သူ) ဦးတင်အေး (ယခု ရှမ်းပြည် လူထုခေါင်းဆောင် လူကြီးတဦးဖြစ်သူ) တို့သည် အင်္ဂလိပ်က တောင်တန်း နယ်များအပေါ်၌ မည်သို့သဘောထားပုံ အတွင်းရေးကို အကြောင်း အားလျော်စွာ သိရှိကြသောအခါ မခံမရပ် နိုင်အောင် ဖြစ်ကြပြီးလျှင် မထိလိုက်မထိပါသာ နိုင်ငံရေး သဘောတရားများကို လူငယ်လူရွယ်ပိုင်း၌ သွေးထိုးစပြု ကြကုန်၏။

ထိုအချိန်အခါတွင် ဗမာပြည်ဘက်မှ နိုင်ငံရေးဆူပူမှု များ တောင်တန်းနယ်များသို့ မကူးစက်ရန် တောင်တန်း ဆိုင်ရာ အရာရှိတို့က အထူးအရေးပိုက် နေသည့်အခါပင် တည်း။ [အကြင်သူသည် နိုင်ငံရေး ဟောပြောဆောင် ရွက်၏။ ထိုသူသည် ၂၄-နာရီအတွင်း နယ်နှင့်ဥပဒေအရ တောင်တန်းနယ်မှ နှင်ထုတ်ခြင်း ခံရမည် သာတည်း။] ထိုစဉ်အခါက တောင်တန်းနယ် အရေးပိုင်သည် မစ္စတာ လိချ်ဖြစ်၏။ တောင်ကြီးမြို့တွင် အိန္ဒိယပြည် လွတ်လပ်ရေး အတွက် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နေသော ဆွာမိဆိုသူ အိန္ဒိယလူငယ်တဦးအား “အဘယ့်ကြောင့် နယ်နှင့် ဒဏ် မခံထိုက် ကြောင်းကို ထု ချေ ရ မည်” ဟု ထု ချေလွှာ တောင်းထားလိုက်၏။ ထိုသဘောကား နိုင်ငံရေးပိတ်ထက် သန်လျက် ရှိနေကြသော ရှမ်းပြည် လူငယ် တစ်ဦးအား “မင်းတို့မထွက်နဲ့ ထွက်ရင် နယ်နှင့် ဒဏ်ခံရမည်” ဆိုသည့် သဘောကို ပြလိုက်ခြင်းပင်တည်း။

နိုင်ငံရေး စိတ်သန်ထူးကဲ ရှိကြသော လူငယ်ရတို့ လည်း ရှမ်းပြည် တောင်တန်း နယ်ကိစ္စကို ရှမ်းပြည်မှာ ချည်း ထုပ်လျှိုမဖြစ်နိုင်သေး။ ဗမာပြည်သို့ သွားရောက် ကာ သေသေချာချာ စိစဉ်ကြီးစားမှ ဖြစ်မည်ဟု တိုင်ပင် ဆွေးနွေးကြပြီးလျှင် ဦးပေခင် ရန်ကုန်သို့ သွားရောက်ရန် သဘောတူ စေလွှတ်ကြ၏။ ဦးပေခင်လည်း မိတ်ချုပ်ထံ ပင်ရောက်ဆွေးနွေးခွင့် ရခြင်း၊ ဗ-ဆ-ပ-လ-လူကြီးများ နှင့် ဆွေးနွေးခွင့် ရခြင်းများကြောင့် ရှေ့အလား အလာ အတွက် အတော်ပင် အားတက်ခဲ့၏။

—————
ညီလာခံတွင်-အဆိုတင်

ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ချုပ်ကြီးသည် ရှမ်းပြည် လူငယ်ရတို့ နှင့် အဆက်ရမိပြီး နောက် ၁၉၄၆-ခု ဇန်နဝါရီလ အတွင်းက ရွှေတိဂုံနံ့စေတီတော် အလယ်ပစ္စယံ၌ ကျင်းပ သော ဗ-ဆ-ပ-လ-ညီလာခံ သဘင်ကြီးတွင် ရှမ်းပြည် နှင့် ပတ်သက်သော အဆိုတရပ်ကို ဦးပေခင် တင်သွင်း ခွင့် ရလေ၏။ အဆို၏ သဘောအချုပ်မှာ အောက်ပါအ တိုင်း ဖြစ်၏။

- ၁။ ။ အင်္ဂလိပ်တို့ ဗမာပြည်ကို သိမ်းပိုက်လောအခါက ရှမ်းပြည် ကိုပါ တပါတည်း သိမ်းပိုက် ခဲ့ကြောင်း၊ ယခု ဗမာပြည်ကို လက်လွှတ်ရမည့်အခါသို့ ရောက်သောအခါ ရှမ်းပြည်ကို မချန်ထားဘဲ တပါတည်း လက်လွှတ်သင့်ကြောင်း။
- ၂။ ။ ဗမာပြည်နှင့် ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေးကိစ္စကြီးတွင် ရှမ်းပြည် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဗမာပြည် ခေါင်းဆောင်များသာ ဆွေးနွေးသင့်ကြောင်း၊ တတိယပါတီ မပါသင့်ကြောင်း။

၃။ ။ရှမ်းပြည် ခေါင်းဆောင်များနှင့် ဗမာပြည် ခေါင်းဆောင်များ မတွေ့နိုင်အောင် လှုပ်ထားသော နယ်နှင့် ဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းသင့်ကြောင်း။

ဗ-ဆ-ပ-လ-ညီလာခံ သဘင်ကြီးတွင် ထိုသဘောများကို တင်သွင်း ဆုံးဖြတ် ပြီး၍ ၂-ရက် ၃-ရက်ခန့် အတွင်းမှာတောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာဗဟိုကြားရေးဝန် “မရွတာဝိယာ” က ဗ-ဆ-ပ-လ-လူကြီးအချို့နှင့် သတင်းစာဆရာများအား ဘိတ်ကြားပြီး နယ်နှင့် ဒဏ် အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းပြသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဗ-ဆ-ပ-လ လူကြီးများ မသွားကြသတင်းစာဆရာများသာ သွားကြ၏။ မရွတာဝိယာက “တောင်တန်းနယ်များ၌ နယ်နှင့်ဒဏ်ကို ယခု မသုံးတော့ကြောင်း၊ အစိုးရက နယ်နှင့်ဒဏ်ကို အသုံးပြုနေသည်ဟု သူတို့ ပြောဆို နေကြသော စကား မမှန်ကြောင်း၊ ထိုနယ်နှင့်ဒဏ်ကို လူဆိုးများ အပေါ်၌သာ အသုံးပြုကြောင်း နိုင်ငံရေး သမားများအတွက် မဟုတ်ကြောင်း” စသဖြင့် ရှင်းပြသေး၏။ ရှမ်းပြည် ဦးတင်အေး ဦးထွန်းမြင့်စသော လူတစ်ချို့လည်း ဗ-ဆ-ပ-လ-ညီလာခံသို့ မထင်မရှား တက်ရောက်ကြပြီးလျှင် ဗိုလ်ချုပ်နှင့် တကွသော ဗ-ဆ-ပ-လ-လူကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံကာ ရှေ့တဖွမ်းတက်၍ ဆက်လက် ဆောင်ရွက် ကြရန် ရှမ်းပြည် အရေး ဗွေးဗွေးကြ၏။ ထိုနောက် ဦးပေခင်အား တောင်တန်းနယ်ဆိုင်ရာ ဗ-ဆ-ပ-လ-အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ခန့်ထားလိုက်၏။

ပထမပင်လုံ-စည်းစေးပုံ

၁၉၄၆-ခုနှစ်နဝါရီလအတွင်း၌ ရှမ်းပြည်တောင်ပိုင်း ပင်လုံမြို့တွင် စော်ဘွားများ ညီလာခံ သဘင် ကျင်းပရန် စီမံထားရာ ထုရင်ခံ ဆာဇော်မန်စမစ် ကိုယ်တိုင်တက် ရောက်ပြီးလျှင် ရှမ်းစော်ဘွားများအား နားချသွေးဆောင် ရန် စီမံချက် ရှိ၏။ စော်ဘွား များကလည်း ဒိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း သခင်ခွဲ စသော ဗမာပြည်မှ ခေါင်းဆောင် များကို ဘိတ်ကြားထား၏။ ထိုပင်လုံညီလာခံသို့ တက်သင့် မတက်သင့် ဗ-ဆ-ပ-လ- လူကြီးများ ဆွေးနွေးကြသော အခါ ရှမ်းပြည် လူထုကို နားလည်မှု လုပ်ရ သည်ထက် စော်ဘွားများ နားလည် သဘော ပေါက်မှုက ပထမ အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆကြပြီးလျှင် သွားသင့်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကြ၏။ သို့ရာတွင် ဒိုလ်ချုပ်မှာ ရခိုင်ပြည်သို့သွား ရန် ကတိ ပေးပြီးဖြစ်၍ ပင်လုံသို့ မသွားနိုင်၊ သခင်ခွဲ ဦးဗျမ်းနှင့် မန်းဘခိုင် (ဒိုလ်ချုပ်နှင့် အတူကွယ်လွန်ရသူ ဝန်ကြီး) တို့ သွားကြရ၏။ ပင်လုံ ညီလာခံသို့ ဗမာပြည် ထုရင်ခံလည်း တက်ရောက် လိမ့်မည်ဆိုသဖြင့် ညီလာခံ လူထု တရားပွဲ များတွင် နိုင်ငံ ရေး တရား မဟောရ၊ စီးပွားရေး ပညာရေး စသော တရားများကိုသာ ဟော ပြောကြရန် စီမံ ထားကြ၏။ သို့ရာတွင် ဟောပြောသူ နိုင်ငံရေး ဆရာတို့သည်ကား စီးပွားရေး ချို့တဲ့မှုကြောင့် နယ်သူနယ်သားတွေ အတိဒုက္ခရောက်ကြရပုံ၊ နိုင်ငံရေး တရား၊ ပညာရေးချို့တဲ့မှုကြောင့် အောက်ကျ နောက်ကျ

ဖြစ်နေကြရပုံ နိုင်ငံရေး တရားများကို ဟော ပြောကြရာ နောက်ဆုံး နိုင်ငံရေး ဟောပြောပွဲကြီး အခြေသို့ ဆိုက် ရောက်သွား တော့၏။ ဗမာပြည် ဘုရင်ခံ လည်း ထိုသို့ သော အကြောင်းများကြောင့် ညီလာခံသို့ လာရောက်ရန် အစီအစဉ်ကို ပျက်ဆိမ်းလိုက်ရလေ၏။

အသားယူရန်-သူ့အကြံ

ပင်လုံညီလာခံသို့ မျိုးချစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဦးစော နှင့် မိတ္ထီလာ ဦးဘရင် တို့လည်း တက်ရောက်ကြရာ ညီ လာခံ၌ မဟောပြောရသေးမီ တည၌ ဦးစောတို့ဘက်က သခင်နု တို့အား ဘိတ်ကြား၍ ပြောပုံကား “ယခု ရှမ်း ပြည် ညီလာခံသို့ လာရောက် ကြတဲ့အခါမှာ ဗမာခေါင်း ဆောင်ကြီးများ အချင်းချင်း ညီညွတ်တဲ့ အကြောင်းကိုပြ လိုပါတယ်။ ညီလာခံတွင် စော်ဘွားများအား ပြန်လည် ပြောသည့်အခါမှာ ကျုပ်ကသာ ခေါင်းဆောင် အဖြစ်နှင့် ပြောလို ပါတယ်” ဟု ပြောကြ၏။ သခင်နုတို့ ဘက်က လည်း “မိမိတို့မှာ ဗ-ဆ-ပ-လ ကိုယ်စားလည်များ ဖြစ်၍ ဗ-ဆ-ပ-လ ၏ ကိုယ်စား အဖြစ် နှင့်သာ ပြော နိုင်မည်။ ဦးစော၏ အကြံပေးချက်ကို သဘော မတူနိုင်ပါ” ဟု ငြင်း ဆိုလိုက်ကြ၏။

(ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ ချုပ်ကြီးသည် တိုင်းပြည်တွင်အထူး ခေတ်စား လျက်ရှိရာ ထိုအဖွဲ့ ကိုယ်စား လည် များ အပေါ်၌ ဦးစောက ခေါင်း ဆောင်ရသည် ဟူသော အသားယူလိုမှု သဘောပင်တည်း။)

သခင်နုက-ဗွင်္ဂါချီချ

နောက် တနေ့ ပရိသတ် စုံလင်သော ညီလာခံ သဘင် ကြီး၌ အသီး အသီး ဟောပြော ကြသည့် အနက် သခင်နု (ယခု ဗမာနိုင်ငံတော် အစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ်) က ယခုလို ညီလာခံမျိုးကို ယခု တကြိမ်သာ ထွေကြို ရဘူး သေးကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ ဟောပြောခွင့် ရသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း၊ စကားအစချီပြီးလျှင် တောင်တန်း နယ်များအပေါ်၌ ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ချုပ် ကြီးက မည်ကဲ့ သို့ သဘောထားသည့် အကြောင်းများကို ရှင်းလင်းပြ၏။ သည့်နောက် စော်ဘွားများနှင့် တောင်တန်း နယ်သား တို့၏ နားထွင်းသို့ ပစ်သွင်း လိုက်သော အချက် ကြီး သည်ကား ဤသို့တည်း။

တောင်တန်း နယ်သားများနှင့် ဗမာများ တဦးနှင့် တဦး အထင်မှား အမြင်မှား ဖြစ်နေကြရခြင်းဟာ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတို့၏ ရာဇဝင် ခြေထိုးမှုကြောင့် ဖြစ် ထာမှန်တယ်။ ရာဇဝင်တွင် သို့ဟန်ဘွားကို မင်းကြီး ရန်နောင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်တဲ့ ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်လို့ အင်္ဂလိပ် ရေးထား တဲ့ ရာဇဝင် မှာ ရှမ်း လူမျိုး တယောက်ကို ဗမာလူမျိုးများက လုပ်ကြံ သတ် ဖြတ်တဲ့ အနေ သဘော ပေါက်အောင် ရေးသား ထားတယ်။ အမှန်က ဒီလို မဟုတ်ဘူး။ မင်းဆိုး ဖြစ်တဲ့ အတွက် သတ်ပစ်တာ ဖြစ် တယ်။ ဒီနေရာမှာ ဗမာ နေရင်လဲ အသတ်ခံ ရမှာပဲ။ ရှမ်းအနေ ဗမာအနေနှင့် မသတ်

ကြောင်း ထင်ရှားတာက မင်းကြီး ရန်နောင်ဟာ သူ
 ကိုယ်တိုင် မင်းလုပ်ချင်ရင် လုပ်နိုင် ပါလျက် မလုပ်ဘဲ
 ဆုန်းဘောင်စော်ဘွားကို ခေါ်လာပြီး နန်းတင်ခဲ့တယ်။
 တာကိုမငြင်းနိုင်ဘူး၊ ပြီးတော့ နောက်တခု ထင်ရှား
 တာက သီပေါမင်း တရားကို အင်္ဂလိပ်က ဘမ်းသွား
 တဲ့ အချိန်မှာ သီပေါ မင်းကို လုယူဖို့ လူ ၅၀၀ နှင့်
 သုရားကြီးမှာ စောင့်နေတာဟာလဲ အခြားသူမဟုတ်
 ဘူး၊ ညောင်ရွှေ စော်ဘွားကြီး ဖြစ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်
 ရာဇဝင်ရေးဆရာက ထိုသဘောမျိုးကိုပေါက်အောင်
 မရေးဘဲ ရှမ်းအနေ ဗမာအနေနှင့် သတ်တဲ့သဘော
 ပေါက်အောင် ရေးထားတာဟာ ရှမ်းနဲ့ဗမာ သွေးကွဲ
 အောင် ရေးသား ချက်များ ဖြစ်တယ်။ ရာဇဝင် အ
 ကြောင်းနဲ့ဘဲ ကြည့်ကြည့် ဘာကြောင်း နဲ့ဘဲ ကြည့်
 ကြည့် ရှမ်းနှင့်ဗမာများ သွေးကွဲစရာ အကြောင်းမရှိ
 ဘူး၊ ပိုမို ရင်းနှီး သွေးစပ်တဲ့ အကြောင်း များသာ ရှိ
 တယ်။

ဤကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်တို့၏ ရာဇဝင်ခြေထိုးမှု အချက်ကို
 အကွက်ကျကျ ဖွင့်ချလိုက် သောအခါ ရှမ်းစော်ဘွားများ
 နှင့် တကွသော ရှမ်းလူထုက “ သခင်ခွဲ ပြောတာ ဟုတ်
 တယ် မှန်တယ် ” ဟု ဝမ်းသာအားရ ဩဘာပေးကြ၏။
 ရာဇဝင်ခြေထိုးမှု တိမ်သလာ ကင်းကွာသွားတော့၏။

တောင်ပိုင်စော်ဘွားကြီးက “အင်္ဂလိပ်က သွေးခွဲထား
 လို့ ကျုပ်တို့တတွေမှာ အရုပ်တွေ ဖြစ်နေကြရတယ်။ ယခု
 ဒီအရုပ်တွေကို အသက်သွင်းပေးရမယ် ” ဟု ပြောသည့်

ပြင် “ အရင်က မျက်နှာဖြူတွေဟာ ယနေ့ မျက်နှာနီများ ဖြစ်ကုန်ပြီ ” ဟု ထပ်၍ ဆော်လိုက်သေး၏ (တောင်တန်း နယ်ဆိုင်ရာ အင်္ဂလိပ် အရာရှိကြီးတို့မှာ သခင်နဲ့ ပြောလိုက်သောအချက် ကြောင့် မျက်နှာများနီလျက်ရှိသဖြင့် ထိုသို့ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။)

ထမင်းမဝ-ဘိုကိပုတ်ပြု

ညီလာခံတွင် ခေါင်းဆောင် အသီးသီးတို့ ဟောပြော ပြီး၍ လူထု ပရိသတ်အား “ ဘာများ မေးစရာ ရှိကြပါ သေးသလဲ၊ မေးချင်တာ မေးနိုင်ပါတယ် ” ဟု ပြောလိုက် သောအခါ အင်္ဂျီကိုယ်ဝတ် စုတ်ပြတ်လျက်ရှိသော ဆင်း ရဲခွမ်းပါးသည့် တောင်ပေါ်သား တယောက်က ပရိသတ် အလယ်မှ ထပြီးလျှင် “ ကျုပ်တို့ ဆင်းရဲသားတွေကို ထ မင်းဝအောင် လုပ်ပေးပါ ” ဆိုပြီး ဘိုကိကိုလက်နှင့်ပုတ်ပြု ၏။ “ အင်္ဂျီအဝတ်အစားများ ရအောင်လုပ်ပေးပါ ” ဆို ပြီး အင်္ဂျီအဝတ်ကို လက်နှင့် ကိုင်ပြု၏။ တိုတိုထုတ်ထုတ် ထိုစကား များကို ပြောပြီးထိုင်လိုက်၏။ (ဆင်းရဲသားများ ထမင်းဝမှ တိုင်းပြည် ဝပြော နိုင်သည် ဆိုသော သဘော ပြလိုက်ခြင်း ပင်တည်း။)

ကိုယ်စားလှယ်များ-လွယ်ကော်ဘိသွား

သခင်နဲ့ ဦးဗဂျမ်းနှင့် မန်းဘခိုင်တို့သည် ပင်လုံညီလာခံ မ တိုင်ခင် တနင်္ဂနွေ တပတ် လောက် က ကြို တင် ၍ တောင် ကြီးသို့ သွားကြ ပြီးလျှင် ဦးပေခင် ဦးတင် အေး စသော ရှမ်းပြည်နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များနှင့် တိုင်ပင်

ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် ကုရင်နီ နယ်သို့ သွားရန် ကောင်းသည်ဟု အကြံပေးကြရာ၊ အချိန်ရှိ သေးသဖြင့် ကုရင်နီ နယ် လွယ်ကော်သို့ ခရီးထွက်ကြ၏။

ကုရင်နီ နယ်သူ နယ်သား တို့သည် ဂျပန်ကို အပြင်းအထန် တော်ထွန် ခဲ့ရ ပါလျက် အင်္ဂလိပ်တို့ ပြန်ရောက်လာ သော အခါ စားရေရှိကွာ လုံလောက် အောင် မရအင်္ဂလိပ် အပြတ်ပြတ် ဖြစ်နေ ကြရခြင်း၊ ပြောသလို မဟုတ် အလုပ်ကျတော့ တမျိုး ဖြစ်နေခြင်း များ ကြောင့် အင်္ဂလိပ်တို့အပေါ်၌ မကျေနပ် ဖြစ်နေကြ၏။ သခင်နုတို့ လူသိုက်ဆိုက်ရောက် သွားကြသောအခါ ထိုသို့စိတ် သဘောထားများ ဖြစ်ပေါ်နေကြောင်း သိရှိကြသဖြင့် ကုရင်နီ သမဝါယမ အသင်းရုံတွင် လူထုအစည်းအဝေး ကျင်းပ ဟောပြောကြ၏။

သခင်နုက တောင်တန်း နယ်များ အပေါ်၌ ဖ-ဆ-ပ-လ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက မည်ကဲ့သို့ သဘောထားပုံ၊ ဗမာပြည်နှင့် တောင်တန်းနယ်များ ပူးပေါင်းပါက မည်ကဲ့သို့ အကျိုးများမည့်ပုံများကို ရှင်းပြပြီးလျှင် “ နှစ်ပေါင်းခြောက်ဆယ် ကျော်မှ အင်္ဂလိပ်က ခင်ဗျားတို့ အပေါ်မှာ အုပ်ချုပ်လာတာ ဘယ်လောက် စေတနာ ကောင်းတယ်၊ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လောက် အကျိုး ခံစားခွင့် ရှိကြတယ် ဆိုတာကို မော်ချီရိုင်းကြီးက သက်သေခံလျက်ရှိနေပါတယ်၊ ဒီ-မော်ချီရိုင်းကြီးဟာ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သတ္တုတွင်း အားလုံးနှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင် ၃၅-ရာခိုင်နှုန်းမျှ ထွက်ပါတယ်၊ ဗြိတိသျှ အင်ပါယာအတွင်းရှိ သတ္တုတွင်းအားလုံးနှင့် ယှဉ်ကြည့်လျှင်

၀၅- ရာခိုင်နှုန်းမျှ ထွက်တယ်။ ထိုမျှလောက် ကြီးကြီး ကျယ်ကျယ် ထွက်ပါလျက် ခင်ဗျားတို့ နယ်သူနယ်သား တွေမှာတော့ ထမင်းဝအောင် မစားရဘူး။ ငတ်နေကြရ တယ်။ ယခုအတိုင်းသာ သွားနေလျှင် ခင်ဗျားတို့အခြေဟာ ပိုဆိုးတိုသော ဤတယ်” စသဖြင့် နယ်ချဲ့သမား ဓနရှင်ဝါဒ ၏ ဆိုးရွားပုံ များကိုလည်း ပြတ်ပြတ် သားသား ကြီး ဟော၏။

မန်းဘခိုင် ကလည်း “မိမိတို့ မြေညီ ကုရင် များဟာ ဗမာများနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ဗမာပြည်ထွတ်လပ်ရေးကို အရ ယူမည့်အကြောင်း၊ တောင်တန်းနယ်များ ဗမာပြည်နှင့် ပူး ပေါင်းတို့ အရေးကြီးလာပြီ ဖြစ်ကြောင်း” များကို ရှင်းရှင်း လင်းလင်းကြီး ဟော၏။

ကုရင်နီ အမျိုးသား တို့သည်လည်း မကြားစဖူး ထူး ခြားသည့် တရားများကို ကြားရသည့် အတွက် အထူး နှစ်သက် အားရကြ၏။ ချီးကျူးကြ၏။ အထူးအားဖြင့် ပဒေါင်းတော်ထွန်ရေး ခေါင်းဆောင် ထိုင်းဘဟန် (ယခု မိုးဗြဲနယ် စော်ဘွား တိုင်းပြုပြည်ပြု ဣတ်တော်အမတ်) ဘောလခဲ-ကြက်ဘိုးကြီးနှင့် ကန္တာရဝတီ နယ်ရှင်များ၊ စောမြလေး စသော ကုရင်နီနယ် ခေါင်းဆောင် များနှင့် သခင်နုတို့ နိုင်ငံရေးဆိုပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကျေကျေနပ်နပ် ကြီး ဆွေးနွေးကြရ၏။ ကုရင်နီနယ်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း တေးကို ကယ်ဆယ်ရန် ဖ-ဆ-ပ လအဖွဲ့ချုပ်က ဆန်အိတ်-၅၀၀ နှင့် ဆားတတွဲ လှူဒါန်း မည် ကတိ ပေးလိုက်သော အခါ အထူးဝမ်းသာ အားရ

ဖြစ်ကြ၏။ကတိပြုခဲ့သည့် အတိုင်းလည်း ဆန်အိတ်-၅၀၀ နှင့် ဆားများကို လှူဒါန်းခဲ့၏။

သခင်နုတို့သည် လွယ်ကော်မှ အပြန် ဘန်းရင်စော် သွား ဟော်တွင် လူထုတရားပွဲ ဟောပြောနေောက် ပင်လုံ ညီလာခံသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားကြ၏။သခင်နုတို့နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ရသော ကုရင်နီ ခေါင်းဆောင်များလည်း မိမိ တို့အား ဘိတ်ကြား သွားသည့် အတိုင်း ရန်ကုန်သို့ ဆင်း လာကြသဖြင့် ဖ-ဆ-ပ-လ လူကြီးများက မိတ်ဆက်ပွဲ ကျင်းပဆွေးနွေး ကြသည့်ပြင် မိုလ်ချုပ် ကိုယ်တိုင်လည်း အထူးအရေးယူထုတ် ဗမာပြည်နှင့် ကုရင်နီနယ် ပူးပေါင်း ရေးသဘောတရား များကို ရှင်းလင်း ပြောပြရာ အထူး ကျေနပ်ကြ၏။

၁၉၄၆-ခု ဇူလိုင်လ အတွင်းက မိုလ်ချုပ် လွယ် ကော်သို့ ရောက်ရှိပြီး အဆိုပါကုရင်နီနယ် ခေါင်းဆောင် များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရပြန်သည့်အတွက် မိုလ်ချုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်များ အတိုင်းလိုက်နာ ဆောင်ရွက်ကြရန် သဘောတူခဲ့ကြ၏။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၄၇-ခု ဇူလိုင်လ အတွင်းက မေမြို့တွင် စုံစမ်းစစ်မေးသော တောင်တန်း နယ် စုံစမ်းရေး ကော်မတီ ရှေ့မှောက်တွင် ကုရင်နီနယ် နှင့် မိုးဗြဲနယ် ခေါင်းဆောင်များသည် ကုရင်နီနယ်သည် ဗမာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုသို့ ပါဝင်ထွက် တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ ကိုယ်စားဖွယ် စေလွှတ်ရန် သဘောတူကြောင်း အစစ်ခံခဲ့ကြသည်။

သွေးခွဲခံနစ်-ထပ်၍ညစ်

ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကျင်းပသည့် ဗမာပြည် တိုင်းပြု ပြည်ပြု ယွတ်တော်အစည်းအဝေးကြီး နိုးကပ် လာသော အခါ နယ်ချဲ့ သမားတို့၏ သွေးခွဲမှု တမျိုးတဖုံ ဖြစ်ပေါ် လာပုံကား ကုရင်နီ နယ်သည် အင်ဒိုပင်းဒင်း နယ်ဖြစ် သည်။ အင်္ဂလိပ်တို့ထံမှ ငွေချေးပြီး ပြန်လည်ထူထောင်နိုင် သည်။ ဗမာပြည် အဆင့် အတန်းထက် မြင့်သည်။ ကိုယ့် ကောင်စီနှင့် ကိုယ်လုပ်နိုင်သည် စသဖြင့် ခြေထိုးမှုများ ဝင်ရှုပ် လာသည့်အတွက် တိုင်းပြု ပြည်ပြု ယွတ်တော်သို့ တက်ရန် ရန်ကုန်သို့ လာကြသော ဦးဘီနှင့် စောထိမ်းတို့ သည် ခြေထိုးမှု တိမ်သလာ အောက်သို့ ဝင်ရောက် ဖုံး ကွယ်သွားဝေတော့၏။

သို့ရာတွင် ကုရင်နီ နယ်လူထု၏ အလိုဆန္ဒအရ လူထု ကိုယ်စားဘွယ် စောမြလေးနှင့် ဦးစိန်တို့သည် တတိယ အကြိမ်မြောက် ကျင်းပသည့် တိုင်းပြုပြည်ပြု ယွတ်တော် သို့တက်ရောက်ကြသည့် အတွက် ကုရင်နီနယ်၏ ပြဿ နာမှာ ရှင်းလင်းသွားတော့၏။

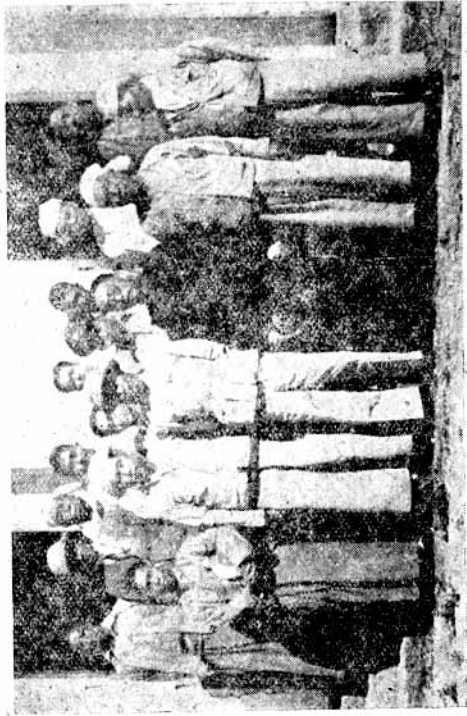

ညောင်ရွှေရွှေမှာ ဟောခဲ့တာ

၁၉၄၆-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ - ရက်နေ့ နံနက်က ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး၏ စီစဉ်ချက်အရ ကျင်းပသော လူထုတရားပွဲကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်က ဤသို့ ဟောပြောခဲ့၏။

ဗမာပြည်တော့ မကြာမီ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မယ်၊
ရှမ်းပြည် ကိုတော့ အင်္ဂလိပ်က ခြေကုတ် ထားပြီး အခွင့်
အရေး တွေကို ဆူတို့လက်ထဲမှာ ထားတို့ စိတ်ကူး ရှိနေ
ကြတယ်။ ရာဇဝင်မှာ ကြည့်ရင် တိုင်းပြည် တပြည်က
အခြား တိုင်းပြည် တပြည်ကို သိမ်းပိုက် ထားတာဟာ
စေတနာ ရှိလို့ မဟုတ်ဘူး။ လိုချင်လို့ သိမ်းပိုက်ထားတာ
ဖြစ်တယ်။ လက်လွှတ်ကြ ပြန်တော့လဲ လက်မလွှတ်ချင်
ကြဘူး။ တာပေမဲ့-ဗမာပြည်ကို လက်မလွှတ်ရင် မဖြစ်တဲ့
အခြေ ရောက်နေတယ်။ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးကတဲက နိုင်ငံ
တကာ အခွင့် အရေး တွေဟာ ပြောင်းလဲ နေတယ်။ ရှင်
ထုရင်နဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ အီတလီအစရှိတဲ့ တိုင်းပြည်နိုင်ငံ
တွေဟာ ဒီမိုကရေစီ စံနစ်အရ သမတအုပ်ချုပ်တဲ့ တိုင်း
ပြည်များ ဖြစ်လာကြရတယ်။ စာပေကျမ်းဂန်များမှာ ပါရှိ
တဲ့အတိုင်း ရှေးအခါများက တိုင်းသူ ပြည်သားတွေဟာ
မူလ(သမတ)တင်မြှောက်ကြရတယ်။ ဒီ-သမတဟာ မင်း
ကျင့်တရား ၁၀-ပါးကို လိုက်နာ ကျင့်ကြံ ကြရတယ်။
(အဝီရောဓနတရား)ကို ဆန့်ကျင်လျှင် တိုင်းပြည်က ပေး
တဲ့အပြစ်ဒဏ်ကို ခံရတယ်။ ဥပမာ-ဝေသာန္တ ရာမင်းကြီး
ဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့အလိုနဲ့ ဆန့်ကျင်တဲ့အတွက် တိုင်းပြည်
၏ နှင်ထုတ်ခြင်းခံရတာ ဖြစ်တယ်။ ယခုအခါမှာလဲ ဆဲဒီ
ခေတ်မျိုး ပြန်ရောက်လာတယ်။

ကျွန်တော်တို့က ရှမ်းပြည်ကို လွတ်လပ်စေချင်တယ်။
လွတ်လပ်တယ် ဆိုတာမှာလဲ တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ သွယ်
ပိုက်၍ ဖြစ်စေ နိုင်ငံခြားအပိုးရက ချုပ်ချယ်မှု မရှိစေတဲ့

၁၉၄၆-ခု-ဒီဇင်ဘာလ ၂၅-ရက်နေ့ တောင်ကြီးမြို့ညောင်ရွာဟောင်း၌ ဗိုလ်ချုပ်နှင့်
စော်ဘွားများ အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီးနောက် ဤသို့ တွေ့မြင်ရ၏။

လွတ်လပ်ဘာမျိုးကိုဆိုလိုတယ်။ လွတ်လပ်စွာဟောပြော
 ရေးသာ ခွင့် လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးခွင့် များလဲ ရှိရမယ်။
 ရှမ်းလူမျိုး အပိုးခ ရှမ်းလူမျိုး အရာရှိများနှင့် ရှမ်းပြည်ကို
 လွတ်လပ်စွာ အုပ်ချုပ်နိုင်ခွင့် ရှိရမယ်။ ယခုတော့ ဘုရင်ခံ
 လက်အောက်မှာ ထားပြီးတော့ အင်္ဂလိပ် တွေက ချယ်
 လယ် နေတာဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ လိုတာက တောင်တန်း
 နယ် များကို ဘုရင်ခံက တိုက်ရိုက် မအုပ်ချုပ်ဘဲ။ ရှမ်း
 ဝန်ကြီး တဦး ခန့်ထား အုပ်ချုပ်စေရန် လိုလားတယ်။ ဒီ-
 အတိုင်း ဖြစ်ဖို့လဲ ဘီးလပ်အပိုးရထံမှာ တောင်းဆိုထား
 တယ်။ နိုင်ငံ ပြန်လည် ထူထောင်တဲ့ နေရာမှာ ရှမ်းပြည်ကို
 ရှမ်းအမျိုးသားများ အုပ်ချုပ်လို့ နိုင်ငံခြားရေး စီးပွားရေး
 ကာကွယ်ရေး စသော ကိစ္စကြီး မျိုးတွေ ကိုတော့ ကျွန်
 တော် တို့နဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ လိုတယ်။ ယခုနှယ်
 အခါမှာ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်းတွေ ညီညွတ်စွာ ပူး
 ပေါင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ အရေး ကြီးတယ်။ ကျွန်တော်တို့
 အချင်းချင်းတွေ သာမက အာရှ တိုက် တိုင်းပြည်နိုင်ငံများ
 ပင် ပေါင်းစု ဘို့ဟာ အရေးကြီး တာဘဲ။

ဗမာလူစု-သတိပြု

၁၉၄၆-ခုဒီဇင်ဘာလ ၂၅-ရက်နေ့တွင်းပသောဘောင်
 ကြီးမြို့လူထုတရားပွဲကြီး၌ ရှမ်းပြည်ရှိ ဗမာများသတိထား
 ရန်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကဏ္ဍိသို့ ဟောခဲ့၏။
 ရှမ်းပြည်မှာ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား နေထိုင်ကြတဲ့
 ဗမာ တွေကို သဘိ ပေးလိုဘယ်။ ရှမ်း အမျိုးသား တွေ

အပေါ်မှာအထင်မသေးရဘူး၊ သွေးချင်းသားချင်း ရင်းရင်း
 ခြာခြာသဘောထားကြရမယ်။ သူတို့ရဲ့လေ့ထုံးစံများ ကို
 မထေမဲ့မြင် မလုပ်ရဘူး၊ ခင်ဗျားတို့ကို အထူး သတိပေးလို
 တကေရှမ်းအမျိုးသားများနှင့် ဆက်ဆံကြရာတွင် နေ့ရှင်
 ဝါဒသမားတွေလို ခေါင်းပုံဖြတ်တဲ့အခမ္ဘဝါဒမျိုးကို မလုပ်
 ရဘူး၊ အကယ်၍ ကျုပ်သတိပေးတဲ့အတိုင်း မလိုက်နာကြ
 ဘဲ နေ့ရှင်ဝါဒသမားတွေလို ထင်တာ လုပ်နေ ကြမယ်ဆို
 ရင်တော့ကျုပ်တို့ ဖ-ဆ-ပ-လ- အဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ခင်ဗျား
 တို့အပေါ်မှာ ထိုင်ထူရှုနေမယ် မဟုတ်ဘူး။

ဗီတီဗီလေးလေး-သတိပေး

၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ ၂-ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ဘီး
 လပ်သို့ ထွက်ခွာသွား၍ နယူးဒေလီတွင် ခေတ္တရှိနေစဉ်
 နယူးဒေလီ ရေဒီယိုမှ ဗိုလ်ချုပ်က “အိန္ဒိယမှာ မဟာရာ
 ဇာ စော်ဘွားများအပေါ်၌ အင်္ဂလိပ်က ဗီမံထားပုံ၊ အချင်း
 ချင်းတွေကို သွေးခွဲထားပုံများကို ကြည့်ရတာဟာ အ
 တော် ဗိတ်ပျက်စရာ ကောင်းတယ်၊ ဗမာပြည်မှာလဲ ဒီလို
 လုပ်မှာဘဲ၊ သွားသာ သွားရတယ်၊ ဗိတ်ဗတ်လေးလေးဘဲ၊
 အချင်းချင်းတွေ ညီညွတ် စည်းလုံးတဲ့ အင်အား ကြီးမား
 သည်ထက် ကြီးမားတို့ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်တယ်” စသ
 ဖြင့် အသံထွက် သတိပေးလိုက်၏။ သခင်နုစသော ဖ-ဆ
 ပ-လ-အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်လူကြီးများကလည်း နောက်ခံ
 လူထုအင်အားပြကြရန် အရေးကြီးသည့်အတိုင်း ရန်ကုန်

မြို့ကြီးနှင့်တကွ တနိုင်ငံလုံး အံ့ကြွကာ လွတ်လပ်ရေးမရ-
ထျှင် ဆော်မည့် သဘောမျိုးနှင့် အင်အားပြုပြင်ကြီးများ
ကျင်းပကြ၏။ ဘီးဖော်သို့လည်း ကြေးနန်းအစောင်စောင်
ရိုက်ကြားပေးပြီကြ၏။

တောင်တန်းနယ်များသို့လည်း စေလွှတ်ရန် အရေး
ကြီးသဖြင့် ချင်းဗမာ ချစ်ကြည်ရေး အတွက် ဦးဘဆိုင်
ဦးဝမ်းမသူမောင် ဦးမောင်ကလေး ရဲဘော်စံထွန်းနှင့်
ဦးအောင်မင်းတို့အား ချင်းတောင်သို့ စေလွှတ်၏။ ၎င်းတို့
သည် ၁၉၄၇-ခု ဇန်နဝါရီလ ၁၂-ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်
မှ ထွက်ကြပြီးနောက် ထီးလင်းသို့ ရောက်သောအခါ
ဦးဘဆိုင်နှင့် ဦးဝမ်းမသူမောင်တို့သည် ဂန့်ဂေါမှထွက်၍
ဟက်ကာ ဖလန်နှင့် တစ်ဒင်မြို့ များသို့ သွားရောက်ကာ
ကလေးဝဘက်မှ ထွက်ပြန်ကြ၏။ ဦးမောင်ကလေးရဲဘော်
စံထွန်းနှင့်ဦးအောင်မင်းတို့လည်း ထီးလင်းမှ ကန်ပက်ထက်
သို့ ၎င်းမှ ရခိုင်ရိုးမကို ဖြတ်ကျော်၍ ပလက်ဝဘက်သို့ ထွက်
ပြီးပြန်ကြ၏။ ၎င်းတို့ဟောပြော ဆောင်ရွက်မှု ကြောင့်
လည်း ထီးလင်းမြို့ ချင်းဗမာချစ်ကြည်ရေး အစည်းအဝေး
ကြီး ဖြစ်လာခဲ့ရ၏။

ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး အမှူးရှိသော အဖွဲ့ တဖွဲ့ကို
လည်း ကချင်ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးအတွက် မြစ်ကြီးနား
ဘက်သို့ စေလွှတ်၏။

အထူးအားဖြင့် ရှမ်းပြည်မှ လူထုအင်အားပြုပြင် ကျင်းပ
ရန်လည်း အရေးကြီးသဖြင့် ရှမ်းပြည် မိတ်ဆက်အဖွဲ့အ
ဖြစ်နှင့် ဦးပေခင် ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဗိုလ်ထွန်းလင်းတို့အား

စေလွှတ်၏။ သူတို့လည်း တောင်ကြီးမြို့၌ လူထု အစည်းအဝေးကြီးကျင်းပပြီးလျှင် ရှမ်းပြည်ကိုဗမာပြည်နှင့်ချိန်တည်း လွတ်လပ်ရေးပေးရန်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်တို့၏ လိုသားချက်များကို ထောက်ခံသည့်အကြောင်းများကို ဆုံးဖြတ်ကြပြီးလျှင် လူထုအင်အားပြည့်ကြီး ကျင်းပကြ၏။ ဗိုလ်ချုပ်တို့ထံသို့လည်း ကြေးနန်း ရိုက်ကြားကြ၏။

ကြေးနန်းရိုက်ကြား-စော်ဘွားများ

၁၉၄၆-ခုနှစ်ဇူလိုင်လ ၂၅-ရက်နေ့ညက ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး ဟော်၌ ဗိုလ်ချုပ်နှင့် စော်ဘွား အစည်းအဝေးတရပ် ကျင်းပ ဆွေးနွေးကြသော အခါ “ဗမာပြည်အရေး ဆွေးနွေးရန် ဘီးလပ် အစိုးရက ကျွန်တော်အား ဘိတ်သားပါတယ်။ ဘီးလပ်ရောက်တဲ့အခါ တောင်ဘန်းနယ် ကိစ္စအတွက်ကိုလည်း ပြောရပါလိမ့်မယ်။ ရှမ်းပြည်၏ အကျိုး ကိစ္စအတွက် ကျွန်တော် ညွှန်ကြားချက်များ အတိုင်း သဘောတူ လက်မှတ်ထိုး ပေးလိုက်နိုင်ရင်တော့ အကောင်းဆုံးပါဘဲ” ဟု ဗိုလ်ချုပ်က ပြောသောအခါ “ဗိုလ်ချုပ်၏ စေတနာကို ယုံကြည်ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်များမှာလဲ အလွန်သင့်မြတ်ပါတယ်။ သို့ရာတွင် ယခုအစည်းအဝေးမှာ မြောက်၎င်း စော်ဘွားကြီးများလည်း မပါသေးအေးကြီးသည့် ကိစ္စလည်း ဖြစ်နေပြန်သည့်အတွက် မြေခက်ပုံ၎င်း စော်ဘွားကြီး များနှင့် ဘိုင်ပင်ဆွေးနွေးပြီးလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့ အမြန်ဆုံး အကြောင်းကြားပါမည်” ဟု စော်ဘွားများက ကတိပြုလိုက်ကြ၏။

နောက်တနေ့ ဗိုလ်ချုပ်လည်း ရန်ကုန်သို့ ပြန်၊ ညောင်
 ရွှားစော်ဘွားကြီးလည်း ထိုကိစ္စအတွက် ရှမ်းပြည်မြောက်
 ပိုင်းသို့ ထွက်သွား ဖူး၏။ စော်ဘွားကြီး သွားရာလမ်း
 ခရီး ပန်ကေတုဗိုလ်တဲတွင် ရှိနေသော (မာရ်နတ်သား
 ပမာ) စတီဗင်ဆင်သည် စပါးကြီး ညှို့ အသွင်ဖြင့် စော်ဘွား
 ကြီးအား ညှို့၍ ထားလိုက်၏။ နောက်များမကြာမီပင်
 သိပေါ်မြို့၌ စော်ဘွားများ အစည်းအဝေးတရပ် ကျင်းပ
 ဖြစ်လျှင် “ဗိုလ်ချုပ်ဟာ ရှမ်းစော်ဘွားများ၏ ကိုယ်စား
 ထွယ် မဟုတ်ကြောင်း၊ တောင်တန်းနယ်များ ကိစ္စဆွေး
 နွေးရန် စော်ဘွားများအား သီးခြားဘိတ်ခေါ်ပါ” ဟု ဘီး
 လပ်နန်းရင်းဝန်ကြီးထံသို့ ကြေ နန်းရိုက်ကြားကြ၏။ ထို
 အခါတွင်နန်းရင်းဝန်ကြီးက “ဘယ့်နှယ်လဲဦးအောင်ဆန်း-
 စော်ဘွား များက ရိုက်ကြား လိုက်တဲ့ ကြေးနန်းကို
 ကြည့်ပါအုံး” ဟု ဆိုပြီး ဗိုလ်ချုပ်အား ပြလေ၏။ ဗိုလ်
 ချုပ်ကား စိတ်ပျက်သည့် အမှုအရာမရှိ၊ သူ့နဂိုမှုနှင့်ပင်
 “သူ့ကိုကိုယ်စား ဖြယ် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်ထာဘဲ၊
 ကျွန်တော်ကတော့ ရှမ်းပြည် ကောင်းဘို့အတွက် ပြော
 တာဘဲ” ဟု ပြန်ပြောလိုက်၏။

နောက်တနေ့တွင် တောင်ကြီး မြို့ လူထုအစည်းအဝေး
 ကြီးက ရိုက်ကြားလိုက်သော ကြေးနန်း ဗိုလ်ချုပ်ထံသို့
 ရောက်လာရာ နန်းရင်း ဝန်ကြီးအား ဗိုလ်ချုပ်က ထိုကြေး
 နန်းကို ပြပြန်၏။ နန်းရင်းဝန်ကြီးက “ဒီလို ဆိုရင် ယခု
 လာမည့် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင် မှာ ပင်လုံမြို့တွင် စော်
 ဘွားများ စီမံထားတဲ့ အစည်းအဝေးမှာ ဦးအောင်ဆန်း

တို့ပါ မျက်နှာရံညီ အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီး ဆုံးဖြတ်
ကြပေတော့”ဟု ပြောသည်ကို ဗိုလ်ချုပ် သဘော တူ
သဖြင့် ရာဇဝင် ပြောင်းလဲသော ပင်လုံ ညီလာခံ ပွဲကြီး
ဖြစ်ပေါ် လာခဲ့ရ ပေသတည်း။

[ဦးပေခင်ဗိုလ်မှူးအောင်နှင့် ဗိုလ်ထွန်းလင်းတို့
သွားရောက်လှည့်ဆော်စီမံချက်အရ တောင်ကြီးမြို့
လူထု အစည်းအဝေး ပွဲကြီးက ရိုက်ကြားလိုက်
သော ကြေးနန်းသည် ဘီးလပ်၌ ဗိုလ်ချုပ်အရေး
ဆိုရာတွင် တောင်တန်းနယ်ကိစ္စအတွက် အထူး
အရေးပါ အရာရောက်ခဲ့၏။ ထိုကြေးနန်းသာ မ
ရောက်ပါလျှင် အခြေအနေတမျိုး ဖြစ်သွားသွယ်
ရာ ရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ်အား ဗိုလ်ချုပ်ပြောဘူး၏။]

လက်တလုံးကြား-လှည့်၍ထား

ဗိုလ်ချုပ် ဘီးလပ်မှာရှိနေခိုက်တွင် တောင်တန်းနယ်
များ၌ နယ်ချဲ့သမားတို့ အလိုတော်ကျ မလိမ့်တပတ် ထည့်
ပတ်ခြေထုံးပုံများ တွေ့ရသေး၏။“ရှမ်းပြည်ကို ဗမာပြည်
ထဲ ပေါင်းပေးပါဆိုပြီး ဗမာတွေက ဘီးလပ်မှာ တောင်း
နေကြပြီ။ ဂျပန်ခေတ်ထုန်းက ခင်ဗျားတို့ ဘယ်လို နှစ်နာ
ခဲတယ်ဆိုတာကို သတိပြုကြပါ” ဟူသော စကားလုံးဖြင့်
စော်ဘွားများ အယောင်ယောင် အံ့မှားမှား ဖြစ်အောင်
ကြိုးစားကြ၏။ သိန်းနိမြို့တွင် ကျင်းပသည့် စော်ဘွားများ
အစည်းအဝေးတွင် ရှမ်းပြည်နှင့် ဗမာပြည် မပေါင်းလို

ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ချက် တရပ် ဖြစ်ပေါ်လာရန် ကြံရွယ်
ကြိုးစားလျက် ရှိကြ၏။

တောင်ကြီးမြို့သို့ ရောက်ရှိနေကြသော ဦးဖေခင် မိုလ်
မှူးအောင် မိုလ်ထွန်းလင်းနှင့် ရှမ်းလူထု ခေါင်းဆောင်
ဦးတင်အေးတို့သည် ထိုသတင်းကို ကြားသဖြင့် သိန်းနီသို့
သုတ်ခြေတင်ကြရာ အချိန်မှီ ဆိုက်ရောက်သွားကြ၏။ စော်
ဘွားကြီးများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး လူထုတရားပွဲကြီး
ကျင်းပ ဟောပြောကြရ၏။ ရှမ်းပြည်ကို ဗမာပြည်နှင့်
ပေါင်းပေးရန် ဗမာများက ဘီးလပ်မှာ တောင်းနေကြပြီ
ဆိုတာဟာ မမှန်ကြောင်း၊ ဗမာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေး
ပေးလျှင် ရှမ်းပြည်ကိုပါ တပါတည်း ပေးရန်ကိုသာ
တောင်းကြောင်း၊ ရှမ်းပြည်နှင့် ဗမာပြည် ပူးပေါင်းသင့်
မပူးပေါင်းသင့်ကိစ္စမှာ နှစ်ပြည်ထောင် ခေါင်းဆောင်များ
အချင်းချင်း ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ် ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
ဗမာပြည် လွတ်လပ်တော့မည်မှာ သေချာနေပြီ၊ ဗမာ
ပြည်လွတ်လပ်ပြီးလျှင် ရှမ်းပြည် မလွတ်လပ်ဘဲ ကျန်နေ
မည်ကို ဗမာများက မကြည့်နိုင်သည့် အတွက် ယခုလို
ဆောင်ရွက် နေရခြင်း ဖြစ်ကြောင်း၊ ဗမာပြည်ကို အင်
လိပ်တို့ ထိမ်းပိုက်စဉ် အခါက ရှမ်းပြည်ကိုပါ တပါ
တည်း ထိမ်းပိုက်ခဲ့၍ ယခုဗမာပြည်ကို လက်လွှတ်သော
အခါမှာလည်း ရှမ်းပြည်ကိုပါ လက်လွှတ်ဖို့ဖြစ်ကြောင်း၊
အကယ်၍ ရှမ်းပြည်က အင်လိပ်ကျန်အဖြစ် ဆက်ခံလို
ကြသေးတယ်ဆိုရင်လဲ ခင်ဗျားတို့ သဘောအတိုင်း ဖြစ်
ကြောင်းများကို အကျယ်တဝင့် ဟောပြောပြီးနောက်

ဗမာပြည်နှင့် ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေးနှင့် ပတ်သက်လို့ စော်ဘွားများ၏ သဘောကို မပြောလိုသော်လည်း လူထုကတော့ ဆုံးဖြတ်ပြီ ဖြီဟု ဆိုပြီးလျှင် တောင်ကြီး လူထုအစည်းအဝေးကြီး၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဘတ်ပြကြ၏။

၎င်းနောက် စော်ဘွားများနှင့် သိခြား မဆွေးနွေးကြသော အခါ၌ ဗမာပြည်ကို လွတ်လပ်ရေး ပေးပြီးလျှင် ရှမ်းပြည်ကို အနှစ် ၃၀-မျှ ဗြိတိသျှတို့လက်အောက်တွင် ထားရှိရန် မည်သို့ကြံစည် ထားကြောင်းများကို အတွင်းစာသက်သေခံ ပစ္စည်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံနှင့် စော်ဘွားများအား ရှင်းပြကြသောအခါ “ဟာ-ဒီလိုဆိုရင် မဖြစ်ဘူး၊ ဗမာပြည်နှင့်ပေါင်းမှဖြစ်မည်”ဟု စော်ဘွားများ နားသည်ကြပြီးလျှင် ဒိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်းကို ယုံကြည်ကြောင်း၊ ဗ-ဆ-ပ-လကို အားထားကြောင်း ဆုံးဖြတ်ကြ၏။

(ဤကား ဗ-ဆ-ပ-လ မိတ်ဆက်အဖွဲ့၏ ကြိုးပမ်းချက် အောင်မြင်မှုပင်တည်း။)

ရှမ်းပြည်လူထု-စည်းရုံးမှု

ရှမ်းပြည် ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို မွေးထုတ်ပန်တီးပေးကြသော ရှမ်းပြည်သူရဲကောင်း ၅-ဦးကား ဦးဖေခင် ဦးတင်အေး ဦးတွန်းမြင့် ဦးဘဝံနှင့် ဦးခွန်စောတို့ပင်တည်း။ ပထမပင်လုံညီလာခံ သဘင်ကြီး ပြီးသည့်နောက် တနေ့သောအခါတွင် တောင်ကြီး မြို့ ဦးဖေခင် နေအိမ်၌ အဆိုပါ ငါးဦးသား တို့သည် ရှမ်းပြည် လွတ်

လတ်ရေးအတွက် လူထုအစည်းအရုံး တည်ထောင်ရေး ကိစ္စ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြ ပြီးလျှင် ရှမ်းပြည်လွတ်လပ်ရေး အသင်း တည်ထောင်ရန် ဆုံးဖြတ် ကြလေသတည်း။

သို့ရာတွင် အချိန်အားလျော်စွာ နယ်ရှင်စော်ဘွားကြီး များ၏အကြံဉာဏ် အကူအညီရမှ ကောင်းမည် ယူဆကြ ပြီးလျှင် ညောင်ရွှေစော်ဘွားကြီး သထုံစော်ဘွားကြီး မိုင်းပွန်စော်ဘွား ကြီးများထံ၌ ယူထု အစည်းအရုံးများ တည်ထောင်လိုကြောင်း အကြံဉာဏ်များ တောင်းကြသောအခါ စော်ဘွားကြီးများကလည်း ချွတ်ချယ် တာ မြန်ခြင်း မရှိလှူထု၏ သဘောအရ ပြုလုပ်နိုင်ကြောင်း ခွင့်ပြုလိုက် ကြသဖြင့် နိုင်ငံရေးခေါင်ဆောင်များ ကြီးမှူးကာ တောင်ကြီး၊ မြို့နယ် ရှမ်းပြည်လူထု အစည်းအဝေး ကျင်းပ ပြီးလျှင် ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ကို တည်ထောင် ဖွဲ့စည်း လိုက်ကြ၏။ ထိုအချိန် အတွင်းမှာ နယ်ရှင် စော်ဘွားတို့ အား နိုင်ငံရေး သမားတို့အား ဘမ်းဆီးနိုင်ခွင့် အာဏာ များကို အင်္ဂလိပ်အပိုးရက ပေးကမ်း ချီးမြှင့် ကြသေး၏။ သို့ရာတွင် စော်ဘွားများက ခေတ်ကြီး ပြောင်းလဲလျက် ရှိနေသည်ကို အကဲခတ် မိပြီး ဖြစ်ကြသောကြောင့် နိုင်ငံရေးသမားတို့၏ ဆောင်ရွက် ဟောပြော မှုများကို လျစ်လျူရှုခဲ့ကြ၏။

ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့သည် ဖ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ ချုပ်ကြီး ၏ အကူအညီနှင့် ဆောင်ရွက်ရသဖြင့် တဆင့် ထက်တဆင့် တိုးတက် လျက်ရှိနေစဉ် ဖ- ဆ- ပ- လ- ဖွ

ကွန်မြူနစ် များကို ထုတ်ပစ်သည့် အချိန်တွင် ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့တွင် သဘော ကွဲလွဲ ချက်များ ပေါ်ပေါက် ရှုပ်ထွေး စိတ်မအေးဘွယ်များ ဖြစ်ပေါ်လာသေး၏။ သို့ရာတွင် ၁၉၄၆-ခု ဒီဇင်ဘာလအတွင်း တောင်ကြီး မြို့သို့ ဗိုလ်ချုပ်ရောက်သွားသောအခါ ထိုစိတ်မအေးမှုကို ကင်းစင် လွင့်ပျောက်လျက် လူထုအင်အားလည်း တစ်နှိပ် တည်းတိုးတက်ကောင်းမွန်လာ၏။ ဗိုလ်ချုပ်ဘီးလပ်တွင် ရှိစဉ် အရေးကြီးသော ကြေးနန်းကို ရိုက်ကြားနိုင်ခဲ့၏။ ၁၉၄၇-ခု ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ကျင်းပသော ဒုတိယ ပင်လုံညီသခံ သဘင်ကြီး၌ ဗိုလ်ချုပ်၏ အလိုဆန္ဒ ပြည့်ဝအောင် ရွက်ဆောင်ကြိုးပမ်း နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဗမာပြည် မနှင့် တောင်တန်းနယ်များ ပူးပေါင်းရေး စာချုပ်ကို လက်မှတ် ရေးထိုးကြရာ၌ ဗိုလ်ချုပ်၏ အလိုသဘောကျ လူထုကိုယ်စားဖွယ်များ ပါဝင် လက်မှတ်ထိုးကြရ၏။ လက်မှတ်ရေးထိုးရာ၌ ပါဝင်ကြသော လူထု ကိုယ်စားဖွယ်များမှာ-

- (၁) ခွန်ပန်း: မြောက်ပိုင်းထိခွ်
- (၂) ဦးတင်အေး: တောင်ကြီး
- (၃) ဦးကြာပု: သီပေါ
- (၄) စောယုတ်ပ: သီပေါ
- (၅) ခွန်ထီး: ပင်လုံ
- (၆) ဦးထွန်းမြင့်: မေဇက်မယ်
- (၇) ခွန်စော: ပင်းတလ

ရှင်မြတ်မြတ်သူ လွတ်လင်းရေးအဖွဲ့ချုပ် ခေါင်းဆောင်လူကြီး ဦးတင်အေးသည်
ပင်လုံ စာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးနေပုံ။

ပင်လုံ ညီလာခံ သဘင်ကြီး ပြီးသောအခါ ရှမ်းပြည် လွတ်သင်ရေးထက် ပြည်သူလူထု၏ လွတ်သင်ရေးက ပို၍ အရေးကြီးသည်ဟု ယူဆ ကြပြီ။ ထို့ပြင် “ရှမ်းပြည် လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်” အမည်ကို “ရှမ်းပြည် ပြည်သူ့ လွတ်လပ်ရေး အဖွဲ့ချုပ်” ဟူသော အမည်သို့ ပြောင်း လဲလိုက်ကြ၏။

ပဒေသရာဇ်ကောင်စီ အစီအစဉ်

ဗိုလ်ချုပ်၏ ဩဝါဒနည်းလမ်းအရ ကြိုးပမ်းကြသည့် အလျောက် ရှမ်းပြည်လူထုအင်အားသည် သိသိသာသာ ကြီး ကြီးမားမားလာရာ လူထုခေါင် ဆောင်များနှင့် နယ်ရှင် စော်ဘွားများ တဘက်နှင့်တဘက် သဘောခြင်း သက် ဝင်နားလည်ကြပြီ။ ထို့ပြင် စော်ဘွားများသာ ပါဝင်ရသော ပဒေ သရာဇ် ကောင် စီကို ဖျက်သိမ်း စွန့်ပယ် ပြီးလျှင် စော်ဘွားများနှင့် လူထု ကိုယ်စားလှယ် တဝက်စီ ပါဝင် သော လွှတ်တော်တခု ဖွဲ့စည်းရသည့် အခြေသို့ ဆိုက် ရောက်လာရ၏။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက ရှမ်းပြည်တွင် ပဒေ သရာဇ်ကောင်စီက ကြို ကိုင်အုပ်ချုပ်၏။ ၎င်းအထက်က မှ အင်္ဂလိပ်က ကြိုးကိုင်ထား၏။ ၁၉၄၇-ခု ပေဖော်ဝါရီလ ၁၅-ရက်နေ့တွင် တောင်ကြီး မြို့၌ ပဒေသရာဇ်ကောင်စီ အစည်းအဝေး ကျင်းပရန် ထုရင်ခံ၏ သဘောတူညီချက် အရ တောင်တန်းဆိုင်ရာ မင်းကြီးက ချိန်းဆိုလိုက်၏။

ပင်လုံညီလာခံသို့ ရောက်ရှိ နေကြသော စော်ဘွားများသည် ထိုဘိတ်စာနှင့် ပတ်သက်၍ ပေပေါ်ဝါဒီလ ၃-ရက်နေ့တွင် အစည်းအဝေး ကျင်းပကြပြီးလျှင် “ပဒေသရာဇ် ကောင် စီကို အလို မရှိ တော့ ကြောင်း၊ ထို ၁-ရက်နေ့ အစည်းအဝေးသည် စော်ဘွားနှင့်ပြည်သူ့ ကိုယ်စားဆွယ် တဝက်စီ ပါဝင်သော အစည်း အဝေးမျိုး ဖြစ်စေလိုကြောင်း” နှင့် ဘုရင်ခံထံသို့ ကြေးနန်း ရိုက်ကြားလိုက်ကြ၏။ ပေပေါ်ဝါဒီလ ၇-ရက်နေ့တွင် ပင်လုံမြို့ လူထု ၄၀၀၀ ကျော် ပါဝင်သော အစည်းအဝေးကြီးက စော်ဘွားများ ရိုက်ကြာ လိုက်သည့် ကြေးနန်းကို ထောက်ခံကြောင်း ဆုံးဖြတ် ကြပြီးလျှင် ဘုရင်ခံထံသို့ ကြေးနန်း ရိုက်ကြာ ကြပြန်၏။ ဘုရင်ခံလည်း စော်ဘွားများနှင့် လူထု၏ သဘောအတိုင်း လိုက်လျောလိုက်ရ၏။

ဒုတိယအကြိမ် ပင်လုံညီလာခံ ပြီးချိန်မှစ၍ ရှေးအခါက လက်ညှိုးထောင် ခေါင်းညှိ၍ ကောင်စီဟု နာမည်ကြီးခဲ့သော ပဒေသရာဇ် ကောင်စီကို ဖျက်သိမ်း ခွင့် ခန့်ပြီးနောက် “ရှမ်းပြည်ထောင်စု လွှတ်တော်” ကို ဖွဲ့စည်းကြရာ နယ်ရှင် ၃၃-ဦးနှင့် ပြည်သူ့ကိုယ်စားဆွယ် ၃၃-ဦးပါဝင်ကြရသည်။ ပြည်သူ့ကိုယ်စားဆွယ် ၃၃-ဦးတွင် ရှမ်းပြည် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ရေး အဖွဲ့ချုပ်မှ ၁၇-ဦးပါဝင်ကြရသည်။ ရှမ်းပြည်၏ အနာဂတ် ကံကြမ္မာကို ဖန်တီးမည့် မြန်မာပြည် တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်သို့ တက်ရောက်ကြရသော ရှမ်းပြည်မှ အမတ် ၂၂-ဦးအနက် လူထုကိုယ်စားဆွယ် ၁၁-ဦးပါဝင်ရာ ၎င်း ၁၁-ဦးအနက်

ရှမ်းပြည် ပြည်သူ့လွတ်လပ်ရေးအဖွဲ့ချုပ်မှ ၅-ဦးပါဝင်
ကြရသည်။

ပေါင်းမည်ပေါင်းမည်-ဆုံးဖြတ်ပြီ

အောင်ဆန်း အက်တလီစာချုပ် ထွက်ပေါ်လာသည်
ကို အကြောင်းပြု၍၎င်း၊ ဒိုလ်ချုပ်၏ဖြိုစင်မွန်မြတ်သောစေ
တနာနှင့်လမ်းညွှန်ချက်ကို ယုံကြည်မှုတိုးတက်လာ၍၎င်း၊
ပင်လုံမြို့ထို့ ဒိုလ်ချုပ်မရောက်မီ ဖေဖော်ဝါရီလ ၇-ရက်
နေ့မှာပင် ရှမ်းစော်ဘွားများ ကချင်နှင့် ချင်းကိုယ်စား
ထွယ်တော်များ အစည်းအဝေး ကျင်းပကြပြီးလျှင်-

(၁) ဗမာများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက် ခြင်းအား
ဖြင့် ရှမ်းနှင့်ကချင် ချင်းအမျိုး သားတို့၏ လွတ်လပ်ရေး
သည် ပိုမိုလျင်မြန်စွာ ရရှိလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း။

(၂) ဒီဒိုကရေစီ နည်းစံနစ်အရ ဗမာလူမျိုးတို့ ရရှိ
ခံစားနေသည့် အဆင့်အတန်း အခွင့်အရေးနှင့် အကျိုးစီး
ပွားများကဲ့သို့ ရှမ်းကချင် ချင်းတို့လည်း ရရှိခံစားရန် လို
လားကြောင်း။

(၃) ရှမ်း ကချင် ချင်း အမှုဆောင် ဝန်ကြီးများသည်
မိမိတို့နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြည်တွင်း ရေးကိစ္စ အာဝတို့
တွင် မိမိတို့သာလျှင် တာဝန်ခံ၍ အများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ
ကိစ္စများ (ကာကွယ်ရေး နိုင်ငံခြား ဆက်သွယ်ရေး မီးရ
ထား ဆိပ်ကမ်းခွန်)မှ စသည်တို့ကို ဗမာများနှင့် ပူး
ပေါင်းတာဝန်ခံလိုကြောင်း။

၎င်းဆုံး ဖြတ်ချက် များကို အစည်း အဝေး ဥက္ကဋ္ဌ တောင်ပိုင်စော်ဘွားကြီး စောခွန်ပန်းဆိုင်က ရန်ကုန် ရေ ဒီယို အသံလွှင့်ရုံသို့ ကြေးနန်းပေးပို့ အသံလွှင့် စေခဲ့၏။ ပေပေါ်ဝါဒီလ ၈-ရက်နေ့ နံနက် မင်္ဂလာဒုံ လေယာဉ် ဖျံကွင်းတွင် ပင်လုံသို့ လာမည့်ဆဲဆဲမှာ ဒီပိုနိုယန် အ တွင်းဝန် ကလေး မစ္စတာ ဘိုတွန်မလီက “မနေ့ ညက ရေဒီယိုအသံလွှင့်တဲ့အတိုင်း ဆိုရင်တော့ ကိစ္စပြီးနှင့် နေပြီ ဖြစ်လို့ ကျွန်တို့သွားတို့တောင် မလိုပါဘူး”ဟု ဗိုလ်ချုပ် အား ရယ်မောကာ ပြောပြသေး၏။ ၈-ရက်နေ့ညပိုင်းတွင် ပင်လုံသို့ ရောက်လာကြ၏။

ဘဏ္ဍာရေးအတွက်-မေးမြန်းချက်

၁၉၄၇-ခု ပေပေါ် ဝါဒီလ ၁၀- ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သော ပင်လုံ ညီလာခံကြီးတွင် ဘဏ္ဍာရေး အခြေအနေ အကြောင်းအရာများကို အနည်းငယ် ရှင်းပြရန် ညောင် ရွှေ စော်ဘွားက တောင်းပန်သဖြင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီး ဦးတင်ထွတ်က ဤသို့ရှင်းပြခဲ့၏။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး မဖြစ်မီက ဗမာပြည် ဘဏ္ဍာ ရေးမှာ ရတနာထက်ပင် ပိုနေပါသေးတယ်။ ယခုတော့ ဗမာပြည်အတွက်ရောတောင်တန်းနယ်များ အတွက်ရော မပိုတဲ့အပြင် ချေးသုံးနေရပါတယ်။ မနှစ်က ဘီးလစ်အစိုး ရက ၄၅ ၁၀-ကုဋေခွဲကို အဘိုးမယူဘဲချေးထားပါတယ်။ ယခုနှစ် ဗမာပြည် အခွန်တော်ငွေမှာ ကုဋေ ၂၀-လောက်

ရေရာ ရှိသော်လည်း ကုန်ကျစရာက ကုဇေ ၄၀-သောက် ရှိနေတယ်။

ဗမာပြည်မှာ စစ်ဘေး စစ်ဒဏ်ကြောင့် လမ်းတွေ အဆောက်အဦးတွေ ပီးရထားတွေ ကျောင်းတွေ စာ ဖြင့် အဆောက် အဦ တွေကို ပြန်လည် ထူထောင်ဖို့ ငွေ ထင်ပြီး အလိုရှိကြောင်း၊ ဘီးလပ် အစိုးရကို ပြောတဲ့ အခါ ငွေ ၁၀-ကုဇေတော့ ပေးမည်၊ သည့်ထက် ပိုမပေး နိုင်ဘူးလို့ပြောပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ဘို့ ဘီးလပ်သွားတဲ့အခါ မှာ ငွေထပ်ပေးနိုင်ရန် အကြောင်း ပြောပါ သေးတယ်။ သည်တော့ ငွေ ၁၂-ကုဇေ အထိဘဲ ချေးနိုင်တော့မည်၊ နောက်ထပ်လိုလျှင် အခြားနိုင်ငံများမှလဲ ချေးနိုင်ပါဘယ် လို့ ဘီးလပ်အစိုးရ က ပြောပါတယ်။

ဆဲဒီလို ငွေ ၁၅-ကုဇေ သပ်ချေးဖို့ သေချာပြီးနောက် ကျွန်တော်တို့က ဘီးလပ်အစိုးရကို ပြောတဲ့ အကြောင်း တချို့မှာ ခင်ဗျားတို့က ငွေချေးတာတော့ ဟုတ်ပါရဲ့၊ တာ ပေမဲ့ အမှန် ပြောရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တို့ ဗမာနိုင်ငံဟာ အင်္ဂလိပ်ပိုင် နိုင်ငံဖြစ်လေတော့ ဂျပန်နဲ့ အင်္ဂလိပ်စစ်ဖြစ် တဲ့အခါမှာ ဗမာ နိုင်ငံဟာ ဂျပန် ကြောင့်လဲ အကြီး အကျယ် အပျက်အစီး ခံရတခါဘဲ၊ မဟာမိတ် တပ်များ ကြောင့်လဲ အကြီးအကျယ် အပျက်အစီးခံရတခါဘဲ၊ တာ တင်မကသေးဘူး၊ ဂျပန်ငွေစက္ကူဘာ တရားဝင်တဲ့ ငွေ စက္ကူများ မဟုတ်ဘူးလို့ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ကျေညာ လိုက်တဲ့အတွက် ဗမာလူမျိုးတွေ ဖျားကနဲ-ဖွဲကုန်ကြရ ပါတယ်။ တခုကြောင့် ခင်ဗျားတို့က ချေးတဲ့ ငွေများကို

ထောက်ပံ့ကြေးလောက်သာ သဘောထား သင့်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ ထိုအခါ ဘီးလစ်အစိုးရက ကျွန်တို့ချေး တဲ့ငွေများအနက် အချို့အဝက်ကို အလကား ပေးပါမယ် ဟု ကတိပြုလိုက်ပါတယ်။

ယခု ကျွန်တော်တို့ ချေးတဲ့ ငွေများကို ဗမာပြည် အတွက်ရော တောင်တန်း နယ်များ အတွက်ရော သုံးရပါ မယ်။ တောင်တန်းနယ်များကို တတ်နိုင်သမျှ ကူညီဆောင် ရွက်ရန် ထားရှိပြီးဖြစ်သော ဗမာပြည် အစိုးရ၏ဝါဒကို လည်း ယခု ထပ်မံ ကတိပေးပါတယ်။

(ဝန်ကြီး ဦးတင်ထွတ်၏ ဖြေကြား ရှင်းလင်းချက်များကို တောင် တန်း ကိုယ်စားလှယ်တော်များ အထူးအားရ ဝမ်းမြောက်ကြေနပ်ကြ သည်။)

တောင်ပိုင်စော်ဘွား-ပြောစကား

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁-ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဗမာပြည် နှင့် တောင်တန်းနယ်များ ပူးပေါင်းရေးအခြေခံ သဘော တူချက် ရရှိသည့်အတွက် ညဘက်တွင် ကျင်းပသော (စတိတ်ဒင်နာ) ညစာထမင်း စားပွဲကြီးကား အောင်သေ အောင်သာ စားသော ထမင်း စားပွဲကြီး ပင်တည်း။ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း အဖူးရှိသော ဝန်ကြီးများနှင့် ကိုယ် စားထွယ်တော်များ၊ မိုဒီနိုယန် အတွင်းဝန်ကလေး မစ္စတာ တိုတွန်မထီ အဖူးရှိသော အင်္ဂလိပ် အရာရှိ ကြီးများ၊ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်နှင့် ကောင်စစ်ဝန်ကတော်၊ ကချင်

နှင့်ချင်း ကိုယ်စားထွယ်တော်များ၊ နယ်ရှင်စော်ဘွားများ၊ ကျွဲခြင်းများနှင့် ရှမ်းလူထုကိုယ်စားထွယ်တော်များအပြင် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများနှင့် ဂုဏ်သရေရှိ အမျိုးသမီးများ တက်ရောက်ကြ၏။ ထိုထမင်းစားပွဲကြီး၌ တောင်ပိုင်စော်ဘွားကြီး၏ ရှင်းလင်းပြတ်သား မိန့်ခွန်း စကားကား ဤသို့တည်း။

ယနေ့ညဟာ နေ့ကောင်း ရက်ကောင်း ဖြစ်တဲ့ညပါတဲ့။ ယခု နုတ်ယအကြိမ်မြောက် ပင်လုံအစည်းအဝေးကြီးမှာ ရာဇဝင်တွင် မကြုံဘူးသော အစည်းအဝေးကြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ရှေးအခါက ရှမ်း ဗမာ ကချင် ကုရင် ချင်းအမျိုးသားတို့ အချင်းချင်း အထင်မှား သဘောကွဲလွဲချက်များရှိခဲ့သော်လဲ ယခုတော့ ဒီသဘောကွဲလွဲချက်များ မရှိတော့ပါဘူး။ ဗမာနှင့် ရှမ်းစသော တောင်တန်း နယ်သားများ အားလုံးတို့ ကောင်းရာကောင်းကြောင်း အချိန်သို့ ဆိုက်ရောက်လာပါပြီ။ ဒီအစည်းအဝေးကြီးမှာ ကျွန်တော်တို့ အချင်းချင်းတွေ သွေးကွဲအောင် ခြေထိုးသူတွေ ရှိကြောင်းကို သိပါတယ်။ သူတို့ရှိပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ “မအ” ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ လိုလားတဲ့ လွတ်လပ်ရေး ပန်းတိုင်ကို အသက်နဲ့လဲပြီး ဆွတ်ခူးမယ်ဆိုတာ ယုံကြည်ပါ။ ချွတ်ချယ်တဲ့ စံနစ်ကြောင့်သာ ကျွန်တော်တို့ အောက်ကျ နောက်ကျ ဖြစ်ခဲ့ရတာပါ။ ရှေ့အတို့ လွတ်လပ်တဲ့အခါမှာ အခြားလွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံကြီးများနဲ့ တန်းတူ အောက်မကျအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါတယ်။ ယခုနယ်ရှင် စော်ဘွားများဟာ အရင်ကလို မဟုတ်တော့ ပါဘူး။ တိုင်းပြည်

ကိုယ်စား ထွက်ထော် များနှင့် တန်းတူ ပူးပေါင်း ကာ ဆောင်ရွက်ကြပါတော့မယ်။

အထူးအားဖြင့် ဗိုလ်ချုပ် ဦးအောင်ဆန်း ကြွရောက်လာပြီး ညီညွတ်ညွတ်ဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးတာကိုလဲ အလွန်ဘဲ ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ကြပါတယ်။ ရှေ့အဘို့မှာ ဗိုလ်ချုပ်ဦးအောင်ဆန်း၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း တသွေးတသားတည်း ညီညွတ်ကြမည်ကို ယုံကြည်စေလိုပါတယ်။ ဤသို့ သိုက်မြိုက်စုံလင်စွာ ကြွရောက်ချီးမြှင့်ကြသည်ကို ရှမ်းစော်ဘွားများ၏ ကိုယ်စား ကျွန်တော်က အထူး ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

ဗိုလ်ချုပ်မှတ်တမ်း-မိန့်ခွဲတယ်

ပင်လုံ ညီလာခံ ညစာ ထမင်းစားပွဲ ကြီး၌ မိန့်ခွန်း စကား ပြောကြားရန်တောင်းပန်သဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်က ဤသို့ မှတ်တမ်း စကားများ မိန့်ကြားခဲ့၏။

ယခု အစည်းအဝေး ကြီးမှာ ရာထူးအားဖြင့် ကျွန်တော် အကြီးဆုံး ဖြစ်သော်လဲ အသက် အားဖြင့် အငယ်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီကိုရောက် လာတဲ့ ကိစ္စနားလယ်တာ တခုဘဲ ရှိပါတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ဗမာပြည် လွတ်လပ်စေချင်တယ်။ ညီညွတ်စေချင်တယ်။ ကြီးပွားစေချင်တယ်။ ဒီဟာဘာဘဲ။ တိုင်းပြည်လွတ်လပ်အောင် ညီညွတ်အောင် ကြီးပွားအောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဆိုတာကို လွန်ခဲ့တဲ့ ၁၀-နှစ်လောက်ကစပြီး ကြိုးစားလာခဲ့ပါ

တယ်၊ နောက်လဲ ကြီးစားပါအုံးမယ်၊ လုံးလုံးလွတ်လပ်တဲ့ ကိစ္စပြီးပြတ်သည်အထိ ကြီးစားပါမယ်။

တချ နားလယ်ထား ကြ တို့ အချက် က ယခု ခေတ် ကမ္ဘာကြီး အခြေအနေမှာ ဘယ်တိုင်း ပြည်မဆို ကိုယ့် တိုင်းပြည်တပြည်တည်း အထီးထီး နေနိုင်တဲ့ အခြေမျိုး မရနိုင်ကြဘူး။ တပြည်နဲ့တပြည် ပေါင်းစပ်အဖွဲ့သဟဲရှိမှ နေနိုင်ကြမယ်ဆိုတဲ့ အချက်ပါဘဲ။

နောက်တချက်က လူမျိုးရေးအကြောင်းကို ပြောလိုပါ တယ်။ လူမျိုးရေးဆိုတာမှာလဲ ရှေးခေတ်က ဟစ်အော် လာကြတဲ့ (အမျိုး- ဘာသာ- သာသာနာ- ပညာ) ဆိုတဲ့ စကားမျိုးကို လက်ကိုင် အသုံးပြုလို့ မလုံလောက်တော့ ဘူး။ အမျိုးဆိုရာမှာ ဘယ်လိုအမျိုးကို တည်ရမလဲ၊ ဗမာ ကုရင် ကချင် ချင်းနှင့် အခြားအမျိုးများလဲ ရှိသေးတယ်။ အခြားနိုင်ငံများကို ကြည့်လိုက်ရင် ဗမာပြည်မှာလို တိုင်း ရင်းသားအများ ရှိတာကို တွေ့နိုင် ပါတယ်။ တရုတ်ပြည်၊ ဂျပန်ပြည်နှင့် ရူးရှားပြည်တို့မှာလဲ ဒီအတိုင်းပါဘဲ။ အမေ ရိကံပြည်မှာ အင်္ဂလိပ်စကားကို ပြောကြသော်လဲ အင်္ဂ လိပ်၊ ဒီတလီစတဲ့ လူအမျိုးမျိုးတို့ပေါင်းပြီးလူမျိုးတမျိုး ဖြစ်အောင် ထူထောင်ထူက် သူတို့ကိုယ်ကို အမေရိကံလို့ ဆိုကြတာဘဲ။ တခုကြောင့် လူမျိုးရေးအားဖြင့် ကြည့်လျှင် အမျိုးတမျိုးထဲကို လိပ်ခဲတင်းလင်း စွဲပြီးယူဆလို့ မဖြစ် နိုင်တော့ဘူး။ ဘာသာစကားပင် တူသော်လဲ လူမျိုးခြား နားမှုမျိုးလဲရှိပါတယ်။ ဘာသာမတူသော်လဲ လူမျိုးထီးခြား

ဖြစ်နေတာလဲ ရှိပါတယ်။ ဥပမာ-အမေရိကန်ကို ကြည့်လျှင် လူတမျိုးဖြစ်သော်လဲ ဘာသာစကားတူပါတယ်။ ရူးရှား ပြည်မှာဆိုရင် ဘာသာစကား အမျိုးပေါင်း များစွာကွဲပြားသော်လဲ လူမျိုးကတော့ တမျိုးထဲဖြစ်ပါတယ်။ သာသနာဆိုတာကတော့ ကိုယ်ကိုးကွယ်ချင်တဲ့ ဘာသာ သာသနာကို ကိုးကွယ်နိုင်ကြဘာဘဲ။ ဗမာပြည်မှာ လူများစုက ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်ပေမဲ့ ခရစ်ယန်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူ မဟာမေဒင်ဘာသာ ကိုးကွယ်သူ နတ်ကိုးကွယ်သူ အမျိုးမျိုးရှိတာဘဲ။ သည်တော့ တာတွေကိုခွဲပြီး လူမျိုးရေး တရားလုပ်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

စစ်ကြီးအတွင်းက ကျွန်တော် စစ်ဝန်ကြီး လုပ်ထုန်းမှာ ကုရင်အမျိုးသားတပ်ရင်းစွဲ နွဲတဲ့အခါမှာ ထမင်းစားပွဲတခုမှာ ကုရင်စစ်သားတဦးက လူမျိုးအချင်းချင်း ညီညွတ်ဖို့ ပြောတဲ့အခါမှာ (ဗမာကဗဲရိုက်-ကုရင်ကငါးမျှား)ဆိုတာလို အတူတူပါတဲလို့ ပြောတာကို သတိရမိပါတယ်။ ကိုယ့်ဒေသအလိုက် ကိုယ် ယုံ ကြည်တာကို ကိုယ်ကိုးကွယ်နေထိုင်ကြပြီး တတိုင်းတပြည်လုံးနဲ့ သက်ဆိုင်တဲ့ကိစ္စကြီးမျိုးမှာ ညီညီညွတ်ညွတ်လုပ်ကြရင် တာဟာ တမျိုးထဲလို့ ယူဆရမှာဘဲ။ အချင်းချင်း သဘောကွဲလွဲမှုမျိုး ဆိုတာကတော့ နဲ့နဲ့ပါးပါးတော့ ရှိမှာဘဲ။ တာပေမဲ့ သူတပါးနိုင်ငံက ကိုယ့်နိုင်ငံကို လာရောက်စော်ကားလို့ အသက်ကိုစွန့်ပြီး မလျှော့တန်း ကာကွယ် တိုက်ခိုက်ကြတာမျိုးကတော့ အားလုံးနဲ့သက်ဆိုင်တဲ့ အလုပ်မျိုးဖြစ်တာဘဲ။ တိုက်ခိုက်ကြတဲ့အခါမှာလဲ စစ်သေနာပတိဟာ

ကုရင်ဖြစ်ချင်လဲ ဖြစ်မယ်၊ ချင်းကချင်ဖြစ်ချင်လဲ ဖြစ်မယ်၊ ဘယ်သူဘဲဖြစ်ဖြစ် တမိန့်လဲ လိုက်နာကြရမှာဘဲ။

တတိုင်းပြည်လုံး ကြီးပွားစေချင်ရင် လူအား ငွေအား ပစ္စည်းအားနဲ့ ဝုပေါင်းပြီး အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်နိုင်မှ အကျိုးခံစားခွင့် ရှိကြမှာဘဲ။ ဗမာကတမျိုး ကုရင်ကတဖုံ ရှမ်း ကချင် ချင်းတို့က တခြား အကွဲကွဲ အပြားပြား လုပ် နေကြရင်ဖြင့် အကျိုးရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဝုပေါင်းလုပ်ကြမှ သာ အကျိုးရှိနိုင်မယ်။ လုပ်ကြည့်မှလဲ အကျိုးရှိကြောင်း သိနိုင်မယ်။ မထမတော့ ကျုပ်တို့ အဆင်းရဲ ခံရမယ်။ ယခုအခါ အင်္ဂလန်ပြည်မှာ အစားအသောက် အဝတ်အ ထည်များမှစလို့ အတော်ချွေတာပြီး အဆင်းရဲ ခံနေကြ တယ်။ တာဘာလဲဆိုရင် တပြည်လုံးအတွက် အကျိုးရှိ အောင် လုပ်နေကြတာဖြစ်တယ်။ ဒီထက်ပိုပြီး ခဇီးရောက် အောင် ဆောင်ရွက်ချက် တခုထားဘို့ နားလည်စေချင် တာက အင်ဒိုချိုင်းနား အင်ဒိုနေရှားစတဲ့ အရှေ့ဘက်နိုင် င်များ ဝုပေါင်း ဆောင်ရွက် နိုင်တဲ့ အား ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ အားမျိုးရှိရင်တော့ ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်းအခြေ ဆိုက်ရောက် နိုင်မှာဘဲ။

နောက်ဆုံး ကျုပ်ပြောချင်တာက အင်္ဂလိပ်နဲ့ ကျုပ် တို့ဟာ (ကျွန်နုနှင့်သခင်) ဘဝမျိုးတွင် မတဲ့ နိုင်ကြပေမဲ့ လွတ်လပ်တဲ့ဘဝမျိုး ဖြစ်ရင် မိတ်ဆွေအဖြစ် ချစ်ခင်ကြ လိမ့်မယ်လို့ မြော်လင့်ပါတယ်။

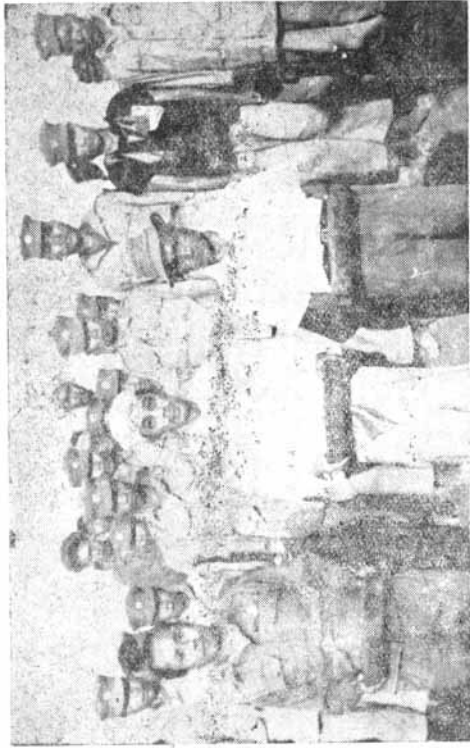

ချင်းဗမာလူထု-မိဋ္ဌာန်ပြု

ဗိုလ်ချုပ်၏ အလိုအတိုင်း ၁၉၄၇-ခု မတ်လ ၄-၅-
၆-ရက်နေ့များ၌ ကျင်းပခဲ့သော တီးလင်းမြို့ ချင်းဗမာ
ချစ်ကြည်ရေး အစည်းအဝေးကြီးမှာ ထူးခြားစွာ အောင်
မြင်ထမြောက်ခဲ့၏။ ဗိုလ်ချုပ်ကိုယ်စား တက်ရောက်ကြ
ရသော ကွယ်လွန်သူ ဝန်ကြီး ဦးဘချိုနှင့် သခင်ဝတင်တို့
၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ မှာလည်း အတော်ပင် အရေးပါ
အရာရောက်ခဲ့၏။

ဗြိတိသျှ နယ်ချဲ့စံနစ် ခြေဘဝါးအောက်မှ ကျွတ်လွတ်
ထွက်မြောက်ရန် အထွက် ချင်းဗမာ အမျိုးသားများ
သွေးစည်း ညီညွတ်ကာ ဆောင်ရွက်ကြမည်၊ ဗြိတိသျှ
နယ်ချဲ့သမားတို့က မည်သို့ပင် သွေးခွဲစေကာမူ ချင်းဗမာ
အမျိုးသားတို့ စိတ်ဝမ်း မကွဲဘဲ ဆောင် ရွက် ကြမည်၊
လွတ်လပ်ပြီးသော ဗမာပြည် ရိပ်မြို့ကြီးတွင် တာဝန်ခွဲ
ဝေ လုပ်ကိုင်ကြရာ၌၎င်း၊ အကျိုး ခံစားမှုများ၌၎င်း၊ ချင်း
ဗမာ ခွဲခြားခြင်းမရှိဘဲ ဆောင်ရွက်သွားကြမည် ဟူသော
အဓိက အချက် ကြီးများကို လေး နက် ယုံကြည်စွာ
အမိဋ္ဌာန်ပြုကြ၏။ ထိုသို့ အမိဋ္ဌာန် ပြုခဲ့သည့်အတိုင်းလည်း
ဗမာနိုင်ငံတော် ပြည်ထောင်စုထဲသို့ ပါဝင်ရာ၌ ချင်း
တောင်တန်းနယ်ပယ်များကိုသီးခြားမထားဘဲ ဗမာပြည်မ
ကြီး အတွင်း၌ ဒီမိုကရေစီနယ် အနေမျိုးနှင့် နေရန် ဆုံးဖြတ်
ပါဝင်ခဲ့ကြ၏။

ထီးလင်းမြို့-ချင်းမဟာ ချစ်ကြည်ရေး အစည်းအဝေးကြီး ထပ်မြောက်အောင်မြင်၍ ချင်းမဟာ ချစ်ကြည်ရေး အထိန်းအမှတ် ကျောက်တိုင် ရိုက်ရာ အုတ်မြစ်ချသည် အခါ၌ ညှို့ဝှက်ထွက်ရန်။ ယာယီ ဝဲဘက်-တောင်ပိုင်း၊ ချင်းခေါင်းဆောင် ဝမ်းမသူမောင်၊ ဝန်ကြီး ဦးဘချို၊ မြောက်ပိုင်း ချင်း ခေါင်းဆောင်လူချင်း တစ်ဦးဖြစ်သော ဗမာ့အမျိုးသား

ဗိုလ်ချုပ်နည်းပေး-ချစ်ကြည်ရေး

၁၉၄၆-ခု နိုဝင်ဘာလအတွင်းက ဗိုလ်ချုပ် မြစ်ကြီးနားသို့ ရောက်သွားရာ၌ ဂျင်းပေါ ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးကောင်းစွာ ထမြောက် အောင်မြင်ခဲ့၏။ မြစ်ကြီးနား၊ ဗန်းမော်နှင့် ကသာနယ်များရှိ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့ ၃-ဆ-၂-လ ဝင်များနှင့် တကွ ဗမာအမျိုးသားတို့က ဂျင်းပေါများအပေါ်၌ မည်ကဲ့သို့ သဘောထားရမည်၊ မည်ကဲ့သို့ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံကြရမည်ကို ဗိုလ်ချုပ် ဤသို့ ဟောပြောဆုံးမခဲ့၏။

ရဲဘော်တို့-ဂျင်းပေါများနဲ့ အထူးချစ်ခင် ရင်းနှီးအောင် ဆောင်ရွက်ကြရမယ်။ ဂျင်းပေါ ဗမာ ချစ်ကြည်ရေးဟာ ငါတို့၏ အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းတစ်ခုလို့ သဘောထားကြရမယ်။ တောင်တန်းဒေသ သူတို့ရဲ့ဌာန ရွာများကို ရောက်အောင် သွားကြရမယ်။ အတူနေ အတူစား ဖြစ်အောင် ကြိုးစားကြရမယ်။ သူတို့ရဲ့ အရေးအကြောင်း ကိစ္စများရှိလျှင် အမြန်ဆုံး ကူညီ ဆောင်ရွက် ပေးကြရမယ်။ မြစ်ကြီးနားမှာ ဆောင်ရွက်လို့ မပြီးတဲ့ ကိစ္စများကို မန္တလေး ဖြစ်စေ၊ ရန်ကုန် ဖြစ်စေ အမြန်ဆုံး တိုင်ကြား ဆောင်ရွက် ပေးကြရမယ်။ သူတို့ရဲ့ လိုလားချက်များ နှစ်နာချက်များကို ရန်ကုန် ဌာနချုပ်က သိအောင် အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးရမယ်။ ယခုအခါမှာ ဗမာပြည်တွင်းမှာ ရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသား အားလုံး တမျိုးထဲ တတန်းထဲ ဖြစ်အောင် လုပ်ပေးကြရမဲ့ အခါကြီး ဖြစ်တယ်။

လူမျိုးရေးကိစ္စကို ကြည့်လိုက်လျှင် ဗမာပြည်တွင်းရှိ လူမျိုးတွေဟာ အစက တအိမ်ထောင်ထဲမှ ပေါက်ပွားလာတာ ဖြစ်တယ်။ ရေမြေခြားပြီး ဥထု ရာသီ အလိုက် စတင်ကွဲပြားပြီး တစ်စုတစ်စု ဖြစ်လာကြတယ်။ နောက်တော့ လူမျိုးတမျိုးရယ်လို့ ဖြစ်လာတာဘဲ။ တဦးနဲ့တဦး တမျိုးနဲ့တမျိုး မတူတဲ့အခြေမျိုး ရောက်လာကြတာဘဲ။ ဒါကြောင့် သူတို့ရဲ့ ထုံးစံလေ့များကို သွားကဲ့ရဲ့လို့ မဖြစ်ဘူး။ မသင့်သော ထုံးစံ လေ့များ ဖြစ်စေကာမူ သူတို့ အချင်းချင်း အသိဉာဏ် ပွင့်လင်းပြီး ပြုပြင်လာမှ ဖြစ်မယ်။ (ရောမ-ရောက်လျှင်-ရောမလိုကျင့်ရမယ်)ဆိုတဲ့ စကားပုံ ရှိတယ်။ ဂျင်းပေါ်နှင့် ချစ်ကြည်လိုလျှင် ဂျင်းပေါ်နှင့်အတူ နေ အတူစား နိုင်အောင် ကြိုးစားရမယ်။ အထင်မသေးရဘူး။ လေးစားရမယ်။ ပေါင်းတတ်ဖို့လဲ လိုတယ်။ သူတို့ဟာ လူနဲ့ရတော့ဘဲ အသိဉာဏ် နဲ့သူတွေဘဲ ဆိုပြီး ဖွဲ့စည်းစားဖို့ မရည်ရွယ်ရဘူး။ မရည်ရွယ် ကြောင်း ကို လည်း လက်တွေ့ လုပ်ပြကြရမယ်။ သူတို့လူမျိုး အချင်းချင်း အုပ်ချုပ်လိုတာကို ခွင့်ပြုကြရမယ်။ ကိုယ့်အရေးထက် သူ့အရေးကို ပိုမို ဂရုစိုက်ပေးရမယ်။

ခရစ်ယာန်သာသနာပြု ဆရာများဆောင်ရွက်ပုံ အတိုင်း ယူစရာတွေ အများကြီး ရှိတယ်။ ပညာသင်ပေးခြင်း၊ ဆေးဝါးကုသပေးခြင်း၊ နားမလှယ်တာများကို နားလှယ်အောင် ပြသပေးခြင်း အားဖြင့် ယုံကြည် ချစ်ခင်မှုကို ရနိုင်တယ်။ ဂျင်းပေါ်စတဲ့ လူနဲ့ရများ အပေါ်မှာ ဗမာများက ညီက

လေးများလို သဘောထားကြရမယ်၊ ညှိကလေးများ မှား
ယွင်းတာ ရှိရင်လဲ သည်းခံကြရမယ်။

ဗိုလ်ချုပ်မေတ္တာ-ကျင်းဖောမ္မာ

၁၉၄၆-ခု ဒီဇင်ဘာလ ၁-ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင်
ဖြစ်ကြီးနားမြို့နှင့် ၅-မိုင်ဝေးသော (မန်ခင်ရွာ) စာသင်
ကျောင်းဝင်းအတွင်း ကျင်းပေါအမျိုးသားတို့၏ ဧည့်ခံပွဲ၌
ဗိုလ်ချုပ်က ဤသို့ မိန့်ကြားခဲ့၏။

ဒူးဝါးကြီးများနှင့်တကွ ကျင်းပေါအမျိုးသား အမျိုးသား
အပေါင်းတို့-ကျွန်တော်သည် ကျင်းပေါ အမျိုးသား များ
အား မေတ္တာရှိ၍ သွေးသား ရင်းခြာကဲ့သို့ သဘောထား
ပါတယ်၊ ကရင်အမျိုးသား ခေါင်းဆောင်များကို မေးမြန်း
ရုံစမ်း ကြည့်ပါက သိနိုင်ပါတယ်၊ တိုင်းရင်းသား အချင်း
ချင်းတို့ အပေါ်၌ ရင်းခြာသော ညီ အကိုကဲ့သို့ သဘော
ထားကြောင်းမှာ အပြောအားဖြင့်သာ မဟုတ်၊ အထုပ် သ
ဘောအားဖြင့်လဲ ပြခဲ့ပါပြီ၊ ဥပမာ- ကျင်းပေါ စစ်တပ် သီး
သန့်တည်ရှိလာရခြင်းမှာ ကျွန်တော်၏ကြိုးစား လုံးပမ်း
မှုကြောင့်ပင် ဖြစ်လာရကြောင်း သိစေလိုပါတယ်၊ အရှေ့
အာရှတောင်ပိုင်း မဟာမိတ် တို့၏ စစ်သေနာပတိချုပ်
မောင့်ဘက်တန်နှင့် ကျွန်တော်တို့ စာချုပ်လာခဲ့ကြတဲ့
အတွက် ဖြစ်လာရတာထဲ၊ စာချုပ်တွင် သူတိုင်းရင်းသား
စစ်တပ်နှင့် သူတိုင်းရင်းသား စစ်ဗိုလ် ထားရှိရမည်ဟု
သဘောတူချက် ပါရှိပြီးဖြစ်ပါတယ်၊ ယခုတိုင်းရင်းသား

မိုလ်ချင် မြစ်ကြီးနားသို့ ရောက်စဉ် အခါက မိုလ်ချင်နှင့်၊
ဂျင်းဖေါ အမျိုးသား အမျိုးသမီးတို့ကို ခင်မင် ရင်းနှီးစွာ တွေ့မြင်ရပုံ။

မဟုတ်သူများက တိုင်းရင်းသားစစ်တပ်များတွင် စစ်ဗိုလ်များ ရှိနေကြသေးသော်လဲ ရုပ်သိမ်းအောင် ကြိုးစားထုတ် ရှိနေပါတယ်။ စာချုပ်တွင် ရှိပြီးဖြစ်လို့ မဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းမရှိပါဘူး။ အရင်က တိုင်းရင်းသားများ အနှိမ်ခံ ကြရပါတယ်။ စစ်ဗိုလ်အတတ် တတ်ကြသော်လဲ တန်းတူ မပေးကြဘူး။ ဂျပန်၊ ဆူဗဒါလောက်သာ ပေးခဲ့ကြတယ်။ ယခုဒီလိုမဟုတ်တော့ဘူး။ တန်းတူ အဆင့်အတန်း ရနိုင် ကြတော့မယ်။ တာဟာလဲ တိုင်းရင်းသားအားလုံး အပေါ် မှာ ကျွန်တော်ရဲ့ စေတနာထားပုံ သက်သေတရပ်ဖြစ်ပါ တယ်။

ထို့ပြင် ကျွန်တော်တို့ အစိုးရအဖွဲ့၏ ပေါ်လီစီကို ထုတ်ပြန်ကျေညာရာမှာလဲ တောင်တန်းနယ်များတွင် သူ့ နယ်နှင့်သူ ဆိုင်ရာတိုင်းရင်းသားများ ကိုယ်တိုင်အုပ်ချုပ် ၍ ဗမာပြည်နှင့် စုပေါင်းညီညွတ်စွာ ရှိရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိကြောင်းကိုလည်း ကျေညာပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ တာဟာလဲ တိုင်းရင်းသားများအပေါ်၌ စေတနာ ထားပုံ သက်သေ တရပ်ပါဘဲ။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်အစိုးရဟာ တောင်တန်းနယ် ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားတို့၏ ကြီးပွားတိုးတက်ရေးကို အ ထူးလိုလားပါတယ်။ ယခုတော့ စိတ်တိုင်းကျ လွတ်သပ် ရေး မရသေးတဲ့အတွက် လုပ်ချင်သလောက် မလုပ်နိုင် သေးဘဲ ရှိနေရပါသေးတယ်။ ယခု တောင်တန်းနယ်များ ကို ဘုရင်ခံတဦးထဲက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက် အုပ်ချုပ် နေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လိုလားချက်က ရှမ်းပြည်

ရှင်းပေါ် ချင်း တောင်တန်းများကို ဘုရင်ခံက တာဝန်မယူဘဲ ထိုတောင်တန်း နယ်များဆိုင်ရာ ရှမ်း၊ ချင်းပေ၊ ချင်းအမျိုးသားများအား တာဝန်ပေးကာ ဆောင်ရွက်စေရန်ပင် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စအတွက်လဲ အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံမှာ တောင်းဆိုထားခဲ့ ရှိပါတယ်။ ယခုလိုဆောင်ရွက်တာဟာပင် ကျွန်တော်တို့က ချင်းပေါ်စတဲ့ တိုင်းရင်းသားတို့အပေါ်မှာ စေတနာကောင်းထားကြောင်း ချစ်ခင်ရင်းနှီးတဲ့ စိတ်ထားရှိကြောင်း သက်သေများပင် ဖြစ်ပါတယ်။

ကုရင် အမျိုးသားများနှင့် ချစ်ခင်ရင်းနှီးတဲ့ အတွက် ယခုအစိုးရ အဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီး ၂-နေရာကိုပင် ပေးထားသည်မှာ အထင်အရှား ဖြစ်ပါတယ်။ အခြားအရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စများကိုလဲ အကူအညီပေးလျက် ရှိပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်းသို့ မဝင်ရောက်မီကပင် ကုရင်နိနယ်တွင် ဆန်နှင့်ဆား အထူး လိုနေစဉ်အခါက ကျွန်တော်တို့ ငွေနှင့်ဝယ်ပြီး ဆန်နှင့်ဆား အမြောက်အများ ပို့ခဲ့ပါတယ်။

ချင်းပေါ်လူကြီးများအား အထူးပြောလိုတာက အရေးအကြောင်းရှိ၍ အလိုရှိသော ကိစ္စများရှိပါက ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက် ပေးပါမယ်။ မဆောင်ရွက်နိုင်တဲ့ ကိစ္စများကိုတော့ မတတ်နိုင်ပါ။ ချင်းပေါ် ခေါင်းဆောင်လူကြီးများ ရန်ကုန်သို့ လာရောက်နိုင်အောင် ကြိုးစားစေချင်ပါတယ်။ အခြေအနေ အကျိုးအကြောင်းကို ကောင်းကောင်းဆီနိုင်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဆောင်ရွက် ပေးစရာရှိလျှင် မြန်မြန်ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါတယ်။

ယခုတခေါက် မြစ်ကြီးနား ရောက်ရတာမှာ မတင်းတိမ်ပါ။ အလုပ်တွေကလဲများစွာလို့ အချိန်ကြာကြာမနေနိုင်ပါ။ ဇန်နဝါရီလနီးလောက်မှာ (မနောပွဲ) လုပ်ဖြစ်ရင် လာလိုပါသေးတယ်။ အချိန် ပိုယူပြီး အခြား နယ်များ ကိုပင် ရောက်အောင်သွားလိုပါသေးတယ်။

အထူး သတိပြုစေလိုတဲ့ အချက်တခုမှာ ယခုအခါ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အရေးပါ အရာရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံကြီးများ ငင်ထိုင် တဦးထဲ အပေါင်း အသင်း မရှိဘဲ မနေနိုင်၊ မတည်တန့်နိုင်၊ နီးစပ်ရာ နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်း ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ကြိုးစား နေကြရတယ်။ ဗမာပြည်လဲ နီးစပ်ရာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရ ပါမယ်။ အားရှိအောင် ဖန်တီးရမယ်။ ဗမာတိုင်းရင်းသား အချင်းချင်းတို့ စည်းလုံးညီညွတ်ရန်လဲ အထူး အရေးကြီးပါတယ်။ ဂျင်းပေါက် တခြား ချင်းကတယုံ ရှမ်းကတမျိုး ဆိုသလို အကွဲကွဲအပြားပြား ဖြစ်နေလျှင် ဘယ်သူမှ အားရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။ ယခုလိုဖြစ်ခဲ့လျှင် ဂျင်းပေါက်အတွက် ပို၍အရေးကြီးတာကိုလဲ သတိပြုကြစေလိုပါတယ်။ တခုကြောင့် တသီးတခြားနေလျှင် တေးအန္တရာယ်နှင့် မကင်းသည်ကို သတိပြုကြပြီးလျှင် တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို အထူးလိုလားကြစေလိုပါတယ်။

ကျွန်တော်သည် ထက်ငင်းစေတနာ ထားပုံများကို ပြောပြခဲ့ပြီးပါပြီ။ အရေးကိစ္စရှိလျှင် ရန်ကုန်သို့လာခဲ့ကြပါ။ အကြောင်းကြားပါ။ ကျွန်တော်တို့က အစွမ်းကုန် ဆောင်ရွက်ပေးပါမယ်။

ပူတာအိုကို-သွားမယ်ဆို

(မန်ခင်ရွာ) ဧည့်ခံပွဲကြီးမှ အပြန် စစ်တပ်အတွင်း တည်းခိုရာ ဌာနသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ကျွန်ုပ်က “ဗိုလ်ချုပ်-ယခုလို ကချင် အဝတ် အစား နဲ့ဘဲ တောင် တန်းကြီးများနှင့် ရော့တီမြစ် နောက်ခံထားပြီး ဓါတ်ပုံ ရိုက်လိုပါသေးတယ်” ပြောသဖြင့် အမှိုက်ခံ၏ထိုနောက် ဗိုလ်ချုပ်သည် ရော့တီမြစ်ညာဘက်ရှိ မြင့်မားထူထောင် တောင်တန်းကြီးများကိုကြည့်ပြီးလျှင် “ပူတာအိုကိုသွား နိုင်ရင် သိပ်ကောင်းမှာဘဲ၊ နောက်စာကြိမ်မှ သွားနိုင် အောင်လုပ်ချမှာဘဲ၊ အချိန်က မရဘူးဗျာ”ဟု ခေါင်းကို ပွတ်သပ်ခါ ပြောပြသေး၏။

နာဂခေါင်းဆောင်-တွေ့ရအောင်

မြစ်ကြီးနားမှ အစ၊ ရုခိုင်ပါမကျန်၊ မြိတ်ဆုံးအပ်သော မြန်မာပြည် တပြည်လုံးကို အနှံ့ အပြား ဒလကြမ်း ခရီး ပြင်းထွက်ရင်း တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း စည်းလုံးမှု ကို အားသွန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်သည် ဗမာ ပြည် အနောက်မြောက် နယ်စပ်ရှိ မြောက် ချင်းတောင် နှင့် နာဂနယ်များကို မရောက်ရ သေးပါကလားဟု တွေး ဖြေနေသေးသည်။

“ဟာ-ချင်းတောင်နဲ့ နာဂနယ်က လူတွေနဲ့ တွေ့ဆုံမှ ဘဲ၊ သူတို့ နယ်တွေကို ပစ်ထားရာ ကျနေပြီ” ဟု သူ၏ ပစပ်မှ ပြောဆိုပြီး ရွေးကောက်ပွဲ မတိုင်မီ နယ်ထွည့်

ခရီး ထွက်ရင်း ပျော်ဘွယ်မြို့သို့ ရောက်စဉ် တညသန္တ
ရန်ကုန်ရှိ သူ၏ချစ်ဖခီး ဒေါ်ခင်ကြည် ထံသို့ တယ်လီ ဖုန်း
ဆက် စကားပြောခဲ့သေး၏။

“ဘယ်သူလဲ ? ကြည်လား။ အော်- ပျော်ဘွယ်ကနေ
ပြီး မောင်, စကားပြော နေတယ်။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးရင်
မောင်,တို့ အထက် ချင်းတွင်းသွားပြီး အနားယူကြမလို့
ကြည့်,တို့ပါ လိုက်ရမယ်။အားလုံး အသင့်ပြင်ထား ဟုတ်
လား။”

အထက်ပါ တယ် လီ ဖုန်း ပြော ဆို ချက် ကြောင့်
ဗိုလ်ချုပ် အထက်ချင်းတွင်းသို့ ပထမအကြိမ် ခရီးထွက်
ရန် ကြံရွယ်သောအခါ စစ်အတွင်း ၂-နှစ်ခန့်မျှ အထက်
ချင်းတွင်းနယ်တွင် မထင်မရှား နေခဲ့ဘူးသော ဗိုလ်ထွန်း
ထွမှာ အထူး ရွှင်လန်း အားတက်ထွက်ရှိလေသည်။

“ဒီလိုဗျ-ညီ ပုကလေးရဲ့ အထက်ချင်းတွင်းက ရှမ်း ဗမာ
လူမျိုးတွေ မြောက် ချင်းတောင်ကြီးမှာ နေတဲ့ ခန္တီးရှမ်း
တွေ၊ ဝဂလူမျိုးတွေကပါ ဗမာပြည်ရဲ့ခြေထမ်းသွက်မှုကို
အမြဲလိုက်ချင် နေကြကုန်ပြီ။ ကျုပ်တို့ အောက်မြို့ ကျေးရွာ
က လူများထက် ရိုးသာ ခြောင့် မတ်ပြီး ရတနာသုံး
ပါးကို ကြည်ညို ဖိုင်းရှိုင်းကြတဲ့ ဆီဒီ- အထက်ချင်းတွင်း
ကျေးတောသားလူရိုးတွေက သူတို့လဲ ဗမာပြည်ရဲ့ လူ
ထု ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ် အောင်ဆန်း ညွှန်ကြားပဲ့ပြင်
မှုကို တောင့်တကြံ့တယ်။ လူကိုလဲ တွေ့ချင်မြင်ချင်ကြရာ
တယ်။ ဒါကြောင့် မုံရွာရောက်တုန်းက အထက်ချင်းတွင်း
မှ ရဲဘော်များက ဗိုလ်ချုပ်ကို တခေါက်လောက်ဖြစ်ဖြစ်

မျက်နှာ ပြရ အောင် ချင်း တွင်းကို ကြွခဲ့ ပါအုံးဗျာ-လှို
 တောင်းပန်ရှာတာပေါ့၊ ဟော-ကျွန်တော်တို့ သွေးကြတဲ့
 အခါ သလ္လာဝတီမြစ်ကြောင်း တဈျောက်က စိမ်းပိုသာ
 ယာတဲ့ ရှုမြော်ခင်းတွေ ရှေးပုဂံခေတ် အလောင်းစည်သူ
 မင်းကြီး တည်ထားခဲ့တဲ့ စေတီပုထိုးတွေ စပါးဆန်ရေ
 ကျောက်သံပတ္တမြား ရွှားငွေမကျန် ရတနာ ၇- ပါးနဲ့ပြည့်
 စုံတဲ့ ချင်းတွင်း နယ်ကို ဦးပုကလေး ကိုယ်တိုင် မြင်ရ
 တော့မယ်”ဟု သူ့ကိုယ်သူ အထက် ချင်းတွင်းသားဟု
 မကြာ ခဏ ကျေညာ လေ့ ရှိ သော ဗိုလ်ထွန်းထွ က
 ကျွန်ုပ်အား ပြောပြလေသည်။

ရန်ကုန် ရောက်ရောက်ခြင်း ဗိုလ်ထွန်းထွသည် ဆိုင်ရာ
 အတွင်းဝန်များနှင့် တိုင်ပင်၍ အထက်ချင်းတွင်းသို့ (ဟုမ်း
 မလင်းနှင့် နာဂတောင်အထိ) ဗိုလ်ချုပ်ခရီးထွက်ရန်အစီ
 အစဉ်များကို ချက်ခြင်းစီမံရရှာလေသည်။

* သို့ရာတွင် ရန်ကုန်ရှိ လုပ်ဘော်ကိုင်ဘက်ရဲဘော်များ၊
 မိတ်ဆွေများက ရန်ကုန်မှာလဲ အရေးတကြီး အလုပ်တွေ
 ရှိသေးသည်၊ မေမြို့မှာ တောင်တန်းနယ် ပုံစမ်းရေး ကော်
 မီတီ ရှိသေးသည်၊ ခရီးဝေး ကြီးကို သိဘင်းကျွတ် မှဘဲ
 သွားပါဟု အားလုံးပိုင်း၍ ဖျက်ကြသောအခါ၊ ဗိုလ်ချုပ်
 ခမြာမှာ အားဈော့ပေးရကာ ၁၉၄၇-ခု နှစ်ဇူလိုင်လ ၁၀
 ရက် နေ့တွင် အထက် ချင်းတွင်း မဟုတ်ဘဲ၊ မေမြို့သို့
 နောက်ဆုံး အကြိမ် နယ်ထည့် ခရီးထွက် ခြင်းဖြင့် ထွက်
 သွားရရှာလေသတည်း။

နောက်ဆုံးစကား - မိန့်မြွက်ကြား

[ကျွန်ုပ် တို့၏ ခေါင်း ဆောင် ကြီး ဗိုလ်ချုပ်သည် မကွယ်လွန်မီ ရက်သတ္တတပတ် ဖြစ်သော ၁၉၄၇-ခု ဇူလိုင်လ ၁၃-ရက်နေ့ နံနက်တွင် ရန်ကုန်မြို့ မြို့ဘော် ခန်းမဆောင် အပြင်ဘက်မှ နေထုတ် လူထု ပရိသတ်ကြီးအား ဟောကြားသွားသော အောက်ပါ မိန့်ခွန်းစကားသည်ကား “အပ္ပမာဒေန ဘိက္ခဝေ သမ္မာဒေထ” ဒေသနာဓမ္မနှင့် အညီ “တိုင်းရင်းသား အပေါင်းတို့-မမေ့မလျော့ ကြကုန်လင့်၊ သတိတရား နှင့် ပြည့်စုံကြကုန်” ဟု နောက်ဆုံး သတိပေး သွားသည့် မိန့်ခွန်းစကားပင်တည်း။]

ရည်ရွယ်ချက် အဓိက-ရည်ညွှန်းပြ

ယနေ့ အစည်း အဝေးကတော့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် အမတ်တွေ ကိုယ့်နယ် ဆိုင်ရာ ပရိသတ်ကို တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော် ဘာတွေ လုပ်နေတယ် ဆိုတာကို အစီရင်ခံတို့ အလုပ်ခိုင်းတာက ဖြစ်လာတဲ့ အစည်းအဝေးပါဘဲ၊ တခြားနိုင်ငံတွေမှာ လွှတ်တော် အမတ်တွေရယ်လို့ တိုင်းပြည်က တင်မြောက်လိုက်တဲ့အခါအဲဒီ လွှတ်တော် အမတ်တွေက လွှတ်တော် အစည်းအဝေး မငဲ့တဲ့အခါမျိုးမှာ၊ မိမိတို့ အားလပ်ချိန် ရသမျှ အတောအတွင်းမှာ မိမိတို့ကို ရွေးကောက်တင်မြောက်လိုက်တဲ့ နယ်ကို ပြန်သွား

ပြီးတော့ သူတို့ ဣတ်တော်မှာ ဘာဖြစ်နေတယ် ဘာလုပ်
 ခဲ့တယ် အစရှိသဖြင့် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို ကိုယ့်နယ်
 ကိုပြန်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့ ထုံးစံရှိပါတယ်။ ဆီဒီ ထုံးစံရှိတဲ့ အ
 တိုင်း ဗမာပြည်မှာလဲဘဲ ဒီထုံးစံ ဖြစ်စေချင်တဲ့ အတွက်
 ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ချုပ်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ တိုင်းပြည်
 ပြု ဣတ်တော် အမတ်တွေက ကိုယ့်နယ်ဆိုင်ရာ လူတွေ
 ကိုပြန်ပြီး အစီရင်ခံတဲ့ အမိန့်ပေးမပါတော့ဘဲ။ နိုင်ငံရေး
 ရှင်းတမ်းတရားပွဲတွေ လုပ်လာကြတယ်။ အခုလဲဘဲ ဒီနေ့
 ကျင်းပတဲ့ နိုင်ငံရေး ရှင်းတမ်း တရားပွဲကြီး ဖြစ်လာရ
 တယ်။ ယနေ့ နိုင်ငံရေး ရှင်းတမ်းဟာ ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့
 ချုပ်ရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအနေဖြင့်သာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ ရန်ကုန်မြို့နယ်တ
 နယ်ကနေပြီး တင်မြောက်လိုက်တဲ့ တိုင်းပြည်ပြု ဣတ်
 တော် အမတ်အဖြစ်နဲ့ တိုင်းပြည်ပြု ဣတ်တော်ထဲမှာ ဘာ
 တွေ့လုပ်နေလို့ ဘာတွေ လုပ်ခဲ့တယ် ဆိုတာကို နယ်သူ
 နယ်သားတွေကို ပြန်သိအောင် အစီရင်ခံတို့ အဓိက ရည်
 ရွယ်ချက် အဖြစ်နဲ့ ထားပြီး ကျွန်တော် အခု စကား
 ပြောလို ပါတယ်။

တိုင်းပြည်ပြုဣတ်တော်-ထင်ရှားပေါ်

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြု ဣတ်တော်ဆိုတာ ရှေး
 ထုန်းက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာရှိ တဲ့လူတွေ အနည်း
 အကျဉ်း ကြားဘူးပေမဲ့- ဒီတခါမှာဘဲ တိုင်းပြည်ရဲ့ လူတွေ
 က ရွေးကောက် တင်မြောက် ရပြီးတဲ့နောက် တိုင်းပြု

ပြည်ပြု လွှတ်တော် ဆိုတာကိုလဲ အကောင် အထည် သဘောမျိုးနဲ့ မြင်ရတဲ့ အခြေမျိုး ဒီတခါမှာဘဲ ရောက်ပါတယ်။ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာဟာ ရှေးထုန်းက လုပ်နေကျ ဥပဒေပြု လွှတ်တော် ဘဲလို့ ထင်နေကြတဲ့ လူတွေ အမြောက် အများ ရှိကြ ပါ။ ပဌမ ရှေးဦး စွာ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ ဘာလဲဆိုတာ သေသေချာချာ ကျကျနန ရှင်းလင်း ပြောပြ လိုပါတယ်။ အခု ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ ဘယ်နေ့ကစပြီး တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရယ်လို့ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ပေါ်လာသလဲဆိုရင် အမတ်တွေရုံးပြီး ဒီ-ရန်ကုန်မြို့မှာ စုဝေးကြပြီးတဲ့နောက် ဇွန်လ ၁၀-ရက်နေ့မှာ စတင်ကျင်းပတဲ့နေ့ကစပြီး တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာ ဖြစ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဆဲဒီ-အရင်ထုန်းက ရွေးကောက်ပွဲ ပြီးပင်ပြီးငြားသော်လဲ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရယ်လို့ အဖွဲ့ကို မဖွဲ့စည်း နိုင်သေးပါဘူး။

သို့သော်လဲ ဘဲ ဒီ-တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော် ဟာ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံရေး ရာဇဝင်မှာ အင်မတန် ထူးဆန်းတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် တမျိုး ဖြစ်နေပါတယ်။ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ် တော် တွေဟာ တခြားနိုင်ငံတွေ မှာလဲ အဘိုးဘိုး ပေါ်ပေါက် ခဲ့ဘူးတယ်။ ဆဲ ဒီလို-ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ အခါမှာလဲဘဲ ဆဲဒီ တိုင်းပြည်တွေရဲ့ အခြေအနေအရ အမျိုးမျိုးဘဲ ပေါ်ပေါက်ခဲ့တဲ့ ထုံးတမ်း သက်သေ သာဓကတွေ ရှိပါတယ်။ ဆဲဒီတော့- သဘောတရားသက်သက်နဲ့ ကြည့်ပြီး ပြောရမယ်ဆိုရင် တိုင်းပြု

ပြည်ပြု လွှတ်တော် ဘာအတွက် ပေါ်ပေါက် လာရသလဲ ဆိုရင် တိုင်းပြည်အသစ်တည်ဖို့ တိုင်းသစ် ပြည်သစ် နိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ဖို့အတွက် ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာစာပေမှာကြည့်မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က မှာအစဆီပြီးတော့ စတဲ့အခါတုန်းက မဟာသမတမင်း မြောက်ကြတယ် ဆိုပြီးတော့ လူတွေ ကိုယ်စားဖွယ်တွေ ဝုန်းပြီးတော့ ဆဲဒီ- အစည်းအဝေး မျိုးဟာ ကမ္ဘာကြီး မှာ ပဌမဆုံးတိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော်ရယ်လို့ ဆိုရမှာပဲ။ ဆဲဒီတော့-ဆဲဒီလိုဘဲ နိုင်ငံအသစ် တည်ထောင်စရာရှိတဲ့အခါမှာ တိုင်းပြုပြည်ပြု လွှတ်တော် ဆိုတာ ပေါ်လာစမြဲပဲ။

လွှတ်တော်ဆိုခြား-အစားစား

နိုင်ငံအသစ်ဆိုတဲ့ သဘောကတော့ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကို တခြားနိုင်ငံက နေပြီးတော့ အုပ်စိုး လွှမ်းမိုး ထားလို့ ဆဲဒီလို အုပ်စိုး လွှမ်းမိုးခြင်းကို တွန်းထွန် ပယ်ဖျက် ပြီးနော် မိမိတို့တိုင်းပြည် မိမိတို့အစိုးရ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်း တည်ထောင်ဖို့အတွက် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် လုပ်ထာတမျိုး၊ နောက်တမျိုးကတော့ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး သတင်းစာတွေ ထဲမှာ ခဏခဏ ဖတ်နေရ မှာပဲ။ ဆိုဒီယက် ယူနိုယံခေါ်တဲ့ ဆဲဒီ-နိုင်ငံကြီးဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် သုံးဆယ်လောက်က တော်ထွန်ရေး အကြီးအကျယ် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဒီလိုတော်ထွန်ရေး ပြီးတဲ့နောက် သူလဲနိုင်ငံသစ်

ဖြစ်လာတယ်လို့ဆိုရမှာဘဲ။ ခေတ်ဟောင်းခေတ်ဆွေးကို မှီခိုနေတဲ့ ဇာဘုရင် စံနစ်နဲ့ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ တိုင်းပြည်ဟောင်း စံနစ်ဟောင်းကို တော်ထွန် တွန်းဖယ် ပစ်ဖြိုတဲ့ နောက် အသစ်ကျပ်ချွတ် ပြန်ပြီးတော့ တိုင်းပြည်ကို စံနစ်တမျိုးနဲ့ တည်ထောင်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဆဲဒီ-နိုင်ငံသစ်က တမျိုး ဖြစ်တယ်။ ဒီ-နိုင်ငံသစ်ကတော့ တခြား လူမျိုးခြား အောက်မှာ ရောက်ပြီးမှ ဖြစ်လာတဲ့ နိုင်ငံ သစ်မျိုးမဟုတ်ဘဲ။ ကိုယ့် လူမျိုး ဖြစ်တဲ့ လူတန်းစား အချင်းချင်း ချွတ်ချယ် လွှမ်းမိုးမှုမှ လွတ်မြောက် လာပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ဆဲဒီတော့ နိုင်ငံသစ်ဆိုတာ အကြမ်းအားဖြင့် အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်လို လက်အောက်ခံ နိုင်ငံတွေအဖို့မှာ နိုင်ငံသစ်ဆိုတဲ့ သဘောဟာ လူမျိုးခြားများရဲ့ လက်အောက်က လွတ်မြောက်ပြီးတဲ့ နောက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကိုယ့်ထီး ကိုယ့်နန်း ကိုယ့် အစိုးရနဲ့ ကိုယ့်မင်း ကိုယ့်ချင်း တည်ထောင်တာကို ကျွန်တော်တို့ အဖို့မှာ နိုင်ငံအသစ်လို့ ဆိုရတယ်။ သို့သော် လွတ်လပ်နေတဲ့ နိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ကိုယ့်လူမျိုး အချင်းချင်း အုပ်စိုးတဲ့ တိုင်းပြည်တွေမှာတော့ ရှိနေတဲ့ အစိုးရစံနစ် အဆောက်အဦး တရားကို ပြောင်းလဲဖျက်ဆီးပြီးတဲ့နောက် အသစ် ကျပ်ချွတ် စံနစ်တမျိုးနဲ့ တိုင်းသစ် နိုင်ငံသစ် တည်ထောင် ပုံက တမျိုး၊ ဆဲဒီလို-နှစ်မျိုး ရှိတဲ့ အခါမှာ ဆဲဒီလို နှစ်မျိုး စလုံး ပေါ်ပေါက်တဲ့ အချိန်အခါ မျိုးမှာ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ဆိုတာ ထုံးစံအားဖြင့် ပေါ်လာစမြဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့

ပေါ်လာစမြို့ဖြစ်သလဲဆိုရင် ဆဲဒီလို-တိုင်းပြည်သစ် နိုင်ငံ သစ် ဖြစ်နေတော့ ပြန်ပြီးတော့ ဥပဒေတွေ စံနစ်တွေ အကုန် အသစ် ပြန်ပြီးတော့ ရေးဆွဲရမှာ ဖြစ်တော့ အခြေခံကစပြီး ပြန်ပြီးတော့ ပြုလုပ်ရမဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။

ဥပမာအားဖြင့် ရှိနေတဲ့ အိမ်ဟောင်းကို ပြင်ရန်အလုပ် မဟုတ်ဘဲ တအိမ်လုံး ဖျက်ဆီးပြီးတဲ့နောက် ဆဲဒီ-ဖျက် ထားတဲ့ နေရာမှာ ထပ်ပြီး အိမ်သစ် ဆောက်တာနဲ့ တူပါတယ်။ ဆဲဒီလို-အိမ်သစ် ဆောက်တဲ့ အခါမှာ ဒီအိမ်သစ် ကို ဘယ်လိုစံနစ် ဘယ်လို စီမံကိန်းမျိုးနဲ့ တည်ဆောက် မယ် ဆိုပြီးတော့ အင်ဂျင်နီယာ ဗိသုကာ အတတ်ဆရာ တွေက ပဌမရှေးဦးစွာ အိမ်ပုံစံတွေ ရေးဆွဲပြီး ဒီပုံစံအရ ငွေဘယ်လောက် ကုန်ကျမယ် ဆိုတာ တွက်ချက်- သေ သေ ချာချာ နေ့ကောင်း ရက်မြတ် ရှေးပြီးမှ အိမ်သစ် ဆောက်သလိုဘဲ။ အခု ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံသစ်ကို ပြန်ပြီး တည်ထောင်ဖို့အတွက် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က ပြန် ပြီး ဥပဒေသစ် စံနစ်သစ်တွေ စီစဉ်ရေးဆွဲ ရပါလိမ့်မယ်။ စီမံကိန်း ချရပါလိမ့်မယ်။ ဆဲဒီလို- တိုင်းပြည်သစ် နိုင်ငံ သစ်ရဲ့ ပုံစံဟာ ဘယ်လို ရှိသင့်တယ် ဆိုတာ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က ဆုံးဖြတ်ရစေမိဘဲ။ တခုကြောင့် တိုင်းပြည် ပြု လွှတ်တော်ရဲ့ တာဝန်ဟာ နိုင်ငံသစ် ထူထောင်ဖို့ တာဝန်ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံသစ် တည်ထောင်ဖို့ တာဝန်ဖြစ်တဲ့ အတိုင်း တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုးဟာ သာမန်အားဖြင့် ပြောမယ် ဆိုရင် ဘယ် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မဆို အချုပ်အချာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်

တော်မျိုးသာ ဖြစ်ရမယ်၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဆိုရင် ယခု အခါ နိုင်ငံသစ်တည်ထောင်ရမယ်၊ တည်ထောင်ရအောင်ဆိုလို့ ရှိရင် ဆဲဒီ- နိုင်ငံသစ်ကို တည်ထောင်ဖို့ အတွက် ပေါ်ပေါက်လာတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ အချုပ်အချာ နဲ့ ပြည့်စုံဖို့ လိုပါတယ်။ ဆဲဒီလို-အချုပ်အချာ အာဏာနဲ့ မပြည့်စုံရင် ကိုယ်တည်ချင်တဲ့ နိုင်ငံမျိုးကို တည်လို့ရမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ယခု ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ရာဇဝင်မှာ အတော်ကလေး ထူးဆန်းတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဖြစ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် တခြား တိုင်းပြည်တွေမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့တဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်အခြေအနေနှင့် ကွာခြားနေတဲ့ အချက်တွေ ရှိပါတယ်။ ဆဲဒီလို-ကွာခြားမှုတွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြုလွှတ်တော်ဟာလဲ ထူးခြားနေတဲ့ အကြောင်းတွေ ရှိပါတယ်။

ပြင်သစ်ပြည်မှာ- ပုံပမာ

ဥပမာ-အခြား တိုင်းပြည် တွေမှာ ပြင်သစ်ပြည်နဲ့ ဟိုရှေးအခါထုန်းက တော်ထွန်ရေး ဖြစ်ပြီးတဲ့နောက် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ပေါ်လာခဲ့ဘူးတယ်။ ဆဲဒီလို-ပေါ်လာတဲ့ အခါမှာ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ အာဏာရပြီးသား ဖြစ်နေတယ်။ အခုတခါ ဒီစစ်ကြီး ပြီးတဲ့နောက် ဒီပြီးခဲ့တဲ့ စစ်ကြီးအတောအတွင်းမှာ ပြင်သစ်တွေဟာ ဂျာမန်တွေ

ရဲ့ လက်အောက်ကို ရောက်ခဲ့တယ်။ ထို့နောက် ဂျာမန်တွေကို ပြန်ပြီးတွန်းထွန် မောင်းထုတ် ပြီးတဲ့နောက် တိုင်းပြည်မှာ ပြန်ပြီးတော့ ဂျင်နရယ်ဒီဂေါ အစရှိသဖြင့် ပြန်ပြီး ရောက်လာတဲ့ အခါ သူတို့တိုင်းသစ် ပြည်သစ် နိုင်ငံသစ် ထူထောင်ရတယ်။ အဲဒါလို- ထူထောင် တဲ့အခါမှာ တည်ထောင်ဖို့အတွက် တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာ ထပ်ပြီးတော့ လုပ်ရတယ်။ အဲဒီလို- လုပ်တဲ့တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်မျိုးဟာ အာဏာ ရပြီးသား တိုင်း ပြည်ပြု လွှတ်တော် ဖြစ်တယ်။ အာဏာ ရပြီးသား တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ-မိမိတို့တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က နေပြီး ဆုံးဖြတ်တဲ့ ကိစ္စ မှန်သမျှကို ချက်ခြင်း အတည် ဖြစ်စေပြီး တော့ တတိုင်းတပြည်လုံးက အာဏာစက် တည်အောင် ချက်ခြင်းလုပ်နိုင်တယ်။

အမေရိကန်-ပမာစံ

အမေရိကန်ပြည်မှာ ဆိုရင် ပဌမရှေးဦးစွာ အင်္ဂလိပ်လက်အောက်မှာ သူတို့ လူတမျိုးတည်းအဖြစ် နေကြပြီး တဲ့နောက် အင်္ဂလိပ် ပြည်မှာ ရှိတဲ့ အင်္ဂလိပ် အစိုးရကို မကျေနပ်လို့ သူတို့ တော်ထွန်ပြီးတော့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲတွေ စစ်ပွဲကြီးတွေ ဆင်နွှဲပြီး နိုင်တဲ့အခါကျတော့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆိုတာ ကျင်းပခဲ့တယ်။ နာမည်ကတော့ အမျိုးမျိုးခေါ်ခဲ့ပေမဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ပါဘဲ။ အဲဒီ-တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကျင်းပတဲ့ အခါတုန်းက

သူတို့မှာ အာဏာရုပြီးသား အခြေ အနေမှာ တိုင်းပြည်ပြု
လွှတ်တော်ကျင်းပတယ်။ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ တိုင်း
ပြည်ကတော့ အခုတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် ကျင်းပနေတဲ့
အခါမှာ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်က အာဏာ ရပြီးသား
အခြေအနေ မဟုတ်သေးပါဘူး။

အိုင်ယာလန်ကို-ပမာဆို

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ရဲ့ အခြေ အနေ
ဟာ ဘာနဲ့ တူသလဲ ဆိုရင် တောင်ပိုင်း အိုင်ယာလန်မှာ
လွန်ခဲ့တဲ့အနှစ် ၂၇-နှစ်လောက်ထုန်းက ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အခြေ
အနေမျိုးနဲ့ တူပါတယ်။ အဲဒီ- အိုင်ယာလန်မှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့
အခြေအနေမျိုးက ဘယ်လို ဖြစ်သလဲဆိုရင် ပဌမအင်္ဂလိပ်
အပိုးရကို ကမ္ဘာစစ်ကြီး အတောအတွင်းမှာ ဆူပူပုန်ကန်
တော်ထွန်တာတွေဖြစ်ပြီး နောက်ဆုံးကျတော့ စစ်ကြီးပြီး
တဲ့နောက် သူပုန်ကိစ္စတွေဟာ ရပ်စဲသွားတယ်။ အဲဒီ-ရပ်
စဲသွားပြီးတဲ့နောက်မှ တခါ အင်္ဂလိပ် အပိုးရနဲ့ အိုင်ယာ
လန် ခေါင်းဆောင် တွေနဲ့ တွေ့ဆုံပြီး စာချုပ် ချုပ်ကြ
တယ်။ အဲဒီ-စာချုပ် ချုပ်ပြီးတဲ့နောက် သူတို့တိုင်းပြည်ပြု
လွှတ်တော်ဆိုတာ သူတို့လုပ်တယ်။ လုပ်တဲ့အခါမှာ အိုင်
ယာလန်ပြည်ဟာ အာဏာမရသေးဘူး။ ဟိုအိုင်ယာလန်
ထုန်းက ပေါ်တဲ့တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော် မျိုးကတော့
ကဲ အမှန်စင်စစ် ဒီဗီဒီယံအဆင့်အတန်း ဖြစ်တဲ့ အုပ်ချုပ်
ရေးမျိုးကိုသာ ရေးဆွဲတို့ဆိုတဲ့ သဘောမျိုးလောက် ဖြစ်

ပါတယ်။ သို့သော်လဲဘဲ ကျွန်တော်တို့ အချရထားတဲ့တိုင်း
 ပြည်ပြု လွှတ်တော်ကတော့ ကိုယ်ကြိုက်ရာ ဆုံးဖြတ်ပြီး
 လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက သဘောတူပြီး
 သား ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်တို့ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်
 တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်က အိုင်ယာလန် ပြည်က
 ဟိုတုန်းကရတဲ့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဆက် တပန်း
 သာနေတာ ဝေ့ရတယ်။ ဆဲဒီတော့ကာ ကျွန်တော်တို့
 တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ ဆဲဒီအခြေ အနေ မျိုးမှာ
 ပေါ်လာပြီးတော့ ဒီလို ထူးခြားတဲ့ အချက်တွေရှိပါတယ်။

အိန္ဒိယတိုင်း-ဗဟိုကော်မရှင်း

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြု ပြည်ပြု လွှတ်တော်က အချုပ်
 အချာ အာဏာ မရသေးဘူး၊ မရသေးဘူး ဆိုတာက
 ရအောင်လုပ်တဲ့နည်း အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ တာဝေ့က ကျွန်
 တော် နောက် ပြောပြပါဦးမယ်။ ဥပဒေသဘောကို ပြော
 မယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ
 အချုပ်အချာ အာဏာမရသေးဘူး၊ အချုပ်အချာ အခွင့်
 နှင့် အဆင့်အတန်းသာ ရသေးတယ်။ (Status) အဆင့်
 အတန်းကသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ အချုပ်အချာ လွှတ်
 တော်ရဲ့ အဆင့် အတန်း ရတယ်။ ရတဲ့ သဘောက ယခု
 တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်လုပ်ကြတယ် ဆိုရင် ဒီတိုင်းပြည်
 ပြု လွှတ်တော်ကို ဘုရင်ခံ လာပြီးတော့ ရိုးရိုး ဥပဒေပြု
 လွှတ်တော်လို စကား မပြောနိုင်ဘူး။ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်

တော်မှာ သူလာပြီး နားထောင်ချင်တယ်ဆိုရင် ဧည့်သည် အဖြစ်နဲ့ နားထောင်နိုင်တယ်။ ဘုရင်ခံအဖြစ်နဲ့ လာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ကို အာလုပ်ပါ-ညာလုပ်ပါ ဆိုပြီး မပြောနိုင်ဘူး။ ရိုးရိုးဥပဒေပြု လွှတ်တော်ဆိုရင် သူလာပြီး စကားပြောနိုင်တယ်။ အခု အချုပ်အချာ အခွင့်နှင့် အဆင့်အတန်း သဘောမျိုး ရောက်တော့ကာ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ သူ့ဟာသူလုပ်တဲ့ နေရာမှာတော့ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိတယ်။ အဲဒီလို လွတ်လွတ်လပ်လပ်ရှိတဲ့ အတွက် (Status) အဆင့် အတန်းမှာ အချုပ်အချာ သဘောမျိုးရှိတယ်။

အဲဒီလို- ဖြစ်နေတော့ အိန္ဒိယပြည်က တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့အခြေအနေတုန်းက ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်နဲ့ မခြားနားဘဲ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရှိတယ်။ အခုတော့ အိန္ဒိယပြည်မှာ ပေါ်ပေါက်မဲ့တိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ထက် ပိုပြီးတဆင့် သာသွားတယ်။ ဘယ်လို သာသွားမလဲဆိုရင် အချုပ်အချာ အာဏာ အဆင့် အတန်းတွင် မကဘဲနဲ့ အာဏာပါရတဲ့ အခြေအနေမျိုး ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီတော့-ကျုပ်တို့ထက် သာတဲ့ ဘက်ကလဲ သာဘယ်။ သို့သော်လဲ သူတို့လျော့တဲ့ဘက်ကလဲ ဘယ်လို လျော့သလဲဆိုရင် သူတို့ကို အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ဒီဒီဒီယံ ပေးတဲ့အခါမှာ ဒီဒီဒီယံအဖြစ်နဲ့ ဘယ်လောက်ကြာအောင် နေရမလဲဆိုရင် ဟိန္ဒူ၊ မူဆလင်စေ့စပ်တဲ့နေရာမှာ ကြာရင် ကြာသလောက် နေရမယ်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရက မပေးချင်

လျှို မဟုတ်ဘူး၊ သူတို့အချင်းချင်း မတဲ့လျှို နေရတာ ဖြစ်တယ်။

တနှစ်ကတိ-စောင့်ကကြည့်

ခဲဒီတော့က ကျွန်တော်တို့ လွတ်လပ်ရေးကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်ပြီး-ဖ-ဆ-ပ-လ-အ.ဖွဲ့ချုပ်က ၁၉၄၆-ခုနှစ်နဝါဇီလမှာကျင်းပခဲ့တဲ့ ပဌမ-ဖ-ဆ-ပ-လ-ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ညီလာခံအ.ဖွဲ့ချုပ်ကြီးက ဗမာနိုင်ငံဟာ လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို လိုချင်တယ်၊ ဘယ်လို ဒိုမီနီယံ(Dominion)ကိုမှ မလိုချင်ဘူးဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ်နှင့် အတိအလင်းကျေငြာခဲ့တယ်၊ ခဲဒီကျေငြာခဲ့တဲ့ အတိုင်းဘဲ ကျွန်တော်တို့ မေလ အတွင်းမှာ ကျင်းပခဲ့တဲ့ ဖ-ဆ-ပ-လ-ပဏာမညီလာခံမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗမာပြည်ကြီးကို လုံးဝ လွတ်လပ်ပြီး အချုပ်အချာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ သမတနိုင်ငံအဖြစ်နဲ့ တည်ထောင်မယ် ဆိုပြီး ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

နောက်ပြီးတော့ ဒီတိုင်းပြည်ပြု လွှတ်တော်ကြီးမှာ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် တင်သွင်းပြီးတော့က အချုပ်အချာ အာဏာနဲ့ပြည့်စုံတဲ့ သမတနိုင်ငံ တည်ထောင်မယ် ဆိုပြီး တင်သွင်းလျှို ဆုံးဖြတ် ထောင် ပြီးပြီ၊ ဒီတော့ ဖ-ဆ-ပ-လ-အ.ဖွဲ့ချုပ် လုပ်တဲ့အလုပ်က အင်မတန်ရှင်းပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ဟာ တိုင်းပြည်ကို ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ရအောင်လုပ်မယ်ဆိုတဲ့အတိုင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်၊ ဒီတိုင်း

ပြည်ကို ကျေငြာထားတဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ဆုံးဖြတ်ပြီး တဲ့နောက် တနင်္ဂနာအတွင်း လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို ရအောင် လုပ်မယ်၊ လုပ်မယ်ဆိုတာ လုပ်နေရက်ဘဲ၊ တနင်္ဂနာလဲ မပြည့်သေးပါဘူး၊ 'သို့သော် ပြည့်တယ်-မပြည့်တယ်ဆို ထာမျိုးကတော့ အလျော့အပို နည်းနည်း ရှိချင် ရှိမယ်၊ သို့သော်လဲ အဲဒီလို အချိန်အခါမျိုးမှာ တိုင်းပြည်ပြု လွတ် တော်က ဗမာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ရအောင် မလုပ် နိုင်သေးဘူးဆိုလို့ ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ တ ထစ်တက်ချင် တက်ရမယ်၊ အဲဒီအချိန်အခါကို မရောက်သေးဘူး၊ အချိန် စေ့လို့ ဗမာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို ရအောင် မလုပ် နိုင်ဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ကတိပျက်တယ်လို့ ဆိုနိုင် တယ်၊အဲဒီအချိန်အခါလဲ မရောက်သေးဘူး။

အဲဒီအချိန်အခါထိ လွတ်လပ်ရေးကို အေးအေးချမ်း ချမ်းနဲ့ ရအောင်ကြိုးစားနေတယ်၊ ကြိုးစား နေတဲ့အတိုင်း ဒီလိုလုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းဟာ အောင်မြင်မလား၊ မအောင် မြင်ဘူးလား ဆိုတာ အခုနေအခါမှာ ဘာသူမှမပြောနိုင် သေးဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အချိန်လိုပါသေးတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ လုပ်နေတဲ့ လုပ်ငန်းတွေ မပြီးသေးဘူး၊ အလုပ်တွေ ပြီးလင်တဲ့ဘနေ့ကျတော့ ကျွန်တော်တို့ လုပ် ငန်းဟာ အောင်သလား မအောင်သလား ဆိုတာ ခင်ဗျား တို့ မြင်မှာဘဲ၊ အဲဒီလိုမြင်လာတဲ့အခါ ဗ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ ချုပ်ဟာ ဘယ်လိုအဖွဲ့ချုပ်မျိုးလဲ၊ အလုပ်လုပ်တဲ့ အခါမှာ ဘယ်လိုလုပ်တယ်ဆိုတာကို မြင်လာမယ်၊ အခုနေအခါမှာ ကျွန်တော် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် ပြောဖို့ မလိုပါဘူး။

သစ္စာမဲ့များ-သတိထား

ခင်ဗျားတို့ သေသေ ချာချာ သတိထားစေချင်တာက ဒီ-ဖ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ချုပ်ဟာ ဘယ်လို ဖ-ဆ-ပ-လ-အဖွဲ့ချုပ်ဆိုတာ ရာဇဝင်မှာ ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်။ လူတွေကိုလဲ ရာဇဝင်မှာ ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်မှာ ပေါ်လာတဲ့ နိုင်ငံရေးအဖွဲ့တွေ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးကို တယောက်စီ တယောက်စီ ခင်ဗျားတို့ စိတ်ကူးထဲမှာ မာ တိ ကာ စဉ် ပြီး စဉ်း စားကြည့်စမ်းပါ။ ဘယ်လို လူစားတွေလဲ။ ဘယ်လိုအဖွဲ့ကြီးလဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားမှ အဖြေထွက်လာလိမ့်မယ်။ အခုနေအခါမှာ ကျွန်ုပ်တို့က အစိုးရလုပ်နေတဲ့ အချိန်အခါမျိုးဖြစ်တယ်။ အတိုက်အခံဆိုတာ ရှိစမြဲတဲ့၊ ထုရားလက်ထက်က ထုရားကိုယ်တိုင်ပင် အတိုက်အခံနဲ့ မကင်းခဲ့ပါဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်ုပ်တို့လဲ မကင်းနိုင်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့အစိုးရလုပ်တဲ့ အချိန်အခါမျိုးကလဲ တပ်ပျက်မှာ ဒိုလ်လုပ်ရတဲ့ အချိန်အခါမျိုးမှာ ဖြစ်နေပါတယ်။ ကျွန်ုပ်တို့မှာ ချီယွင်းချက်တွေ အမြောက်အများ ရှိတယ်ဆိုတာ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် သိတယ်။ ဘယ်အစိုးရမှ ချီယွင်းချက်မရှိတဲ့ အစိုးရဆိုတာ မရှိဘူး။ တိုင်းပြည်မှာ စေ့ နာထားပြီး တော့ကာ တဆင့်ထက် တဆင့် တက်ပြီးလုပ်လာခဲ့တာတို့ တက်သလား မတိုးတက်ဘူးလားဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ နောက်ရက်များမကြာခင် လောကီဆိုရင် သခင်နဲ့ ပြန်လာလို့ နောက်ရက် ဘော်ဘော်လေး

ကြာလို့ရှိရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ တိုင်းပြည်ကို အတိအလင်းကျေညာနိုင်တဲ့ စာတမ်းမျိုး ထုတ်နိုင်ပါလိမ့်ဦးမယ်။ အဲဒီတော့ကား ကျွန်တော်တို့ဟာ လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းမှာ ဘယ်ထိအောင် စခမ်းတက်လာပြန်ပြီ၊ တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းမှာ ဘယ်လိုစခမ်းတက်လာပြီဆိုတာ အစရှိသဖြင့် ခင်ဗျားတို့ မြင်ရပါလိမ့်မယ်။

အဲဒီ တိုင်းပြည် ပြန်လည် ထူထောင်တဲ့ လုပ်ငန်းမှာ တဆင့်ထက်တဆင့် တက်လာတာ လွတ်လပ်ရေးလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တဆင့်တက်လာတာကို ရက်များမကြာခင် ခင်ဗျားတို့ မြင်ရပါလိမ့်မယ်။ အဲဒါတွေကို မြင်ရရုံတွင် မကဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ ဒီအစိုးရနဲ့ အရင်ထုန်းကရှိတဲ့ အစိုးရတွေ အကုန်လုံးယှဉ်ပြီး ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျုပ်ပြောရဲတယ်။ အခုအစိုးရထဲမှာ လာဘ်စားတဲ့ လူတွေ မရှိဘူးဆိုတာ ကျုပ်ပြောရဲတယ်။ အရင်ထုန်းက ကျုပ်အတိအလင်း ပြောတယ်။ လာဘ်စားတဲ့လူတွေ ရှိတယ်။ ခင်ဗျားတို့ဘာပြောဦးမလဲ။ အဲဒီလိုလူတွေက အခုနေအခါမှာ တိုင်းပြည်ကို မိမိတို့ ပါတီ ပြန်ပြီး အာဏာရအောင် ခြေထိုးကြတယ်။ ခြေထိုးကြတဲ့ ကိစ္စမှာ အယောင်ယောင် အမှားမှား ဖြစ်ကြတဲ့ လူတွေဟာ စေတနာပါသည်ဖြစ်စေ၊ မပါသည်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းပြည် သစ္စာပေါက်တဲ့ ရန်သူနဲ့ပါတီ (၁) တွေ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ရန်သူနဲ့ပါတီ (၁) တွေကို ခင်ဗျားတို့ ထောက်ခံ ချင်တယ် ဆိုလို့ရှိရင် ခင်ဗျားတို့လယ်ပင်း ခင်ဗျားတို့ဘဲ ကြိုးတပ်ကြပေတော့။

ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ဒီတိုင်းပြည်မှာ အစိုးရဖြစ်အောင် အတင်း အဓမ္မ လုပ်လာလို့ အစိုးရ ဖြစ်လာတာ ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး။ တိုင်းပြည်လူထုရဲ့ ထောက်ခံမှုကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့အစိုးရ ဖြစ်နေတာဘဲ။ ကိုင်းပြည်လူထု ယုံကြည်မှုမရှိဘူး မကြည်ညိုဘူးဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့လဲ တွယ်မနေပါဘူး။ ထွက်မှာပါဘဲ။ သို့သော်လည်း တနှစ်လောက်ကျွန်ုပ်တို့ကို စောင့်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ ဘယ်လိုလူစားတွေဘဲ။ ရာဇဝင်ထဲ အရေးခံရမဲ့ လူတွေလား။ ရာဇဝင်မှာအဆဲခံရမဲ့လူစားတွေလား ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ကိုယ်တိုင် သိပါလိမ့်မယ်။

လွတ်လပ်ရေးအဓိပ္ပာယ်-သိကြာဘွယ်

ဒီတော့ကာလွတ်လပ်ရေးဆိုလို့ခင်ဗျားတို့ကို ပြောပြအုံးမယ်။ လွတ်လပ်ရေး ဆိုတိုင်း ပဒေသာပင် မြေက မပေါက်နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကို ရှင်းပြခဲ့ချင်တယ်။ ခင်ဗျားတို့စိတ်ထဲမှာ လွတ်လပ်ရေးရတော့မယ်ဆိုရင် စိတ်ကူးကဘယ့်နှယ် စိတ်ကူးကြသလဲ။ ပဒေသာပင်နဲ့ခြင်းညှခြင်းပေါက်တော့မထို ခင်ဗျားတို့ထင်ကြ လိမ့်မယ်။ တချို့ကလဲ ဂျပန်ခေတ်ထုန်းကလွတ်လပ်ရေးရပြီဆိုပြီး ဘာလုပ်ကြသလဲဆိုရင် ဟင်္သာတနယ်ဘက်မှာ တွေ့ခဲ့တယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရတယ်ဆိုပြီး လူတကာ သွားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာ ဆေးထွန်းတယ်။ ဆဲဒါ လွတ်လပ်ရေး မဟုတ်ဘူး။ ဆဲဒီဟာ ကလမ်းသွားလမ်းလာလုပ်တဲ့ လူတွေကိုနှောက်ယှက်ရာ

ရောက်တယ် လွတ်လပ်ရေးဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ကိုယ်တ
ယောက် ကောင်းစား ဘို့ဖြစ်စေ၊ လူတမျိုးလုံး ကောင်းစား
ဘို့ဖြစ်စေ၊ တခြား လူတွေရဲ့ အကျိုးကို မထိ ခိုက်ဘဲနဲ့
လွတ်လွတ် လပ်လပ် ကိုယ့်အကျိုး အတွက် လုပ်နိုင်တာ
လွတ်လပ်ရေးဘဲ။ ကိုယ့်စီးပွားရေး လုပ်တဲ့နေရာမှာ တ
ခြားလူတွေရဲ့ အနှောက် အယှက်မရှိ စေရဘူး။ တခြားလူ
တွေရဲ့ အကျိုးကိုလဲ မထိခိုက်ဘူး။ တိုင်းပြည်ကိုလဲ မထိ
ခိုက်ဘူးဆိုရင် လွတ်လွတ်လပ်လပ် လုပ်နိုင်တဲ့ အခြေအ
နေမျိုးရှိရမယ်။ ဆဲဒီတော့ တခြားလူတွေကို နှောက်ယှက်
တဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ လွတ်လပ်ရေးမဟုတ်ဘူး။ ဆဲဒါကို
(Licence) ရမ်းကားမှုလို့ ခေါ်တယ်။ ဆဲဒီတော့ လွတ်
လပ်ရေးဆိုတာ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ သဘောမျိုး မဟုတ်ဘူး။
စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ သဘောဖြစ်တယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့အခါ
တိုင်းပြည်မှာ ပိုပြီး စည်းကမ်းရှိဘို့လိုတယ်။ စည်းနဲ့ကမ်း
နဲ့လုပ်ကြံမှ လွတ်လပ်ရေးဆိုတာ တကယ်ရမယ်။ ဒီလွတ်
လပ်ရေး ရတဲ့အခါမှာ လွတ်လပ်ရေးကြောင့် အခွင့်အ
ရေး ရလာတဲ့အခါ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရတာတွေလဲရှိ
တယ်။ အခွင့်အရေးတွေ ပိုရသလိုဘဲ။ တာဝန်တွေလဲပို
လာလိမ့်မယ်။ ဒီတိုင်းပြည်ကို အင်္ဂလိပ်က အုပ်ချုပ်နေ
ထုန်းက ဒီတိုင်းပြည်ကို ကာကွယ်ဘို့ အင်္ဂလိပ် အပိုးရ
ရဲ့ တာဝန်ဖြစ်တယ်။ ဗမာပြည် လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့အ
ခါမှာ ဗမာပြည်ကို ကာကွယ်ရမဲ့တာဝန်ဟာ ကျွန်တော်
တို့ တာဝန် ဖြစ်လာမယ်။ ဒါ့ရင် ထုန်းကလို အေးအေးဆေး
ဆေးနေလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်အပိုး

ရလုပ်တဲ့ လူတွေက၊ တိုင်းပြည် ကာကွယ်ဖို့ အတွက် ဗမာပြည်မှာ စစ်သားတွေ နည်းတယ် ဆိုရင် ဗမာတိုင်း ဗမာတိုင်း အရွယ်ရောက်တဲ့ လူတွေမှန်သမျှ- ကျန်းမာ တဲ့လူမှန်ရင် စစ်ထဲမဝင်မနေရ၊ စစ်မှုမထမ်းမနေရဆိုပြီး စံနှစ်နဲ့ဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ နှစ် နှစ်တန်သည်ဖြစ်စေ၊ သုံးနှစ် တန်သည်ဖြစ်စေ စစ်ထဲမှာ ဝင်ရမယ်၊ တိုက်ချင် မတိုက် ချင် ဝင်တိုက်ရမှာတဲ့။ အဲဒီဟာလွတ်လပ်ရေးရတဲ့အခါမှာ ဖြစ်ခဲ့တာဝန်မျိုးတဲ့။ အဲဒီလိုတဲ့ ဒီတိုင်းပြည်လွတ်လပ်တဲ့ အ ခါမှာယိုးဒယားပြည်လိုဖြစ်ချင်သလား၊ တူရကီပြည်လိုဖြစ် ချင်သလား၊ အမေရိကန်ပြည်လို ဖြစ်ချင်သလား၊ အင်္ဂလိပ် ပြည်လိုဖြစ်ချင်သလား၊ ဆိုဗီယက်လိုဖြစ်ချင်သလား၊ အဲဒီ လိုဖြစ်ချင်တာ တွေဟာ တိုင်းပြည်မှာ အလုပ်မလုပ်ဘဲ မ ဖြစ်ဘူး။

ကြီးကြီးကုတ်ကုတ်-ဇော်တော်လှန်

အဲဒီတော့ကာ ဘိလပ်မှာ စစ်ကြီးပြီးတဲ့ အခါမှာ အင် မတန် ဖွဲ့နေတယ်၊ ဖွဲ့နေတယ် ဆိုရင် အရင်ထုန်းက သူ့ တိုင်းပြည်က ထွက်တဲ့ကုန်က သူ့တိုင်းပြည်ကို ဝင်တဲ့ ကုန်ထက် အဆပေါင်း များစွာပိုပြီး များနေပါတယ်။ အဲဒီ လို များနေတဲ့ အတွက် သူ့တိုင်းပြည်က လူတွေကို အ တော်ကြီး ချောင်ချောင် လည်လည် ဖြစ်အောင် ထားနိုင် တယ်။ ဒီ-ငစ်ကြီးပြီးတဲ့နောက် အင်္ဂလိပ်အပိုးရ အပျိုမှာ

ဆိုရင် နိုင်ငံခြားမှာ ရှိနေတဲ့ သူတို့ ကိုယ်တိုင် ငွေပင် ငွေရင်း စိုက်ထားတဲ့ လုပ်ငန်းတွေကို အမေရိကန်ကို ရောင်းပစ်ရတယ်။ ကြွေးဆိုရင်လဲ ရွှေဒင်္ဂါး သန်းပေါင်း ထောင့် ငါးရာလောက် တင်နေတယ်။ အဲဒါတွေ အပြင် နောက်ပြီးတော့ သူတို့ တိုင်း ပြည်မှာ ရှိနေတဲ့ ပစ္စည်းတွေကလဲ အတော်ဘဲ ကုန်သွားတယ်။ ကုန်ရုံတွင်မကဘူး နိုင်ငံခြားနဲ့ ကုန်ကူးတဲ့နေရာမှာ ထွက်ကုန်က ဝင်ကုန်ထက် အများကြီး ခည်းနေတယ်။

ဒီတော့-စစ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ရှေးနဂိုအခြေကို အမြန်ဆုံး ပြန်ရအောင် ဆိုပြီးတော့ (တနှစ် ထည်းနဲ့ ရတို့ နှစ်နှစ် ထည်းနဲ့ရတို့ မဟုတ်ဘူး၊ လေးနှစ် ငါးနှစ် ခြောက်နှစ် ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ် ကိုးနှစ် အဲဒီလို- လုပ်ယူရမယ်)၊ အဲဒီလို- လုပ်ယူတဲ့ ကိစ္စမှာ “ရှင်နဲ့ရာ အဂ္ဂသူထွက်” ဆိုသလို ဖြစ်နေတယ်။ အင်မတန်ဘဲ ရာသီဥတုက ဆိုးဝါးပြီးတော့ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း အကြီးအကျယ် ပျက်စီးတယ်။ ကျောက်မီးသွေး လုပ်ငန်းမှာဆိုလဲ အကြီးအကျယ်ပျက်စီးတယ်။ သူတို့ရဲ့ စီးပွားရေး အခြေ အနေကို ထိခိုက်နေတော့ကာ နဂို အခြေ အနေကို လေးငါး ခုနစ်နှစ် ရှစ်နှစ်ဆယ်နှစ် ဆိုသလို မူလအခြေအနေကို အမြန်ဆုံး ပြန်ရအောင် ဆိုပြီး သူတို့ ဘာကြိုးစား နေသလဲ။ အင်္ဂလိပ်တွေ လုပ်တဲ့ ပစ္စည်း၊ အင်္ဂလိပ်ပြည်မှာ ဖြစ်တဲ့ပစ္စည်းကို အင်္ဂလိပ်တွေ မဝယ်နိုင်ဘူး၊ မဝယ်ရဘူး၊ ဥပမာ- အဝတ် အထည်တွေ ဆိုရင် အင်္ဂလိပ်ပြည်က လုပ်တယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေက လုပ်ပေမယ့်လို့ အင်္ဂလိပ်တွေကို တကိုယ်ကိုနှစ်ထည်သုံးထည်

ထက်ပိုပြီး မဝတ်ရဘူး။ လိုသလောက်ထက် ပိုပြီး မဝတ်
ရဘူး။ (ကော်ပွန်) ဆိုတာတွေ ပေးတယ်။ အဲဒီလို-ပေးပြီး
တော့ ရောင်းတယ်။ အဲဒီ (ကော်ပွန်) ရှိမှ ဝယ်နိုင်တယ်။
အဲဒီလို-ရောင်းချတယ်။ အဝယ်ခိုင်းတယ်။

နိုင်ငံခြားကို ပိုတာတွေ မှန်သမျှကို ပိုပြီးရောင်းတယ်။
နိုင်ငံခြားက ဘိလပ်ကို သွင်းတဲ့ ပစ္စည်းတွေ ကျတော့လဲ
အရင်ကလို အခမ်းမဲ့ အသွင်းမခိုင်းဘဲ။ လျော့လျော့ ပေါ့
ပေါ့ သွင်းပြီးတဲ့နောက် နိုင်ငံခြားက သွင်းတဲ့ ပစ္စည်းတွေ
ကို ချွေချွေတာတာနဲ့ အရင်ကထက် အများကြီး ဈေးပြီး
အသွင်းခိုင်းတယ်။ ဈေးပြီး သုံးခိုင်းတယ်။ သူတို့ဆီမှာ
အရင်ထုန်းက စားရတဲ့ ပေါင်မုန့်ဟာ အခုအခါမှာဆိုရင်
အင်မတန်ကို ဈေးပြီး စားရတယ်။ ယခုနေ အခါမှာ ဒီလို
လုပ်မှ နောက် လေးငါးခြောက်နှစ် ခုနှစ်နှစ် ရှစ်နှစ် ရှိတဲ့
အခါမှာ အင်္ဂလိပ်ပြည်ဟာ နဂိုအခြေအနေကို ပြန်ရောက်
တို့ အကြောင်း ရှိတယ်။ အဲဒီတော့က အဲဒီလို ကျကျနန
မလုပ်ဘဲ ဆိုရင် မရနိုင်ဘူး။ တိုင်းပြည် ထူထောင်တို့ ဆို
တာ လွတ်လပ်တဲ့ တိုင်းပြည်ဖြစ်ငြားသော်လဲ အလုပ်လုပ်
ရတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။

ချွေချွေတာတာ-ရုရှားမှာ

ဆိုဗီယက် ယူနီယံ ဆိုတဲ့ တိုင်းပြည်ဟာ တော်ထွန်
ရေး လုပ်ပီးထုန်းက စစ်အတော အတွင်းမှာ လုပ်တဲ့

ကွန်မြူနစ် စံနှစ်ဆိုပြီး လုပ်တယ်။ စစ်ပြီးတဲ့နောက် (New Economic Policy)ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ စီးပွားရေးစံနှစ်နဲ့ လုပ်ရတယ်။ နောက် ငါးနှစ်စီမံကိန်းတွေ ဆိုဗီယက် ယူ နိုယံမှာ လုပ်တယ်။ ငါးနှစ်စီမံကိန်းတွေ လုပ်တဲ့အခါ ပဌမ စီမံကိန်း လုပ်ထုန်းက တနိုင်ငံလုံးရဲ့ အခြေအနေ အားလုံး ကို ခြုံပြီး ရှေ့ရူပြီးတော့ တတိုင်းတပြည်လုံးရဲ့ကောင်းတို့ ရှေ့ရူပြီးလုပ်ရတဲ့အတွက် လူတွေဟာ စားချင်တိုင်းမစား ရဘူး၊ ဝတ်ချင်တိုင်း မဝတ်ရဘူး၊ နေချင်တိုင်း မနေရဘူး။ အဲဒီလို ဖြစ်နေရတယ်။ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် ကို ပြန်လည်ထူထောင် ကြမယ်ဆိုရင် (National Planning)ခေါ်တဲ့ အဲဒီလို စီမံကိန်းမျိုးနဲ့ မလုပ်ဘဲ ကျွန်တော် တို့ တိုင်းပြည် ဘယ်တော့မှ မကြီးပွားနိုင်ဘူး၊ မထူထောင် နိုင်ဘူးဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။

အဲဒီတော့- ပဒေသာပင် မြေက ပေါက်မလာ နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ အလုပ် လုပ်မှ ပေါက်မယ် ဆိုတာ ခင်ဗျား တို့ နားလည် စေချင်တယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရပင်ရငြား သော်လဲ တိုင်းသူ ပြည်သား လူအများ အပေါ် ကျ ရောက်လာမဲ့ တာဝန်တွေ ကျွန်တော်တို့ မထမ်းဆောင် ချင်ဘူး ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ ရတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဟာ ဒီနေ့ရပြီး နက်ဖြန်ခါ တခြားလက်ပြန်ပါသွားမယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ သိစေချင်တယ်။ အဲဒီလို လွတ်လပ်ရေး ရတဲ့ အခါမှာ စီမံကိန်းအမျိုးမျိုးနဲ့ လုပ်တောင်မှ အနှစ်နှစ်ဆယ် လောက်ကြာမယ်။

ယိုးဒယားကိုရှု-ပမာပြု

အဲဒီလို-မလုပ်နိုင်လို့ရှိရင် ယိုးဒယားပြည်ရဲ့ အဆင့်
 အတန်းတောင်မှ မှီမှာမဟုတ်ဘူး၊ ယိုးဒယားပြည်ဟာ
 လွတ်လပ်တဲ့ နိုင်ငံထဲမှာတော့ ညံ့ညံ့ဘဲ၊ သို့သော်လဲဘဲ
 ယိုးဒယားပြည်ဟာ ကျွန်တော်တို့ဗမာပြည်နဲ့စာလျှင် သာ
 တာဘဲ၊ စစ်တပ်တွေ ကောင်းကောင်းရှိတယ်၊ ရေတပ်
 တွေရှိတယ်၊ လေတပ်တွေရှိတယ်၊ အဲဒီလိုဟာတွေ ယိုးဒ
 ယားပြည်က ရှိတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ မှာတော့ အဲဒီလိုဟာ
 တွေ မရှိသေးဘူး၊ ကျွန်တော်တို့မှာ သုညကစပြီး အကုန်
 လုံး ပြန်ပြီး အုဉ်မြစ်ချပြီး အလုပ် လုပ်ရမှာ ဖြစ်တော့ ကျွန်
 တော်တို့က တခြားနိုင်ငံတွေက ခြေထမ်းတထမ်း ထမ်းရင်
 ကျုပ်တို့က ခြေထမ်း လေးငါးဆယ်ထမ်း ထမ်းမှ နောက်
 ဆယ်နှစ် ၁၅-နှစ်လောက် ကြာလို့ရှိရင် ထန်းတူ ညီတူ
 ဖြစ်နိုင်မယ်၊ တန်းတူညီတူ မဖြစ်သမျှကာလပတ်လုံး တိုင်း
 ပြည်ကြီးဟာ လွတ်လပ်စာယ် ဆိုပေမယ်လို့ ဟိုလူမြင်လဲ
 မျက်နှာချိုသွေးရ၊ ဒီလူမြင်လဲမျက်နှာချို သွေးရတဲ့နိုင်ငံမျိုး
 ဖြစ်မယ် ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ကို အတိ အလင်း ပြောလိုက်
 မယ်၊ အဲဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းရင်းသား အချင်းချင်း
 ညီညွတ်ရေး၊ လူထုညီညွတ်ရေး ရှိဖို့ အရေးကြီးတယ်၊
 စားဖားတွေ ညီညွတ်ရေးကို မဆိုချင်ဘူး။

အောင်သည်အထိ-ကြီးစားဘိ

အချစ်ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေအရ လွတ်လပ်ရေး ကိစ္စကို ခန့်မှန်း ပြောရမယ် ဆိုရင်၊ လွတ်လပ်ရေးဟာ ရဘို့အခြေ အနေတော့ တော်တော်ဘဲ များတယ်ဆိုတာ ပြောချင် ပါ တယ်။ ပြောပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဗမာ စကားလဲ ရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ် စကားလဲ ရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ် စကား ကတော့ (Don't' hollow till you are out of the wood) သစ်တောမြက်မဲအတွင်းက မထွက်မီခင် ငါတော့ ဘေး လွတ်ပြီလို့ မအော်ပါနဲ့။ ခြင်္သေ့မင်း ဥပမာလို ပြောရမယ် ဆိုရင် ခြင်္သေ့များဟာ သားကောင်ကို လိုက်တဲ့နေရာမှာ ကြီးတုတ်တယ်တာကို ပခါနမထားဘဲ ကြီးကြီးငယ်ငယ် လုံ့လပိုက်တဲ့ နေရာမှာ အဲဒီအတိုင်းဘဲ လုံ့လပိုက်သွား တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဲဒီ ထုံးစံအတိုင်း ကျွန်တော် တို့ဟာ ပန်းတိုင်ရောက်သည်အထိ ကျွန်တော်တို့ အောင် မြင်မယ် ထင်သည့် တိုင်အောင် ကြိုးစားမှု အားထုတ်မှု လုံ့လ ပီရိယကို လျှော့လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။

မလျှော့တန်းအဟုတ်-ဇွဲနှင့်လုပ်

ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေမှာ ချိုယွင်းတာ တခါရှိတယ်။ ဘာလဲဆိုရင် ဒါကလဲဘဲ ကျွန်တော်တို့ ကျွန်ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ အတွက်ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် ကျွန်တော် ဂျပန်ခေတ်တုန်းက ပုသိမ်ဘက်ကို သွားတဲ့အခါမှာ ငွေ ပြိုင်ပွဲတခု ကြည့်ခဲ့တယ်။ ငွေပြိုင်ပွဲလုပ်တဲ့ အခါမှာ ပန်း

တိုင်ကို မရောက်သေးဘူး၊ ရှေ့ကိုနည်းနည်း နိုင်လာပီဆိုရင် နိုင်နေတဲ့ ဟေကတက်ကို သောင်တယ်၊ ရှုံးတဲ့ဟေကလဲ ပန်းတိုင် မရောက်သေးဘူး ကြီးစားမယ်ဆိုရင် ကြီးစားနိုင်သေးတယ်၊ မကြီးစားချင်တော့ဘူး၊ ရှုံးမှာပါတဲ့ ကွာ ဆိုပြီးတော့ ခြေပစ်လက်ပစ်နဲ့ တက်မခပ်ချင်တော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ-တိုင်းပြည်ထူထောင်တဲ့ နေရာမှာ အတာက လွတ်လပ်တဲ့လူမျိုးနဲ့ ထိုက်တန်တဲ့ ဗိတ်ခါတ်မျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ဒါက-ကျွန်ုပ်တို့ ဗိတ်ခါတ်မျိုးဘဲ၊ ဒီဗိတ်ခါတ်မျိုး ရှိနေသမျှကသာပတ်လုံး ကျုပ်တို့ဗမာတွေ ကျွန်ုပ်တို့ဖြစ်နေမှာဘဲ၊ လွတ်လပ်ရေးရသည့်တိုင်အောင် မြန်မြန်ပြန်ပြီးတော့ ကျွန်ုပ်တို့မှာဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့မဖြစ်သည့်တိုင်အောင် ညံ့ဖျင်းတဲ့ လွတ်လပ်ရေးဖြစ်မှာဘဲ၊ အဲဒီဟေ့ပြိုင်ပွဲတုန်းက ဟေတဟေဟာ တက် ထောင်မိတာ နဲ့ ပွဲတပွဲမှာ ရှုံးကိုသွားတယ်။

ဘောလုံးပွဲ ကန်ကြတဲ့ အခါမှာလဲ ကိုယ်ကစပြီး ဂိုးသွင်းရရင် အတော်ဘဲ အားထက်လာတယ်၊ နောက်တခါ တော်တော်သေး ဂိုးများလာတယ်ဆိုရင် လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ ကန်ချင်လာတယ်၊ တဘက်ကလဲ နောက်ဆုံး အပြီးသတ်ကျတော့မှ ကပ် ပြီး ဂိုး သွင်း သွား လို့ ရှုံးတာတွေ သရေဖြစ်တာတွေကို ဘောလုံးပွဲ ရာဇဝင်မှာ ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရင် တွေ့ရမှာဘဲ၊ ဒါတွင်မကသေးဘူး၊ သူတို့လူတွေက ပဌမနာရီဝက်မှာ ရှုံးသွားရင် တော်သေးတယ်၊ ဒုတိယနာရီဝက်မှာ ဆယ်မိနစ်လောက်ကြာတော့ တော်တော်လေး ကန်မိလို့ ဂိုးပြန်မသွင်းနိုင်သေးဘူး ဆိုရင် လူ

ကိုပြန်ချ တာ ဘဲ။ ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်မှာ အဲ ကာ (Sporting Spirit) မရှိဘူး၊ ဒါဘာလဲဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေရဲ့ စိတ်အိမ်ထက် မြက်တယ်ဆိုတာ တလွဲမှာ ဆံပင်ကောင်းနေတာဘဲ။ တကယ့်နေရာ၊ ဘူတော့ အသုံး မကျဘူး၊ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး လုပ်တဲ့နေရာမှာ အသုံး မကျဘူး၊ ဗမာဗမာချင်း ချတို့လုပ်ချင်တယ်၊ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်တဲ့နေရာမှာ အသုံးမချချင်ဘူး၊ ဗမာအချင်းချင်း ချတို့လုပ်ချင်တယ်။ ဒါတွေလုပ်ချင်လျှင် ဘယ်တော့မှ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိမှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒီတိုင်းပြည် ပြန်လည်မထူထောင်နိုင်ဘူး၊ နှလံမထူနိုင်ဘူး၊ လွတ်လပ်ရေးလဲ ကျကျ နန လုပ်လို့မဖြစ်ဘူး၊ အဲဒီလို စိတ်ဓါတ်မျိုးကို လုံးဝဖျောက်ပစ်တို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်က ဘာလုပ်လုပ် နောက်ဆုံးတနေ့ပြီးတဲ့အထိ ရှုံးမယ်ထင်သည်ဖြစ်စေ၊ နိုင်မယ်ထင်သည်ဖြစ်စေ မရွေးဘဲတန်း ဇွန့်လုပ်သွားမယ်။

—————
ချီးမွမ်းဘွယ်ရာ- နမူနာ

အင်္ဂလိပ်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို အုပ်ချုပ် နေလို့ ကျွန်တော်တို့က မုန်းပေမယ်လို့ အင်္ဂလိပ်တွေမှာ ချီးမွမ်းပြီး နမူနာတွေ ယူစရာ အများကြီး ရှိတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ စစ်ကြီးမှာ သူတို့အကျဉ်း အကြပ် ဘယ်လောက်ရောက်ခဲ့သလဲ၊ အဲဒီ-အကျဉ်း အကြပ်ထဲက သူတို့လွတ်မြောက်ရာ လွတ်မြောက်ကြောင်း အကြိတ်ပြီး ခါးတောင်းကျိုက်ပြီး ကြိုးစားခဲ့တယ်ဆိုတာ သူတို့ကိုကြည့်ပါ။ အခုလဲ သူတို့တိုင်းပြည်မှာ ကြပ်ကြပ်တည်းတည်း နေရတာကို လူ

တွေက မညည်းဘူးလားဆိုတော့၊ ဖုထုဇဉ် သဘာဝ
 ညည်းတော့ညည်းတာဘဲ၊ ညည်းပင် ညည်းငြားသော်လဲ
 စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ ညည်းကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်
 မှာ စည်းကမ်းကို မရှိသလောက် ဖြစ်နေတယ်။ ဒီမှာ
 တော့ နိုင်ငံရေး လုပ်တဲ့နေရာတွေမှာ ယခုနေအခါမှာ
 နယ်ချဲ့သမား သဘောကျမဲ့ အလုပ်မျိုးတွေ လုပ်နေတယ်။
 အခုကျွန်တော် တိတိလင်းလင်း ပြောထားပါမယ်။

အင်အားငယ်လျှင်-ငယ်မည်ပင်

ဗမာပြည်မှာ လူထုညီညွတ်ရေး တိုင်းရင်းသား အ
 ချင်းချင်း ညီညွတ်ရေး တွေဟာ မပြိုမကွဲဘဲ ဘယ်သူမှ
 ဖောက်ထွင်းလို့ မရလို့ရှိရင် နောက်ပြီးတော့ လက်ဝဲသ
 မားခေါ်တဲ့ လူငယ်နိုင်ငံရေးသမားတွေ ညီညွတ်သထက်
 ညီညွတ်လာလို့ရှိရင် အဲဘာ-အင်အား ကြီးသလောက်
 ခင်ဗျားတို့ လွတ်လပ် ရေးဟာ ပိုကောင်းမယ်။ အင်အား
 ငယ်ရင် ငယ်သလောက် ခင်ဗျားတို့ လွတ်လပ်ရေးဟာ
 အခွင့်အရေး နဲ့လာမယ်။ နောက်တခါ အဲဒီလို-နေရာမှာ
 နိုင်ငံရေးသမားတွေ တချို့ ခြေထိုးတာတွေကို ယောင်
 မှားလို့ အင်မတန် ဖရိုဖရဲ ဖြစ်ကြရင်တော့ ခင်ဗျားတို့
 လွတ်လပ်ရေး ရမှာမဟုတ်ဘူး။ အိန္ဒိယပြည်မှာလို အင်
 လိပ်က မပေးချင်တာကြောင့် မဟုတ်ဘဲနဲ့- မလုပ်ရင် မ
 ဖြစ်တဲ့အခြေအနေမျိုး ရောက်လာမယ်။ အဲဘာ ခင်ဗျား
 တို့သတိထားတို့ ကောင်းပါတယ်။

ဘုန်းဘောလအောင်-မနုဇြော

ဒီဟာတွေကို သတိထားပြီး တိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ အနည်းငယ် ပြောပြချင်တယ်။ ဒီတိုင်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်နေတဲ့ အခြေအနေမှာ အင်မတန်ဘဲ ဆိုးနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ ဒီ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးတဲ့နောက် ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေထဲမှာ ကျွန်တော့်တို့ တိုင်းပြည်လို “မိအေးနှစ်ခါနာ” ရှိတဲ့ တိုင်းပြည်မျိုး မရှိသေးဘူး။ ဂျပန်ဝင်လာတော့လဲ စစ်မြေပြင် ဖြစ်တယ်။ အင်္ဂလိပ် ပြန်ဝင်လာတော့လဲ စစ်မြေပြင် ဖြစ်တယ်။ ဆဲဒီလို မိအေး နှစ်ခါနာ ဖြစ်တဲ့ ဗမာပြည်ဟာ အင်မတန်ဘဲ စီးပွားရေးမှာ ပျက်စီးတယ်။

သူတို့ပြည်မှာ-သွားကြည့်ပါ

အင်္ဂလိပ် ပြည်မှာလဲ စီးပွားရေး ပျက်စီးတော့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတွေက စီမံကိန်းတွေ ဘာတွေ လုပ်တယ်။ သိပ်ပြီးတော့ ကျကျနန မရှိဘူး။ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်နဲ့ စာရင်တော့ စံနစ်က ဒိုကောင်းတယ်။ ကြီးကြီး စားစားနဲ့ လေးငါး ဆယ်နှစ်လောက် ကျရင် တကယ် ချောင်လည်လာအောင် ဝိုင်းဝန်းပြီး ကြီးစားနေကြတယ်။ အဆင့်အတန်း မြင့်သထက် မြင့်အောင် ကြီးစားနေကြတယ်။

ဆိုဗီယက် ယူနီယံမှာဆိုရင် စစ်ကြီးပြီးလျှင် ပြီးခြင်း ငါနှစ်စီမံကိန်းဆိုပြီး ပြီးခြံတို့ လုပ်နေကြတယ်။ ဆိုဗီယက်

ယူနိုယံမှာ ရှေးကလို စားလိုက် သောက်လိုက် ချောင်
 ချောင်လည်လည် စားရသောက်ရ မရှိတော့ဘူး၊ ပြန်ပြီး
 ရှေးတာနေကြပြီ၊ ဒါက နိုင်ငံခြား ထွက်ကြည့်မှ သိတယ်၊
 စစ်ဖြစ်နေတုန်းက ကျွန်တော် ဂျပန်ပြည်ရောက်ဘူးတယ်၊
 ဂျပန်ပြည်က လူတွေ ဗမာပြည်က လူတွေသောက် အ
 ဝတ်အထည်ကို ပေါပေါများများ မဝတ်ရဘူး၊ မစားရ
 ဘူး၊ နေတဲ့နေရာမှာတော့ သပ်သပ်ရပ်ရပ် နေရတယ်၊
 ကျွန်တော်တို့ ဗမာပြည်ကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ ဆုံး
 ဘောလအော စားသောက်နေထိုင်ကြတာပဲ။

အိန္ဒိယပြည်ကို သွားကြည့်ပါ၊ ဟော်တယ်တွေကို သွား
 ရင် ၂၄ ယောက်ထက် ပိုပြီးကျွေးချင်လို့ မကျွေးရဘူး၊
 ပေါင်မုန့်မရဘူး၊ အာလူးတချစ်ပဲ ရတယ်၊ နောက်ပြီး ဟင်း
 တမယ်ထက်ပိုမရဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ဆန်းကဖီးကို
 သွားလို့ ရှိရင် ဟင်းတမယ်တွင် မကဘူး၊ နှစ်မယ် သုံးမယ်
 လေးမယ် အကန့်အသတ်မရှိ စားချင်တိုင်း စားနိုင်တယ်၊
 အင်္ဂလန်ပြည်မှာဟိုမှာထမင်းမရဘူး၊ ဆန်မရဘူး၊ ပေါင်မုန့်
 ဆိုရင်အရင်ကထက်လျော့ပေးတယ်၊ ဆီလို့ခြူးခြူးတော့
 ပြန်လည် ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းကို လုပ်နေ ကြတယ်၊
 ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ ကြပ်တယ်ကြပ်တယ်နဲ့ ပြော
 နေ ကြတယ်၊ လူတွေက ဆုံးဘော လအော သုံးစွဲ နေကြ
 ထုန်းပဲ။

ကျွန်တော်တို့ ဗမာတွေမှာ ဆီမရှိလို့ မစားနိုင်ဘူးလို့
 ပြောကြတယ်၊ ဆီမရှိလို့ မစားနိုင်တာမှန်ပါတယ်၊ သို့သော်
 လဲလဲ ဒီဆီကို ဘာအတွက် သုံးနေကြ သလဲ၊ ဆုံးဘော

လအော သုံးသလား-မသုံးဘူးလား ဆိုတာ ဈေးတွေ သွား
ကြည့်ပါ။ အိမ်တွေ သွားကြည့်ပါ။ သိနိုင်ပါတယ်။ တခြား
နိုင်ငံကို သွားကြည့်ရင် ဆီကို ဒီလို ဘုံးဘောလအော သုံး
သလား- မသုံးဘူးလား ဆိုတာ သွားကြည့်ရင် သိနိုင်ပါ
လိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဗိတ်ထဲ မှာတော့ ဘာမှ အရေး
မကြီးလို့ ထင်တယ်။ ခင်ဗျားတို့ ဆီတွေ ဘုံးဘောလအော
သုံးသည့် အတွက်ကြောင့် ကုလားပြည်က နှစ်စဉ်နှစ်စဉ်
ဆီတွေ အမြောက် အများ သွင်းနေရတယ်။ အဲတာ ဈေး
ကြီးတဲ့ အထဲမှာ အကြောင်း တရပ်တဲ့။

ပီးတော့ ငြုတ်-ကြက်သွန်ကို ကြည့်ပါ။ ဗမာပြည်မှာ
ကိုယ့် ဘာသာ ကိုယ် စိုက်လို့ မရဘူးလား။ ကျွန်တော်
ဆိုရင် ကျွန်တော် အိမ်မှာ စိုက် ထားတယ်။ အိမ် ယာ
ကွက်လပ်ရှိတဲ့ နေရာမှာ ရှိတဲ့လူတွေက စိုက်ကြပါလား။
ဒီလိုတော့ မစိုက်ကြဘူး။ ဈေးမှာဝယ်စားတော့ အဲဒီငြုတ်
ကြက်သွန်တွေ ဘယ်က လာသလဲ။ အိန္ဒိယပြည်က လာ
တယ်။ အိန္ဒိယပြည်က လာတော့ အိန္ဒိယပြည်ကို ခင်ဗျား
တို့ စိုက်ဆံပေးနေရတယ်။ ဒီ-တိုင်းပြည်မှာရနိုင်တဲ့ ပစ္စည်း
ကို တခြားနိုင်ငံက ဝယ်ရတဲ့အတွက် ဈေးတွေ ကြီးတယ်
ဆိုတာဟာ အခုလို အကြောင်းမျိုး တွေကြောင့်တဲ့။

ကြပ်တယ်ကြပ်တယ်-အပုံကြီးကြပ်တယ်

အဲဒီလိုဘဲ ဆန်စားတဲ့ နေရာမှာ ဆရာဝန် တွေနဲ့ အာ
ဟာရဇာတ်ကို နားလည်တဲ့ လူတွေက လိုက်ကြည့်မယ်
ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်မှာ စားရတဲ့ အဖဟာရ

ခေတ်တွေဟာ တခြား နိုင်ငံ တွေထက် ပိုများတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ပြည်မှာ ဆန်က လုံလောက်တယ် ပိုနေတယ်။ နိုင်ငံခြားကို တင်ရောင်း ရတယ်။ နိုင်ငံခြား တင်ရောင်းရ ပေမဲ့ စစ်မဖြစ်ခင် ကလောက် ပိုပို လျှံလျှံ မရှိဘူး။ အဲဒီမှာ- ကျွန်တော်တို့ လူမျိုးတွေ စားတာက ရှေးကထက် ဈေးမစားဘူး။ အရင်ကလိုဘဲ ဘုံးဘောလအော စားထုန်းဘဲ။ အဲဒီတော့က-ယခု ဖြစ်နေတာက စစ်မဖြစ်ခင်ကလောက် လဲ ဆန်မထွက်ဘူး။ ဆန်မထွက်တဲ့ အထဲမှာ ကျွန်တော် တို့က ဈေးစားသလားဆိုရင် ဈေးမစားဘဲ ဘုံးဘော လအော စားထုန်းဘဲ။ အဲဒီအထဲမှာ ဆန်လဲတဲ့ အတွက် ငွေပေါင်း တကုဋေကျော်ဘိုးလဲ ရှုံးသေးတယ်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်က ဝင်ကုန်နဲ့ ထွက်ကုန်မှာ ထွက်ကုန်က အရင် စစ်မဖြစ်ခင်က ဝင်ကုန်ထက် များ တယ်။ အဲဒီအထဲမှာ ဆန်ကုန် ကူးတဲ့ အတွက် အများဆုံး အမြတ် ရတယ်။ ဆန်ကို သာလျှင် အများဆုံး အားထား ရတယ်။ ဗမာတွေရဲ့ အသက်သခင် ဖြစ်တဲ့ ကိစ္စမှာ စစ်ဖြစ် ပြီး ပျက်စီးနေတဲ့ အတွက်က တကြောင်း၊ ခွားတွေ လူလု သွားတာက တကြောင်း၊ သူခိုး ထားပြ သောင်းကျန်းမှု ကြောင့် တကြောင်း၊ လယ်ယာ တွေကို ရှေးကလောက် မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒီလို-မလုပ်ရတဲ့ အထဲမှာ ခင်ဗျား တို့က ဘုံးဘော လအော စားကြ ထုန်းဘဲ။ ဆန်လဲတဲ့ လူကလဲ လဲထုန်းဘဲ။ အဲဒီလို-ဖြစ်နေတာကို ခင်ဗျားတို့က ကြင်တယ် ကြပ်တယ်နဲ့ ဘာအံ့ဩစရာ ရှိသလဲ။ ကြပ်မှာဘဲလို့ ပြော ချင်တယ်။

အကျော်အထည်-ပေါ်ခဲ့ပြီ

တိုင်းပြည်မှာ မပြင်မသက်ဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စတွေ ဆူဆူ
 ပူပူ ဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စတွေ တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုး ရှိ
 သလား မရှိဘူးလား ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ ပြန်စဉ်းစား
 ကြည့်ပါ။ ခင်ဗျားတို့ အကျိုးကို ထိသလား မထိဘူး
 ထား ဆိုတာ၊ ခင်ဗျားတို့ဟာ ဘယ်လမ်းက မှန်တယ်
 ဆိုတာ ခင်ဗျားတို့စဉ်းစားကြည့်။ ဖ-ဆ-ပ-သ အဖွဲ့ချုပ်
 ကြီးက တခါတလေ အပြောမှားတာ ရှိချင်ရှိမယ်၊ တခါ
 တလေ အလုပ်လုပ်တာ မှားတာ ရှိချင်ရှိမယ်။ သို့သော်လဲ
 စေတနာက သန့်ရှင်းထွက်ပါတဲ့၊ ဖ-ဆ-ပ-လ ဘက်က
 တယောက် တလေ ပေါက်ပြန်တာတော့ ရှိပါတယ်။
 သို့သော်လဲဘဲ အဖွဲ့အနေအားဖြင့် မပေါက်ပြန်ဘူး ဆို
 တာ ခင်ဗျားတို့ ထိစေချင်တယ်။ သန့်ရှင်းတဲ့ စေတနာနဲ့
 ခြေထမ်းမှန်မှန်နဲ့ တိုင်းပြည်ရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကို အကောင်
 အထည် ပေါ်အောင် ရုပ်လုံးကို ပေါ်ပေါ်ပြုလာပြီ။ နောင်
 များမကြာခင် ရုပ်လုံး တဆင့်တက်ပြီး ရုပ်လုံး ပေါ်တာ
 ကို ခင်ဗျားတို့ မြင်ကြရမယ်။

ဒီလို ထူထောင်ရေး လွတ်လပ်ရေး ရအောင်လုပ်တဲ့
 အခါမှာ ပဌမတော့ အကောင်းဆုံး အလွယ်ဆုံး အအေး
 ဆုံးဆိုတဲ့ နည်းကို ရှေးဦးစွာ ရှာပြီး လုပ်ရမှာ ပါတဲ့။
 ဆဲဒီလို-လုပ်လို့မှ မရဘူးဆိုရင် ရှေးက ပြောလာခဲ့တာ
 တွေ ရှိပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ စဉ်းစားကြည့်ပါ။ အေးအေး
 နဲ့ မရရင် ရနိုင်တဲ့နည်းနဲ့ လုပ်ရမယ်။ တိုင်းပြည်ပြု လွတ်

တော်ကို အချုပ်အချာ အာဏာနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ လွှတ်တော် မဟုတ်ဘူးလို့ ကျွန်တော်ပြောတာ အေးအေး ချမ်းချမ်း အင်္ဂလိပ်အစိုးရနဲ့ အကြည်အသာ အာဏာ ထွဲပြောင်း ယူနိုင်အောင် ပဌမရှေးဦးစွာ ဆဲဒီ-သဘောကို ထားခြင်း ဖြစ်တယ်။ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ ပိုင်းခြား ကန့်သတ် ထားတဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ အကြည်အသာ မရှိဘူးဆိုရင် ကျွန်တော်တို့က အတင်း အကြပ် လုပ်မယ် ဆိုတာ ပြော ထားပြီးသားဘဲ။ ထပ်ပြောနေစရာ မလိုပါဘူး။

အနှစ်နှစ်ဆယ်-မှန်းဆတယ်

ခင်ဗျားတို့ကသာ အတင်းလုပ်တဲ့အခါမှာ အဆင်သင့် ရှိရမှာဘဲ။ ဆယ်ရေးတရေးကိုးရေး တရာဆိုသလို ကိစ္စမ ပြီးသေးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပိတ်အား မလျှော့ရသေးဘူး။ အရင်တခါ ကျွန်တော်ပြောခဲ့သလို နိုင်ငံရေးဘက်က အေးနေပြီးတော့ကာ မဟုတ်တဲ့နေရာမှ ဆုတာပူတာ ကတော့ ပိုလာသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဆဲဒီလို-မဟုတ်တဲ့နေ ရာမှာ ဆုပူသောင်းကျန်းမှုတွေကို ဗမာပြည်မှာ ရှိတဲ့လူ တွေက အားထုံးကူညီ ပိုင်းဝန်းတို့လိုတယ်။ ဘယ်သူ့ကိုမှ အားပေးတို့ မလိုဘူး။ သို့သော်လဲ ဗမာပြည်ရဲ့ လွတ်လပ် ရေး တိုင်းပြည်လူထုရဲ့ ညီညွတ်ရေး ဗမာပြည်ရဲ့ပြန် လည်ထူထောင်ရေး တိုင်းရင်းသား ညီညွတ်ရေးလုပ်တဲ့ နေရာမှာ ယခုထက်ငိုပြီး ဆထက်ထပိုး တိုးပြီးအလုပ်လုပ် ကြတို့ လိုတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့ နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့

ဖ-ဆ-ပ-လ-အ-ဖွဲ့ချုပ်ကြီးက လုပ်တဲ့နေရာမှာ လိုသေး
 တယ် ကျွန်တော် မတော်နဲ့သေးဘူး၊ ကျွန်တော်တို့ အား
 လုံး အလုပ်လုပ်ကြည့်လိုတယ်၊ ဒီလိုလုပ်မှသာလျှင် လွတ်
 လပ်ရေးဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ ရည်ရွယ်မှန်းထားတဲ့အချိန်
 ပိုင်းအတွင်းမှာ ရမယ်၊ရပြီးတဲ့နောက် ရှေ့ကို နင်းကန်ပြီး
 ဆက်လက်ပြီး အလုပ်လုပ်နိုင်မှ အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက်
 ကြာတဲ့အတွင်းမှာ တန်ကာကျမယ်။

ကုဇေကုဇာကုန်ဘွယ်ရာ

ထပ်ပြီး ကျွန်တော် ရှင်းပြချင်သေးတယ်၊ ဥပမာအား
 ဖြင့် ပညာရေးကို ကြည့်မယ်ဆိုရင် ပညာရေးမှာ ကျွန်
 တော်တို့ ဗမာပြည်ဟာ အရင် စစ်မဖြစ်ခင်က ထက်
 အောက်ကျနေောက်ကျ ဖြစ်နေတယ်၊ အင်မတန် အောက်
 ကျနေောက်ကျ ဖြစ်နေတော့ အခမဲ့ မူလတန်းပညာ မသင်
 မနေရ ဥပဒေလုပ်ပေးပါလို့ ပြောတယ်၊ ဥပဒေလုပ်ပေမဲ့
 ဘယ်လောက်ကြိုးစားမှ ဘယ်လောက်ကြာမှ ဆဲဒီလို-
 အခမဲ့မူလတန်း မသင်မနေရ ပညာဆိုတာဟာ ဗမာ
 ပြည်တပြည်လုံး ရွာတိုင်းမြို့တိုင်းမှာ ဖြစ်မလဲဆိုရင် အနှစ်
 နှစ်ဆယ်လောက် ကြာမှ ဖြစ်မယ်၊ အခုရှိတဲ့ ဆရာတွေ
 က အင်မတန်နဲ့နေတယ်၊ ဒီဆရာတွေကို သင်ရမဲ့ ကော
 လိပ်ကျောင်းတွေ နော်မံကျောင်းတွေ တိုင်းပြည်တပြည်
 လုံးမှာ ဒီကျောင်းတွေ၊ အဆောက်အဦးတွေ ရှိရမယ်၊
 ဒီကျောင်းတွေမှာသုံးရမဲ့ ကိရိယာ တန်ဆာပလာ ပစ္စည်း

တွေ၊ ခဲတံ၊ စာအုတ်၊ ကျောက်သင်ပုံး၊ ရံရံလင်လင်ရှိရမယ်။
 ဆဲဒီအတွက် ဆဲဒါတွေ အတွက် ဘယ်လောက်ကုန်မလဲ
 ဆိုရင် ကုဋေပေါင်း အများကြီးမျိုး ကုန်မယ်။ ဆဲတာ
 အနှစ်နှစ်ဆယ်လောက် ကျုံးလုပ်ပါမှ ဗမာပြည်တပြည်
 လုံး အခမဲ့ မူလတန်းပညာ မှု သင်မနေရဆိုတာ ရွာတိုင်း
 မြို့တိုင်းမှာ ဖြစ်နိုင်မယ်။

ကုန်း၊ ရေ၊ လေတစ်-လွန်ရှိခပ်

နောက်ပြီး ကာကွယ်ရေးဘက်မှာကြည့်ပါဦး။ အခု
 ကျွန်တော်တို့ရှိတဲ့ စစ်တပ် ဗမာပြည်မှာ ဆုတာ ပူတာ
 ကိုနှိမ်ဘို့လောက်တော့ ထုံလောက်တယ်။ ဆဲဒီဆုတာပူ
 တာကို စစ်တပ်ရော ပုလိပ်ရော နှစ်ဆပိုထားတယ်။ ဆဲဒီ
 လိုနှစ်ဆပိုထားတဲ့အတွက် နှစ်ဆ ပိုပေးရတဲ့ စရိတ်ကုန်
 တယ်။ ဆဲတာဘယ်သူ ဆီက ငွေနဲ့ ပေးရသလဲဆိုရင် ခင်
 ဗျားတို့ပေးတဲ့အခွန်ငွေထဲက ပေးရတယ်။ ဆဲတာကြောင့်
 ဈေးတွေကြီးနေတယ်။ သို့သော်လဲဘဲတိုင်းပြည်ကာကွယ်
 ဘို့ဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့ စစ်တပ်တွေနဲ့ မထုံလောက်
 သေးဘူး။ ကုန်းတစ်ဆိုတဲ့စစ်တပ်ဟာဘာမှမဖြစ်လောက်
 သေးဘူးသံချပ်ကာကားတပ် ဆိုတာ မရှိသေးဘူး။ ဒီတပ်
 မျိုးဟာ အခုလိုဖြစ်တဲ့ စစ်ကြီးမျိုးမှာ ဆိုရင် တော်တော်
 တန်တန် ကြီးမားတဲ့ရန်သူက လက်နက်ကောင်းကောင်းနဲ့
 တိုက်လိုက်တယ်ဆိုရင် နာရီပိုင်း အတွင်းမှာ ရင်ဆိုင်
 တိုက်လိုက်ရင်ပြုတ်မယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ရှိတာက ရေ

တစ်ဆိုတာက ဘုန်းပြ ရေတပ်ဘဲ ရှိသေးတယ်။ တကဲ့
တကယ် ဘာမှ တိုင်းပြည်ကို မကာကွယ်နိုင်သေးဘူး။

လေတပ်ဆိုတာက အခုမှ စ, ထုန်း ရှိသေးတယ်။ လေ
တပ်ဆိုလို့ရှိရင် ဒီတိုင်းပြည်မျိုးမှာ ရှိတဲ့ လေတပ်မျိုးမှစ
အဖျင်းဆုံး လေယာဉ်ပျံငါးရာ (First Lino Plane) ရှိ
ရမယ်။ အနည်းဆုံး စစ်ဖြစ်ဖြစ်ခြင်း လေယာဉ်ပျံငါးရာ
လောက်ရှိမှဖြစ်မယ်။ ဒါတောင်မှ လုံလောက်တယ်လို့မ
ပြောနိုင်ဘူး။ လေယာဉ်ပျံ တစင်းကို ဘယ်လောက်ကျ
သလဲဆိုရင် တော်တော်ကိုဘဲကျတယ်။ ငါးဆိန်းတသန်း
လောက်ကျတယ်။ လေယာဉ်ပျံ အစင်းငါးရာဆိုရင် ခင်
ဗျားတို့ဘဲ တွက်ကြည့်ပေတော့။ တသန်းနဲ့ တွက်ကြည့်
ကုဋေ ငါးဆယ်ကုန်မယ်။ ကုဋေ ငါးဆယ်ကုန်ပြီးတဲ့
နောက် ဆဲဒီ လေယာဉ်ပျံရဲ့ နောက်မှာက တစင်းကိုသုံး
လေးစင်းအရံထားရမယ်။ နောက်မှာက လေယာဉ်ပျံအ
ဖျင်းဆုံး ငါးရာလောက်ရှိမှ ဖြစ်မယ်။ ဆဲတာက ကုဋေငါး
ဆယ်၊ အားလုံးပေါင်း ကုဋေတရာ သွားရော၊ ပျက်တဲ့လေ
ယာဉ်ပျံတွေကိုပြင်ဘို့အလုပ်ရုံတွေ၊ စက်ရုံတွေ၊ စက်ဆ
ရာတွေရှိရမယ်။ ကိရိယာတွေရှိရမယ်။ ဆဲတာတွေအား
လုံး တွက်ကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကုဋေပေါင်း အများ
ကြီးချီးပြီးကုန်မယ်။

ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်က တနှစ်တနှစ်ကို ရထဲဝင်
ငွေက စစ်မဖြစ်ခင်က ကုဋေနှစ်ဆယ် အထိဘဲရတယ်။
အခုစစ်ပြီးတဲ့အခါမှာ ကုဋေနှစ်ဆယ်နှစ်ကုဋေဘဲရမယ်။
ကျွန်တော်တို့ ဖြစ်ဖြစ်ညှစ်ညှစ်ရအောင် လုပ်မယ်ဆိုရင်

ကျွန်တော်တို့အမျိုးမျိုးစီမံကိန်းတွေနဲ့လုပ်မယ်ဆိုလို့ရှိရင် ကုဋေသုံးဆယ်ဟာ လွန်ရောကျန်ရောပဲ။ ကျွန်တော်တို့ စီမံကိန်းတွေဆုတ်တဲ့အခါမှာ အမြတ် အစွန်းကချက်ခြင်း ရချင်မှရမယ်။ အဲဒီလိုတိုင်းပြည်မှာ ဝင်ငွေကနည်းနေပြီး တော့ ကျွန်တော်တို့ သုံးရမဲ့ဟာက လေတပ်မှာ ကြည့် လိုက်မယ်ဆိုရင် ကုဋေ အပျင်းဆုံး တရားငါးဆယ်နှစ်ရာ လောက်ကျမယ်။ ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည်ဟာ စစ်တိုက် တဲ့အချိန်အခါမှာ လူတသန်းလောက် စစ်တပ်အင်အားရှိ မှကောင်းမယ်။ အခုရှိနေတဲ့ စစ်တပ်ဟာ နှစ်သောင်း လောက်ဘဲရှိတယ်။ နှစ်သောင်းလောက်ဆိုတာ(Army) ကိုပြောတာ၊(Navy) ရေတပ် မပါဘူး၊(Air force)လေ တပ်မပါဘူး၊အဲဒီနှစ်သောင်းလောက်ရှိတဲ့စစ်တပ်တောင် မှ ငွေရှစ်ကုဋေ လောက် ကုန်တယ်။ ရှစ်ကုဋေ ကုန်ရင် ကျွန်တော်တို့ တိုင်းပြည် ကံကွယ်ရေး အတွက် အပျင်း ဆုံးစစ်သား တသန်းလောက်စစ်ဖြစ်စေမှလိုတော့ ဘယ် လောက်ကုန်မလဲဆိုတာ ခင်ဗျားတို့ဘဲ ထွက်ကြည့်ကြ။

ညီညွတ်မှုအရေး-ထိန်းသိမ်းပေး

အဲဒီတော့-ဒီငွေကျွန်တော်တို့ အမြန်ဆုံးရအောင်လုပ် ရမယ်။နောက်တခါ စစ်ကြီးမဖြစ်ခင် အမြန်ဆုံးရအောင် လုပ်ရမယ်။အဲဒီ အတော အတွင်းမှာ ဟိုနားက မထိတ ထိစတာဒီနားကမထိတထိစတာကျွန်တော်တို့ကပြန်ပြီး ချင်ကြီးဆုံးမယ်။ ဒီလိုဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ အားသွန်အား

စိုက် အလုပ်လုပ်ရမယ်။ လွတ်လပ်ရေး ရသည့်တိုင် အောင် ကျပ်ပြည့်အင်ပြည့် မခံစားရဘူးမှတ်ပါ။ ကွန်မြူနစ် အစိုးရတက်တက်၊ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ တက်တက်၊ ဘာ အစိုးရတက်တက်ခင်ဗျားတို့ မလုပ်လို့ရှိရင် မဖြစ်ဘူးဆို တာ ကျွန်တော် ရဲ့ကြီးပြောချင်တယ်။

ခင်ဗျားတို့ဟာ လွတ်လပ်ရေးကိုလိုချင်ရင် ရနိုင်တဲ့ စည်းကမ်းရှိကြပါ။ လွတ်လပ်ရေးကိုလိုချင်ရင် လွတ်လပ် ရေးကိုရနိုင်တဲ့ညီညွတ်မှုကိုထိန်းသိမ်းထားပါ။ လွတ်လပ် ရေးကို လိုချင်ရင် ရနိုင်လောက်တဲ့ ထူထောင်မှုကို လုပ် ကြပါ။ ဆီဒီလိုလုပ်ပြီးတဲ့ နောက်လဲဘဲ ရှေ့ကို လွတ်လပ် ရေးအရသာကို ခံစားချင်တယ်၊ ခံစားချင်တယ် ဆိုရင် အ လုပ်လုပ်ကြဘို့ စည်းကမ်း ရှိကြဘို့ ခင်ဗျားတို့ အခုက တည်းက ခင်ဗျားတို့ရဲ့ အကျင့်ဆိုးတွေ အကျင့် ဟောင်း တွေကို ပြင်ကြဘို့ တော်ပြီ၊ ဖျောက်သင့် ပြီလို့ ဆိုတာ ကျွန်တော် ဒီနေ့ ပြောခဲ့ချင်ပါတယ်။

ပြီးပါပြီ။

— ဗမာပိုင် —
အမျိုးသား လုပ်ငန်း

- ရောင်စုံဘလောက်
- ဓါတ်ပုံဘလောက်
- လိုင်းဘလောက်
- ရာဘာတံဆိပ်
- ဘိုင်စကုတ်ဆလိုက်
- ရောင်စုံပုံနှိပ်လုပ်ငန်းများ
- ရွှေတံဆိပ်အမျိုးမျိုး
- ချိပ်တံဆိပ်
- ခဲပုံသွင်းသောလုပ်ငန်း
- ဒီဇိုင်းပုံရေးဆွဲခြင်း
- စာနယ်ဇင်းမျက်နှာပုံ
- ကြေးဆိုင်းဘုတ်များ

ထွန်းအေး (တနို.တည်းပိုင်)
အမျိုးသားဘလောက်တိုက်
၂၀၀၁၄၄ ရေဇာလမ်းနှင့် ၃၆၇-၃၉၅ စပါတလမ်း

ဂေါ်တို့ဗိုလ်ချုပ် - တာဝတွေလုပ်ခဲ့သလဲ

ပထမတွဲ
ကိုလည်း ရှေ့ပြောင်းပါသည်။

မ တင် ခို့
ပုံနှိပ် ထုတ် ဝေ သူ
တိုက်နံပါတ်-၁၂၅-၄၂ လမ်း
ရန် ကုန် မြို့

၂၅၄၆၈၇၆